

ታሪክና ምሳሌ

፩ኛ መጽሐፍ



ከከበደ ሚካኤል

ከጥብቅ	ከጥብቅ	ከጥብቅ	ከጥብቅ	ከጥብቅ	፩	፪	፫	፬	፭	፮	፯	፰	፱	፻
------	------	------	------	------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ከከበደ ሚካኤል

© ሜጋ አሳታሚና ማከፋፈያ ኃ/የተ/የግ/ማህበር 1999

☎ 011-5-52 14 64

011-1-23 29 05

011-1-23 29 06

011-1-57 44 84

☒ 9144

አዲስ አበባ

ኢትዮጵያ

ሁለተኛ እትም 1999 ዓ.ም

የመጀመሪያ እትም

ቁጥር	የአርስት ማውጫ	ገጽ
፩	አጅግም ስላት ይቀዳል አይደለም.....	፩
፪	ጽኑ ፈጻሚ ይሆናል.....	፪
፫	በአንድ ባለጠጋ በረት የሆነ ሁከት.....	፫
፬	የክፉ ሰው ስሙ ሁልጊዜ መጥፎ ነው.....	፬
፭	አንድ ፈላስፋ.....	፭
፮	ፋናስና ብርጭቶ.....	፮
፯	ፕላቲኖ.....	፯
፱	አዝማሪና የውሃ መላት.....	፱
፲	እርሮ.....	፲
፲፩	ሰነፍ ይከሥራል ሠራተኛ ይከበራል.....	፲፩
፲፪	ክፉ ሰው.....	፲፪
፲፫	የሠራተኞች ዋጋ.....	፲፫
፲፬	አስተዋይ ተማሪ.....	፲፬
፲፭	ፈሪ ጦረኛ.....	፲፭
፲፮	ጥት ሁሉን አኩል ይደርዳል.....	፲፮
፲፯	ሰው ለመሆን ብትፈልግ.....	፲፯
፳	አንድ ሰውና አንድ ዝንጀሮ.....	፳
፳፩	የፈላስፎች ንግግር.....	፳፩
፳፪	የሰው እግዚአብሔርነት.....	፳፪

እ ገ ር ።

አገር ፡ በታሪክ ፡ በቋንቋ ፡ በሃይማኖት ፡ በልማድ ፡ በተስፋ ፡ በደስታና ፡ በመከራ ፡ ተሳስሮ ፡ የሚኖር ፡ እንድ ፡ ወገን ፡ የሆነ ፡ ሕዝብ ፡ የሚኖርበት ፡ የዓለም ፡ ክፍል ፡ ነው ።

አገር ፡ ማለት ፡ እያት ፡ ቅድም ፡ እያት ፡ የተወለዱበት ፡ እድገውም ፡ በጀግንነት ፡ ከውጪ ፡ ጠላት ፡ እየተከላከሉ ፡ ለሕዝብና ፡ ለመንግሥት ፡ የሚጠቅም ፡ ሥራ ፡ ሠርተው ፡ ዕድሜያቸው ፡ ሲደርስም ፡ ልጆቻቸውን ፡ ተከተው ፡ የተቀበሩበት ፡ ጉድጓድ ፡ ነው ።

በመወለድ ፡ እትብት ፡ በመሞት ፡ እካል ፡ ከአፈሩ ፡ ጋራ ፡ ስለሚዋሐድ ፡ የእገሩ ፡ አፈር ፡ ሕዝቡ ፡ በላዩ ፡ የሚኖሩበት ፡ ማለት ፡ ነው ።

እግዚአብሔር ፡ ከምድሯ ፡ ፍሬ ፡ ሕይወት ፡ እንዲገኝባት ፡ በማድረጉ ፡ አገር ፡ እያጠባች ፡ የምታሳድግ ፡ ፍቅሯ ፡ በአጥንት ፡ በሥጋ ፡ ገብቶ ፡ የማይደመስስ ፡ የሆነች ፡ እናት ፡ ማለት ፡ ነው ።

ከልጅነት ፡ ጀምሮ ፡ ወንዙን ፡ ተራራውን ፡ ሚዳውን ፡ ቆላውንና ፡ ደጋውን ፡ በማየት ፡ ስለ ፡ ማደግ ፡ አባቶች ፡ በሕይወትና ፡ በሞት ፡ የሠሩበት ፡ ደግ ፡ ሥራ ፡ በአእምሮ ፡ ታትሞ ፡ ስለቀረ ፡ በአገር ፡ እስካሉ ፡ ሲታይ ፡ በስደት ፡ ሲሆኑ ፡ ሲታሰብ ፡ ፍቅርና ፡ ናፍቆት ፡ የሚያሳድር ፡ አገር ፡ ነው ።

አገር ፡ አባት ፡ እናት ፡ ዘመድ ፡ ምግብ ፡ ጌጥና ፡ ሀብት ፡ በመሆኑ ፡ ድክነትና ፡ ጥቃት ፡ በመጣ ፡ ቁጥር ፡ እስከ ፡ ሞት ፡ ድረስ ፡ እንዲሠራበት ፡ ከእያት ፡ ከቅድም ፡ እያትና ፡ ከአባቶች ፡ በጥብቅ ፡ እደራ ፡ የተሰጠ ፡ ገንዘብ ፡ ነው ።

* * *

ሕ ዝ ብ ።

ሕዝብ ፡ በአንድ ፡ አገር ፡ በአንድ ፡ መንግሥት ፡ በአንድ ፡ ስንደቅ ፡ ዓላማ ፡ በአንድ ፡ ሕግ ፡ ጥላ ፡ ተሰብስበው ፡ የሚኖሩ ፡ ሰዎች ፡ ማለት ፡ ነው ።

አንድ ፡ ሕዝብ ፡ በትውልድ ፡ በቋንቋና ፡ በሃይማኖት ፡ መገናኘት ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ባለፈው ፡ ነገር ፡ ደስታና ፡ መከራን ፡ በአንድነት ፡ የተካፈለ ፡ በእስተዳደሩም ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራ ፡ የተሳበረ ፡ ለወደፊትም ፡ እሠራዋለሁ ፡ በሚለውና ፡ ስለ ፡ እገሩና ፡ ስለ ፡ መንግሥቱ ፡ ያለው ፡ ተስፋ ፡ አንድ ፡ የሆነ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ሰንደቅ : ዓላማ ።

ሰንደቅ : ዓላማ : የነጻነት : ምልክት : የእንድ : ሕዝብ :

ማተብ ፤ የኅብረት : ማሰሪያ : ጥብቅ : ሐረግ : ነው ።

« ተመልከት : ዓላማህን :

ተከተል : አለቃህን ። »

ነጋሪቱ : እየተጉሰመ ፤ ሠራዊቱ : እየተመመ : ሲሄድ ፤ ሰንደቅ : ዓላማ : ትእምርተ : ገይል : ትእምርተ : መዊዕ : ነው ።

ሰንደቅ : ዓላማችን : አረንጓዴ ፤ ብጫና : ቀይ : ሦስት : ቀለማት : ናቸው ። ምሳሌያቸውም : አረንጓዴው : ተስፋ ፤ ልምላጫና : ሀብት ። ብጫው : ሃይማኖት ፤ አበባና : ፍሬ ። ቀዩ ፤ ፍቅር ፤ መሥዋዕትነትና : ጀግንነት : ነው ።

* * *

እኛ : ኢትዮጵያውያን : ባሁኑ : ጊዜ : በግድ : ልንከተለውና : ልንፈጽመው : የሚገባን : ዐሳብ : ከዚህ : ቀጥሎ : ያለው : ነው ።

አንደኛ : ኢትዮጵያዊ የሆንህ ሰው ሁሉ ሰንደቅ ዓላማህ አገርህና ነጻነትህ የሚጠቁበትን ነገር ለማስወገድ : ወይም ደግሞ እነሱ የሚጠቀሙበትን ሥራ ለመፈጸም ብለህ በሞትህ ጊዜ በሰማይና በምድር ስምህ በወርቅ ቀለም የሚጻፍበትን የሰማዕትነት ሥራ መስራትህን ልብህ ተረድቶት ደስ ይበሰው።

ሁለተኛ ፤ — አገርን : መውደድ : ማለት : አገርህ : የምትጠቀም በትንና : የምትከበርበትን : ሥራ : መሥራት : ነው ።

ሦስተኛ ፤ — አገርህንና : ወገንህን : የሚያስነቅ : ወይም : የሚጎዳ : ሥራ : ከመሥራት : መሞት : ይሻልኻል ።

አራተኛ ፤ — እኛ : ኢትዮጵያውያን : የምንሠራው : ሥራ : መልካም : ቢሆን : አገራችን : ኢትዮጵያ : እንደምትከበር ፤ የምንሠራው : ሥራ : መጥፎ : ቢሆን : ግን : እንደምትዋረድ : አትርሳ ።

አምስተኛ ፤ — ኢትዮጵያ : አገርህ : ከሌሎቹ : በማነሻዎቹም : አገሮች : ሁሉ : ይልቅ : የምትበልጥብህ : መሆንዋ : ቀንም : ሆነ : ሌሊት : በዐሳብህ : ውስጥ : ሳይረሳና : ሳይዘነጋ : ተጽፎ : ይኑር ።

ስድስተኛ ፤ — ማነሻውም : የውጭ : አገር : ሰው : ለተወለደባት : አገሩ : የሚያስብላት : መልካም : ዐሳብ ፤ ወይም : የሠራላት : መልካም : ሥራ : ሲነገር : በሰማህ ፤ ወይም : ተጽፎ : ባየህ : ጊዜ ፤ እንተም : ደግሞ : እንደዚሁ : ይህንኑ : ያህል : ላገርህ : ለኢትዮጵያ : ልታስብላትና : ልትሠራላት : የሚገባህ : መሆኑን ፤ ዕወቀው ።

ሰባተኛ ፤ — እንድ : ኢትዮጵያዊ : ሲበደልና : ሲጠቃ : ባየህ : ጊዜ ፤ የተበደለችውና : የተጠቃችው : እናትህ : ኢትዮጵያ : መሆንዋን : ተረዳው ።

ስምንተኛ ፤ — ኢትዮጵያ : አገርህ : በእውነት : ትልቅ : ሳትሆንና : ወንድሞችህም : ኢትዮጵያውያን : ሁሉ : ሳይደላቸው : አንተ : ብቻህን :

የምታገኘው ፡ ደስታ ፡ ገንዘብና ፡ ተድላ ፡ በሕልም ፡ እንደተገኘ፡ ወርቅ ፡ መና ፡ ባዶ ፡ ሆኖ ፡ የሚቀር ፡ መሆኑን ፡ ልብህ ፡ አይዘንጋው ።

ዘጠነኛ 1— ብዙ ፡ ገንዘብና ፡ ብዙ ፡ ርስት ፡ ከማግኘት ፡ ይልቅ ፡ ለአገሩ ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ የሠራላት ፡ ሰው ፡ ስሙ ፡ ለዘለዓለም ፡ በታሪክ ፡ ሲጠራ ፡ ይኖራል ።

ዐሥረኛ 1— ሌሎች ፡ የዓለም ፡ ነገሥታት ፡ ከደረሱበት ፡ የሥልጣኔ ፡ ደረጃ ፡ ላይ ፡ አገራችን ፡ ኢትዮጵያ ፡ በቶሎ ፡ እንድትደርስ ፡ እኛ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ሁሉ ፡ ማሰብና ፡ መጣጣር ፡ ይገባናል ። ድካማችንና ፡ ትጋታችንም ፡ በተለየ ፡ ለዚህ ፡ ዐሳብ ፡ ብቻ ፡ እንዲሆን ፡ ያስፈልጋል ።

በአንድ ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ ስድሳ ፡ አምስት ፡ ቀኖች ፡ አሉ ። በአራት ፡ ዓመት ፡ እንድ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ ስድሳ ፡ ስድስት ፡ ቀኖች ፡ ይሆናሉ ። ይኸውም ፡ የሚሆነው ፡ ጳጉሜ ፡ ስድስት ፡ ቀን ፡ በምትውልበት ፡ ዘመን ፡ ነው ።

በአንድ ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ዐሥራ ፡ ሁለት ፡ ወሮች ፡ አሉ ። እነሱም ፡ መስከረም ፡ ጥቅምት ፡ ጎዳር ፡ ታኅሣሥ ፡ ጥር ፡ የካቲት ፡ መጋቢት ፡ ሚያ ፡ ገያ ፡ ግንቦት ፡ ሰኔ ፡ ሐምሌ ፡ ነሐሴ ፡ ናቸው ። በመጨረሻም ፡ በሦስቱ ፡ ዓመት ፡ አምስት ፡ ቀን ፡ በአራተኛው ፡ ዓመት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ስድስት ፡ ቀን ፡ የምትውል ፡ ጳጉሜ ፡ አለች ።

ዐሥራ ፡ ሁለቱ ፡ ወሮች ፡ በያንዳንዳቸው ፡ ውስጥ ፡ ሠላሳ ፡ ቀኖች ፡ አሏቸው ።

በአንድ ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ዐምሳ ፡ ሁለት ፡ ሳምንቶች ፡ አሉ ። በአንድ ፡ ሳምንት ፡ ውስጥ ፡ ሰባት ፡ ቀኖች ፡ አሉ ። እነሱም ፡ ሰኞ ፡ ማክሰኞ ፡ ረቡዕ ፡ ጉሙስ ፡ ዐርብ ፡ ቅዳሜ ፡ እሁድ ፡ ናቸው ።

በአንድ ፡ ቀን ፡ ውስጥ ፡ ሐያ ፡ አራት ፡ ሰዓቶች ፡ አሉ ። በአንድ ፡ ሰዓት ፡ ውስጥ ፡ ስድሳ ፡ ደቂቃዎች ፡ አሉ ።

የዓመቱ ፡ ወሮች ፡ በአራት ፡ ክፍል ፡ ይከፈላሉ ። እነዚህ ፡ አራቱ ፡ የዓመት ፡ ክፍሎች ፡ ጥቢ ፡ በጋ ፡ በልግ ፡ ክረምት ፡ ናቸው ።

*

እግዚአብሔርን ፡ መፍራት ፡ የጥበብ ፡ ሁሉ ፡ መጀመሪያ ፡ ነው ።

*

ከግዙዝ ፡ በፊት ፡ አስቀድሞ ፡ መታዘዝን ፡ ማወቅ ፡ ያስፈልጋል ።

*

ጥሩም ፡ ነገር ፡ ቢሆን ፡ ከመጠን ፡ ካለፈ ፡ ሁልጊዜም ፡ መጥፎ ፡ ነው ።

*

ትዕቢትና ፡ ውርደት ፡ አካልና ፡ ጥላ ፡ ናቸው ። ሳይለያዩ ፡ ሁልጊዜ ፡ ቀዳሚና ፡ ተከታይ ፡ ሆነው ፡ ተያይዘው ፡ ሲሄዱ ፡ ይኖራሉ ።

*

እህልና ፡ ውሃ ፡ ሰውነትን ፡ እንደሚመግቡት ፡ ሁሉ ፡ መጸሕፍትን ፡ ማንበብም ፡ እንደዚሁ ፡ መንፈስን ፡ ይመግባል ።

*

ከበላይህ ፡ ያሉትን ፡ ሰዎች ፡ እያየህ ፡ በልብህ ፡ ቅናት ፡ አይደርብህ ። ይልቅስ ፡ ካንተ ፡ በታች ፡ ያሉትን ፡ ችግረኞች ፡ እየተመለከትህ ፡ ዕድልህ ፡ ከነሱ ፡ የተሻለ ፡ በመሆኑ ፡ ፈጣሪህን ፡ አመስግነው ።

*

ማንም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ መከራ ፡ ወድቆበት ፡ ባየህ ፡ ጊዜ ፡ አትፍረድበት ። ወይም ፡ አትጨክንበት ። በእሱ ፡ ላይ ፡ የደረሰ ፡ መከራ ፡ ምናልባት ፡ ባንተም ፡ ላይ ፡ ወደፊት ፡ ሳይደርስብህ ፡ አይቀርም ፡ ይሆናል ።

*

ምንም ፡ እንኳን ፡ የሚያስመስግንህ ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ፡ ብትሠራ ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ አትመከብት ። ትምክሕት ፡ ማንኛውንም ፡ ዋጋ ፡ ቢሆን ፡ ያቀሰዋል ፡ ትሕትና ፡ ግን ፡ ከሁሉ ፡ ሞያ ፡ የበለጠ ፡ ዋጋ ፡ ያለው ፡ ባሕርይ ፡ ነው ።

*

ሰው ፡ በሕይወቱ ፡ ሲኖር ፡ የሚያገኘውን ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ የሚቀበለው ፡ ከተወለደበት ፡ አገር ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ አስፈላጊ ፡ ምክንያት ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ ያለውን ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ ሕይወቱን ፡ እንኳን ፡ ሳይቀር ፡ ሳያመነታ ፡ ላገሩ ፡ ሲል ፡ ሊሠዋ ፡ ይገባዋል ።

*

የፈረንሳዊ፡ ተወላጅ፡ የሆነ፡ አንድ፡ ዐዋቂ፡ እንዲህ፡ አለ ። ቃል፡ ለሰው፡ የተሰጠው፡ ዐሳቡን፡ ሊገልጥበት፡ ነው፡ ይባላል ። ይህ፡ ግን፡ ሐሰት፡ ነው፤ ቃልስ፡ ለሰው፡ ልጅ፡ የተሰጠው፡ ዐሳቡን፡ እንዲሸፍንበት፡ ነው ።

✱

አንድ፡ ትልቅ፡ ሊቅ፡ ስለ፡ ስንፍና፡ መጥፎነት፡ ሲናገር፡ እንዲህ፡ አለ ። ማናቸውንም፡ ዐይነት፡ ጥፋት፡ ያጠፋ፡ ሰው፡ ሁሉ፡ ይቅርታ፡ ቢደረግለት፡ የተገባ፡ ነው ። ምሕረት፡ ሊደረግለት፡ የማይገባው፡ አንድ፡ ብቻ፡ አለ፤ እሱም፡ ሰነፍ፡ ሰው፡ ነው ።

✱

ከጥንት፡ ጀምሮ፡ ሲነገር፡ የሚኖር፡ አንድ፡ የላቲን፡ ተረት፡ እንዲህ፡ ይላል ። ጦርነት፡ እንዳይመጣብህ፡ ብትፈልግ፡ ሁልጊዜ፡ ለጦርነት፡ የተሰናዳህ፡ ሆነህ፡ መቀመጥ፡ ይገባህል ።

✱

በጌታና፡ በድኻ፡ ሰው፡ መካከል፡ የሚገኘው፡ ልዩነት፡ በጣም፡ የተራራቀ፡ ነው ። ይሁን፡ እንጂ፡ ጌትነትና፡ ድኽነት፡ ጉን፡ ለጉን፡ ሲሄዱ፡ ይኖራሉ ።

✱

ፀሐይ፡ ጡዋት፡ ጡዋት፡ የምትወጣው፡ የሱን፡ ድምጥ፡ ሰምታ፡ እየመሰለው፡ በልቡ፡ ሲኩራ፡ የሚኖር፡ አንዳንድ፡ አውራ፡ ዶሮ፡ አለ፡ ይባላል ። በሕዝብም፡ መካከል፡ እንደዚሁ፡ ሊሠሩት፡ የማይችሉትን፡ ትልቅ፡ ሥራ፡ የሠሩት፡ እየመሰላቸው፡ በከንቱ፡ ሲመኩ፡ የሚታዩ፡ ሰዎች፡ ይገኛሉ ።

✱

ምቀኛ፡ ሰው፡ የክፋቱ፡ ብዛት፡ የሞቱ፡ ሰዓት፡ በደረሰች፡ ጊዜ፡ እኔ፡ ከምትኩኝ፡ በኋላ፡ ዓለም፡ ጨለማ፡ ሁኔታ፡ ትቅር፡ ብሎ፡ በማሰብ፡ የሚቻለው፡ ቢሆን፡ ኖሮ፡ ፀሐይን፡ አጥፍቶዋት፡ ለመሞት፡ በወደደ፡ ነበር ። ቅን፡ ሰው፡ ግን፡ ለዓለም፡ የሚጠቅም፡ ሥራ፡ ለመሥራት፡ ሲል፡ ሕይወቱን፡ ይሠዋል ።

✱

የለው፡ መቃታ፡ ሦስት፡ ዐይነት፡ ነው። እንደኛው፡ ማሰብን፡ ማወቅ፤ ሁለተኛው፡ መናገርን፡ ማወቅ፤ ሦስተኛው፡ መሥራትን፡ ማወቅ፤ አብዛኞቹ፡ ብልኖች፡ የሚባሉ፡ ሰዎች፡ ከእነዚህ፡ ከሦስቱ፡ አንደኛውን፡ ብቻ፡ ነው፡ የሚይዙ፡ ወይም፡ መሥራት፡ ያውቁና፡ ትክክል፡ ማሰብ፡ አይችሉም፡ ይሆናል። ስለዚህ፡ ትክክል፡ ካለማለባቸው፡ የተነሣ፡ ደክመው፡ የሠሩት፡ ሥራ፡ ሁሉ፡ ይፈርሳል። ወይም፡ ደግሞ፡ ንግግር፡ አላማሪዎች፡ ዐሳባቸውና፡ ሥራቸው፡ ብላሽ፡ ይሆናል። ትክክል፡ ዐስቦ፡ ያለበውን፡ ትክክል፡ አድርጎ፡ በቃል፡ ወይም፡ በጽሕፈት፡ አስረድቶ፡ እንዳለበውና፡ እንደተናገረውም፡ አድርጎ፡ ትክክል፡ የሚሠራ፡ ሰው፡ እውነት፡ ትልቅ፡ ዐዋቂ፡ ነው፡ ሊባል፡ ይቻላል።

✱

ደስታ፡ ምንድን፡ ነው፡ ብለው፡ ቢጠይቁት፡ አንዱ፡ ሊቅ፡ ደስታ፡ ማለት፡ ጤንነት፡ ነው፡ ብሎ፡ ተናገረ። ጤንነትሳ፡ ደግሞ፡ ምንድን፡ ነው፡ ብለው፡ መልሰው፡ ቢጠይቁት፡ ጤንነት፡ ማለት፡ ሁሉም፡ ነው፡ ብሎ፡ መለሰ። እውነት፡ ነው፡ ጤንነት፡ ከሌለ፡ ሁሉ፡ ነገር፡ ከንቱ፡ ነው። ጤንነት፡ ካለ፡ ግን፡ ሁሉም፡ ነገር፡ መገኘቱ፡ አይቀርም።

✱

በዓለም፡ ላይ፡ ትልቅ፡ ሥራ፡ ለመሥራት፡ የሚችለው፡ ሠራው፡ ሰውና፡ ለመሥራት፡ የተመቸበት፡ ጊዜ፡ እነዚህ፡ ሁለቱ፡ ሲገናኙ፡ ነው። ትልቁን፡ ሥራ፡ ለመሥራት፡ የሚችለው፡ ሰው፡ ባልተመቸ፡ ጊዜ፡ ሲፈጠር፡ ሊሠራው፡ የሚችለውን፡ ሥራ፡ ሳይሠራው፡ መቅረት፡ ግድ፡ ይሆንበታል። ልሥራም፡ ቢል፡ ጊዜው፡ አይደለምና፡ አይሆንለትም። ትልቅ፡ ሥራ፡ ለመሥራት፡ የተመቸ፡ በሆነበት፡ ጊዜ፡ ደግሞ፡ ሊሠራው፡ የሚችል፡ ሰው፡ ባለመፈጠሩ፡ መልካሙ፡ ጊዜ፡ በከንቱ፡ ያልፋል። እነዚህም፡ ሁለቱ፡ ተፈላላጊ፡ ነገሮች፡ የሚገናኙት፡ በብዙ፡ ዘመን፡ ውስጥ፡ ጥቂት፡ ጊዜ፡ ነው።

✱

አንድ፡ ትልቅ፡ ሊቅ፡ እንዲህ፡ ተናገረ፡ በእጅ፡ ከማይቧጠጥ፤ በእግር፡ ከማይቁነጠጥ፡ ከትልቅ፡ ገደል፡ ወጥቶ፡ ከጫፉ፡ ላይ ለመድ

✱

ረስ ፡ የሚችል ፤ ወይም ፡ በከንፎቹ ፡ የሚበር ፡ ንስር ፤ ወይም ፡ በሆዱ ፡ የምትገተት ፡ ትል ፡ እነዚህ ፡ ሁለቱ ፡ ብቻ ፡ ናቸው ። በዓለም ፡ ላይም ፡ ከትልቅ ፡ ግዕርግ ፡ ለመድረስ ፡ የሚችሉ ፡ ወይም ፡ በገዛ ፡ ራሳቸው ፡ ዋጋ ፡ የሚነሡ ፤ ወይም ፡ ደግሞ ፡ በተንኩልና ፡ በወራዳ ፡ ሥራ ፡ እየተልከሰከሱ ፡ ጸያፍ ፡ በሆነ ፡ ምግባር ፡ ራሳቸውን ፡ ወደ ፡ መሬት ፡ ቀብረው ፡ ውስጥ ፡ ለውስጥ ፡ የሚገተቱ ፡ ዝቅተኞችና ፡ ተንኩለኞች ፡ ለዎች ፡ ናቸው ።

*

ሰው ፡ ደስ ፡ ባለውና ፡ በተመቸው ፡ ሰዓት ፡ የጊዜው ፡ ሁኔታ ፡ ሳይለወጥ ፡ እንዳለ ፡ ሆኖ ፡ ቢኖር ፡ ይፈቅዳል ። ደግሞ ፡ ሰው ፡ በከፋውና ፡ በተበሳጩ ፡ ጊዜ ፡ ዓለም ፡ ብትበጠበጥና ፡ የጊዜውም ፡ ሁኔታ ፡ ቢለዋወጥለት ፡ ይወዳል ። ግን ፡ መሬትን ፡ ከመዞርዞርና ፡ ከመሸከርከርዋ ፡ አንዲት ፡ ደቂቃ ፡ እንኳን ፡ ሊያቆማት ፡ የሚችል ፡ ነገር ፡ እንደሌለ ፡ የዓለምንና ፡ የጊዜውን ፡ ሁኔታም ፡ እንደዚሁ ፡ ቢከፋም ፡ ቢበጅም ፡ ከመለዋወጡ ፡ ሊያግደውና ፡ ሊከለክለው ፡ የሚችል ፡ ሰው ፡ አይገኝም ።

*

ግንኛውም ፡ ሰው ፡ ቢሆን ፡ በዓለም ፡ ፊት ፡ ሲመለከቱት ፡ ኢምንት ፡ መሆኑን ፡ ሲገልጥ ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ዐዋቂ ፡ እንዲህ ፡ ተናገረ ።

በግራዬና ፡ በቀኝ ፤ በፊቴና ፡ በኋላዬ ፡ ዞሬ ፡ የዓለምን ፡ ሰፈነት ፡ አይቼ ፤ ደግሞ ፡ የኔን ፡ የራሴን ፡ የቁመቴን ፡ አጭርነትና ፡ የጉኔን ፡ ጠባብነት ፡ ከተመለከትኹ ፡ በኋላ ፡ የዓለምን ፡ ትልቅነትና ፡ የኔን ፡ ትንሽነት ፡ አስተያይቼ ፡ ሳመዛዝነው ፡ ኢምንትነቴን ፡ እየተረዳሁት ፡ ኩነፍረት ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ መንፈሴ ፡ ይኩማተራል ። ነፍሴም ፡ ትርጉበገባለች ።

* * *



የብረት ፡ ድስትና ፡ የሸክላ ፡ ድስት ።

አንድ ፡ ቀን ፡ ብረት ፡ ድስት ፡ ሸክላ ፡ ድስትን ፡ አለው ። እኔን ፡ ነው ፡ በሁሉም ፡ መልክህ ፡ የሚመስለው ። ወንድሜ ፡ ነህ ፡ እኮ ፡ ባታውቀው ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ ከዛሬ ፡ ጀምሮ ፡ እንሁን ፡ ወዳጄ ። እኔን ፡ እንደ ፡ መቅረብ ፡ መሸሸህ ፡ ለምን ፡ ነው ፤ አካሌ ፡ አካላትህ ፡ የኔ ፡ ቤት ፡ ያንተም ፡ ነው ። አሁንም ፡ በል ፡ ተነሥ ፡ ፍቅራችንም ፡ ይጥና ፤ ሽር ፡ ሽር ፡ እያልን ፡ እንናፈስና ። መፋቀራችንን ፡ ይይልን ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፤ የማንተዋወቅ ፡ ለምን ፡ ነው ፡ መምሰሉ ። አጥቂ ፡ ቢመጣብህ ፡ ዘሎ ፡ የሚማታ ፤ እኔ ፡ እሆንሃለሁ ፡ ጎይለኛ ፡ መከታ ፤ ለፀሐይ ፡ ላቧራው ፡ እየሆንኩህ ፡ ድንኳን ፤ እደግፍሃለሁ ፡ ቢያነቅፍህ ፡ እንኳን ። በደካማነቱ ፡ ቅር ፡ እያለው ፡ ሆዱ ። ተነሣ ፡ ሸክላ ፡ ድስት ፡ አንድነት ፡ ሊሄዱ ፤ አንድ ፡ መቶ ፡ እርምጃ ፡ እንደ ፡ ተራመዱ ፤

ድንገት፡ ተጋጨና፡ እቶ፡ ብረት፡ ድስት፤
 ረግተው፡ ሲቆሙ፡ ያላንዳች፡ ጉዳት።
 የሸከላ፡ ድስት፡ ግን፡ በፈራው፡ ጉዳና፤
 ተሰብሮ፡ ወደቀ፡ እንክትክት፡ አለና።
 ወዮ፡ እንኳ፡ ለማለት፡ ጊዜ፡ ሳያደርሰው፤
 የገሉ፡ ስባራ፡ ምድሩን፡ አሰበሰበው።
 እንዲያው፡ ሰው፡ ያላቻ፡ እየተንጠራራ፤
 ለመሻረክ፡ ቢያስብ፡ ከበላዩ፡ ጋራ።
 መቼም፡ አይጠፋና፡ ከጎይለኛ፡ ግፍ፤
 ከጉዳት፡ በተቀር፡ ምንም፡ አያተርፍ።
 ሰዎች፡ ከሰው፡ ጋራ፡ ሸሪክ፡ ስትሆኑ።
 ዐቅማችሁን፡ በፊት፡ አይታችሁ፡ መዝኑ።

* * *

እ ብ ደ ት ።

እብደት፡ ከሁሉ፡ የባሰ፡ ትልቅ፡ በሽታ፡ ነው። ከሁሉም፡ የባሰ፡
 የሚያደርገው፡ ሰው፡ የሚከበርበትን፡ አእምሮውን፡ ስለሚያበላሽውና፡
 እንደ፡ እንስሳ፡ ስለሚያደርገው፡ ነው። ለዚሁም፡ ታሪካዊ፡ የሆነ፡ አንድ፡
 ምሳሌ፡ ልበጣችሁ፡ እወዳለሁ።

ካሊጎላ፡ የሚባለው፡ አንዱ፡ የሮማ፡ ንጉሥ፡ አስቀድሞ፡ አእምሮው፡
 የተካከለ፡ ደንና፡ ሰው፡ ነበር። ጎላ፡ ግን፡ አእምሮው፡ ወደ ፡
 ከፋትና፡ ወደ ፡ ጭካኔ፡ ተለውጦ ፡ የሚሠራው፡ ሥራ፡ ሁሉ፡ የእብ
 ደት፡ ሥራ፡ ሆነ።

ከሰለታት፡ አንድ፡ ቀን፡ ከሁለት፡ አማካሪዎቹ፡ ጋራ፡ በምክር፡
 ቤት፡ ውስጥ፡ ተቀምጦ፡ ስሱ፡ ልዩ፡ ልዩ፡ የመንግሥት፡ ጉዳዮች፡ ሲነ
 ጋገሩ፡ ንጉሡ፡ ከት፡ ብሎ፡ ልቡ፡ እስኪፈርስ፡ ድረስ፡ ሣቀ። ቁም፡ ነገር፡
 በሆነው፡ ይነጋገሩበት፡ በነበረው፡ ጉዳይ፡ ውስጥ፡ ምንም፡ የሚያሥቅ፡
 ነገር፡ ስላልነበረበት፡ ሁለቱ፡ አማካሪዎች፡ ገርሟቸው፡ ንጉሥ፡ ሆይ፡
 ምን፡ የሚያሥቅ፡ ነገር፡ አገኝ፡ ብለው፡ ጠየቁት። ካሊጎላም፡ አሁን፡
 እኔ፡ ቢያስኘኝ፤ በኩል፡ ሰዓት፡ ውስጥ፡ ሁለታችሁንም፡ ለማስገደድ፡
 የሚቻለኝ፡ መሆኔን፡ ሳስብው፡ በጣም፡ ያሥቀኛል፡ ብሎ፡ መለሰላቸው።

ይህ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ጨርሶ ፡ ለማበዱ ፡ ዋዜማው ፡ ሆነ ። ከዚያም ፡
 በኋላ ፡ ያለ ፡ ፍርድ ፡ የብዙ ፡ ሰዎችን ፡ ንጹሕ ፡ ደም ፡ በከንቱ ፡ አፈሰሰ ።
 ከጭካኔውም ፡ ብዛት ፡ የተነሣ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ በሰይፍ ፡ ቁርጫ ፡ ለመ
 ጣል ፡ እንዲመቸኝ ፡ ምነው ፡ የሮማውያን ፡ ሕዝብ ፡ አንገታቸውና ፡
 ራሳቸው ፡ የሁሉም ፡ አንድ ፡ ብቻ ፡ በሆነ ፡ ኖሮ ፡ እያለ ፡ በገሃድ ፡ ይና
 ገር ፡ ነበር ፡ ይባላል ። እንደዚህ ፡ እንደ ፡ ተመኘው ፡ ለማድረግ ፡ በቻለ ፡
 ኖሮ ፡ እንዴት ፡ መልካም ፡ ነበር ። ብዙ ፡ ሰዎች ፡ የካሊጎላን ፡ ጭካኔ ፡
 በእብደት ፡ ተርጉመውታል ።

* * *

አስቸጋሪ ፡ ፍርድ ።

ባንድ ፡ አገር ፡ ውስጥ ፡ ማረሻና ፡ ማጭድ ፡ ቢላዎና ፡ መጥረቢያ ፡
 ሌላም ፡ ይህን ፡ የመሳሰለውን ፡ ብረታ ፡ ብረት ፡ የሆነ ፡ የሥራ ፡ መሣሪያ ፡
 እየሠራ ፡ ለባላገሩ ፡ የሚሸጥ ፡ አንድ ፡ ባለጅ ፡ ነበር ። እሱም ፡ በነፍስ ፡
 ግዳይ ፡ ተክሶ ፡ ወደ ፡ ፍርድ ፡ ቀረበና ፡ ይሙት ፡ በቃ ፡ ተፈረደበት ።
 ያገሩም ፡ ሕዝብ፡ ይህን ፡ ሲሰማ ፡ ለሥራ ፡ የሚያገለግለን ፡ መሣሪያ ፡ በያይ
 ነቱ ፡ ቀጥቅጦ ፡ የሚሠራልን ፡ እሱ ፡ ብቻ ፡ ነው ። እሱ ፡ ከተገደለ ፡ እን
 ግዴህ ፡ ወደፊት ፡ ማን ፡ ሊሠራልን ፡ ይችላል ፡ ሲል ፡ ባለጁ ፡ እንዳይ
 ገደልበት ፡ አቤቱታውን ፡ ላገረ ፡ ገዢው ፡ አቀረበ ።

አገረ ፡ ገዢው ፡ ነፍስ ፡ የገደለ ፡ ሰው ፡ በግድ ፡ መሞት ፡ አለበት ፡
 ይህም ፡ የማይሻር ፡ ፍርድ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ስለ ፡ መለሰላቸው ፡ ያገሩ ፡
 ሰዎች ፡ ሰው ፡ የገደለ ፡ ሰው ፡ መሞት ፡ ግድ ፡ ከሆነበት ፡ በዚህ ፡ በኛ ፡
 ወረዳ ፡ ሁለት ፡ ሽማግሌዎች ፡ ይገኛሉ ። ለኛ ፡ አንድ ፡ ሽማግሌና ፡ አንድ ፡ ቀጥ
 ቃጭ ፡ በቂያችን ፡ ናቸው ። ስለዚህ ፡ በቀጥቃጩ ፡ ፈንታ ፡ ከሁለቱ ፡ ሽማ
 ጌዎች ፡ ዕጣ ፡ አውጥታችሁ ፡ የወጣበትን ፡ አንደኛውን ፡ ግደሉት ፡ እንጂ ፤
 ቀጥቃጩ ፡ ግን ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ አይገደለም ፡ ብለው ፡ ዳኛውን ፡ አስ
 ጨንቀው ፡ ያዙት ። በዳኝነት ፡ ውስጥ ፡ ያለው ፡ ጣጣ ፡ ብዙ ፡ ነው ።

* * *

ረኃብን ፡ የሚሻ ፡ ሀብታም ።

ብዙ ፡ ሚሊዮን ፡ ብር ፡ ያለው ፡ አንድ ፡ ሀብታም ፡ ሰው ፡ ነበረ ፡
 እሱም ፡ ልቡ ፡ እኸል ፡ መብላት ፡ እየወደደ ፡ ሆኖ ፡ አልቀበልህ ፡ ብሎት ፡
 በጣም ፡ ሲያማርር ፡ ይኖር ፡ ነበረ ። ከዕለታት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ምናልባት ፡
 ቢርበኝ ፡ ብሎ ፡ እየተገኘው ፡ በመንገድ ፡ ሲንሸረሸር ፡ ጌታዬ ፡ ሆይ ፡
 በረኃብ ፡ መሞቱ ፡ ነውና ፡ እባክህ ፡ የቸርነትህን ፡ ያድርጉልኝ ፡ ብሎ ፡
 አንድ ፡ ለማኝ ፡ ምጽዋት ፡ ቢጠይቀው ፡ እንዴት ፡ ያለኸው ፡ ቀልደኛ ፡
 ነህ ፡ እኔ ፡ ረኃብን ፡ ፈልጌ ፡ ሳላገኘው ፡ እኖራለሁ ። አንተ ፡ ደግሞ ፡ ቀብ
 ራራ ፡ ራብኝ ፡ ብለህ ፡ ታማርራለህ ፡ ምነው ፡ እኔም ፡ እንዳት ፡ በታደል
 ኩኝ ፡ ኖሮ ፡ ብሎ ፡ ሀብታሙ ፡ ሰውዬ ፡ ለድኻው ፡ ምንም ፡ ሳይሰጠው ፡
 ዝም ፡ ብሎት ፡ አለፈ ።

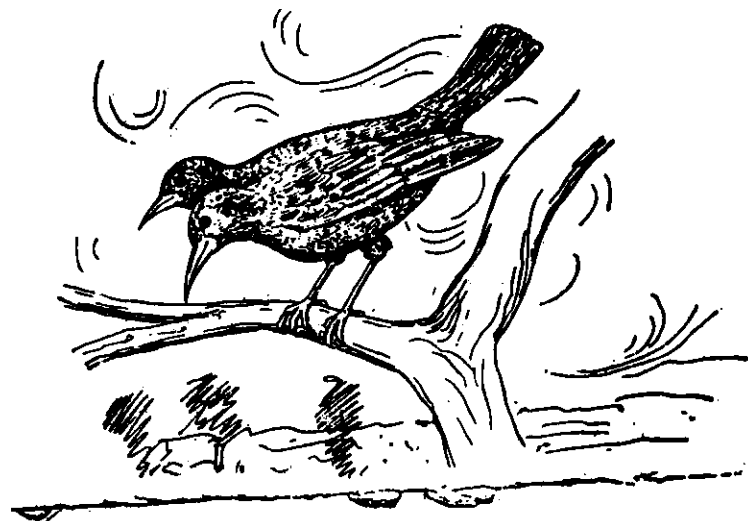
* * *

ደራሲና ፡ ሌባ ።

አንድ ፡ ደራሲ ፡ በጣም ፡ ድኻ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ገንዘብ ፡ ከእጁ ፡ እያጣ ፡
 ብዙ ፡ ቀን ፡ ምሳውን ፡ ሳይበላ ፡ ጦሙን ፡ ይውል ፡ ነበረ ። አንድ ፡ ቀን ፡
 ሌሊት ፡ ሌባ ፡ በር ፡ ሰብሮ ፡ ከመኝታ ፡ ቤቱ ፡ ገብቶ ፡ የደራሲውን ፡ ኮትና ፡
 ሱሪ ፡ እንሥቶ ፡ ኪሱን ፡ እየበረበረ ፡ ደግሞም ፡ የገበታውን ፡ ኪሶች ፡
 እየከፈተ ፡ ፈልጎ ፡ ምንም ፡ ገንዘብ ፡ ሳያገኝ ፡ በከንቱ ፡ ሲደክም ፡ ለካ ፡
 ደራሲው ፡ ከመጀመሪያው ፡ ነቅቶ ፡ ይመለከት ፡ ኖሮ ፡ ከት ፡ ብሎ ፡
 ካንጀቱ ፡ ሣቀ ፤ እንዲህ ፡ ያሣቀህ ፡ ነገር ፡ ምንድን ፡ ነው ፡ ብሎ ፡
 ሌባው ፡ ቢጠይቀው ፤ ጂሎ ፡ ያሣቀኝማ ፡ እኔ ፡ ቀን ፡ በስድስት ፡ ሰዓት ፡
 በብርሃኑ ፡ ጊዜ ፡ ሲርበኝ ፡ ፈልጌ ፡ በኪሴ ፡ ውስጥ ፡ ያላገኘሁትን ፡ ገንዘብ ፡
 አሁን ፡ በእኩለ ፡ ሌሊት ፡ በጨለማ ፡ እገኛለሁ ፡ ብለህ ፡ በከንቱ ፡ ስት
 ደክም ፡ በማየቴ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ እያሾፈ ፡ መለሰለት ።

ሁለት ፡ አፍ ፡ ያለው ፡ ወፍ ።

እየለቃቀሙ ፡ የሚበሉለት ፤
 አንድ ፡ ወፍ ፡ ነበረ ፡ ሁለት ፡ አፍ ፡ ያሉት ።
 ከሁለቱ ፡ አንደኛው ፡ ጉበዝ ፡ ብርቱ ፡ ነበር ፤
 ጥራጥሬ ፡ ሲገኝ ፡ ስንዴ ፡ ወይም ፡ አተር ።
 በጎይል ፡ እየሄደ ፡ ይደርስና ፡ ቀድሞ ፤
 ቀምቶ ፡ ለብቻው ፡ ይበላል ፡ ለቃቅም ፤
 ምንም ፡ ደካማው ፡ አፍ ፡ አይደርስው ፡ ፈጽሞ ።



የባቄላ ፡ ይሁን ፡ ወይም ፡ ያተር ፡ ፍሬ ፤
 አንድ ፡ ቀን ፡ እንዲሁ ፡ አገኘና ፡ ጥሬ ።
 ያ ፡ ብርቱ ፡ ጉበዝ ፡ አፍ ፡ ቀድሞ ፡ እንደለመደው ፤
 ተሸቀዳደመና ፡ አሁንም ፡ ቢወሰድው ።
 እንዲህ ፡ ተናገረ ፡ ያ ፡ ደካማው ፡ አፍ ፤
 የምትሠራው ፡ ሥራ ፡ ነውር ፡ ነው ፡ ጸያፍ ።
 እንካፈል ፡ ሳትል ፡ ምንም ፡ ሳትሰጠኝ ፤
 ሁሉን ፡ ትበላለህ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ሲገኝ ።

እኔም ፡ ወንድምህ ፡ ነኝ ፡ ምንው ፡ ብንካፈል ፤
 እባክህ ፡ ይቅርብህ ፡ እንዲህ ፡ ያለ ፡ በደል ።
 ባወቅሁማ ፡ ኖሮ ፡ ልብህ ፡ መከጀሉን ፤
 አሳልፌ ፡ ላንተ ፡ እተው ፡ ነበር ፡ ሁሉን ።
 ልብህ ፡ እየጓጓ ፡ መመኘት ፡ መድፈሩ ፤
 እንዴት ፡ ወገኛ ፡ ነህ ፡ እንዲያው ፡ ለነገሩ ።
 እኔ ፡ ስበላ ፡ አይተህ ፡ ደስ ፡ ይበልህ ፡ እንጂ ፤
 ያንተ ፡ መከጀልህ ፡ ለምንም ፡ አይበጃ ?
 ብሎ ፡ መለሰለት ፡ በጣም ፡ እያሾፈ ፤
 ይኸን ፡ ተባብለው ፡ ብዙ ፡ ቀን ፡ አለፈ ።
 ወፋ ፡ እንድ ፡ ቀን ፡ ድንገት ፡ እዛፍ ፡ ላይ ፡ ዐረፈ ።
 ያረፈበትም ፡ ዛፍ ፡ ፍሬው ፡ የመረረ ።
 ቢበሉት ፡ የሚገድል ፡ መርዘኛ ፡ ነበረ ፤
 የተበደለው ፡ አፍ ፡ እንጀቱ ፡ ያረረ ።
 ጥሩ ፡ ጥሩ ፡ ምግብ ፡ ከተከለከለኩ ፤
 አተርና ፡ ስንዴ ፡ ጤፍ ፡ ካልተመገብኩ ።
 ስራብ ፡ ብግደረደር ፡ ምንም ፡ አልጠቀም ፤
 አለና ፡ ፍሬውን ፡ እደረገው ፡ ለቀም ።
 ያ ፡ ግፈኛው ፡ አፍ ፡ ግን ፡ ይቅርብህ ፡ ቶሎ ፡ ጣል ፤
 ይህ ፡ መርዘኛ ፡ ፍሬ ፡ መሞትን ፡ ያመጣል ።
 አትብላ ፡ እንሞታለን ፡ ይኸን ፡ መርዘ ፡ ፍሬ ፤
 ይቅርብህ ፡ አትብላ ፡ እንድንም ፡ ዛሬ ።
 የሚያዋዛ ፡ አይደለም ፡ ይቅር ፡ ተው ፡ አትበድ ፤
 እያለ ፡ ደንግጦ ፡ ፈርቶ ፡ ሲርበደበድ ።
 ያ ፡ ግን ፡ የቀድሞውን ፡ ቂሙን ፡ ስላልረሳ ፤
 እሞታለሁ ፡ ብሎ ፡ ለነፍሱ ፡ ሳይሳሳ ።
 ብድር ፡ መመለሱ ፡ ሆነለት ፡ ደስታ ፤
 ፈርቶ ፡ የሚጥለው ፡ መስሎ ፡ ያመነታ ፤
 ቂይቶ ፡ በፍርሀት ፡ ያንን ፡ ሲያንገላታ ፤
 ጓላ ፡ ግን ፡ ነቅንቆ ፡ ራሱን ፡ በእንቢታ ።

ፍሬውን ፡ በላና ፡ ከነሁለት ፡ አፋ፤
 እዚያው ፡ ሳይነሣ ፡ ወዲያው ፡ ሞተ ፡ ወፋ።
 ይህ ፡ የህንዶች ፡ ተረት ፡ የሰጠን ባጭሩ ፤
 ብንመለከተው ፡ ጉልህ ፡ ነው ፡ ምስጢሩ።
 ክፉ ፡ ልሥራ ፡ ብሎ ፡ ቂም ፡ ይዞ ፡ ሲነሣ ፤
 ሰው ፡ እንኳ ፡ ለሌላ ፡ ለነፍሱም ፡ አይሳሳ።
 ደግሞም ፡ በግል ፡ ጠብ ፡ ሰው ፡ ልቡ ፡ እያቂመ፤
 የቁጭቱን ፡ ብድር ፡ መስሎት ፡ የፈጸመ።
 መካፈሉ ፡ ላይቀር ፡ አንድነት ፡ ጉዳቱን፤
 ሲበድል ፡ ይገኛል ፡ የጋራ ፡ ንብረቱን።

* * *

አንዲት ፡ አህያ ፡ ርንፍጌን ፡ አስተማረች።

ሁለት ፡ ልጆች ፡ በመንገድ ፡ ሲያልፉ ፡ አንዲት ፡ እንቁራሪት ፡ አግኝተው ፡ ሲገድሏት ፡ ዐለቡና ፡ ድንጋይ ፡ እየወረወሩባት ፡ ተከታተሏት። በዚያውም ፡ መንገድ ፡ አንዲት ፡ አህያ ፡ ስታልፍ ፡ እንቁራሪቷ ፡ ላይ ፡ በእግርዋ ፡ ልትቆምባት ፡ ስትል ፡ አየቻትና ፡ እንዳትረግጣት ፡ እርምጃዋን ፡ በቶሎ ፡ አቃንታ ፡ በጉን ፡ ሳትነካት ፡ አለፈች።

ከሁለቱ ፡ ልጆች ፡ አንደኛው ፡ ወዳጁን ፡ አለው። ይህችን ፡ አህያ ፡ ተመለከትህት ፡ ወይ? እንቁራሪቷን ፡ እንዳትረግጣት ፡ አዝና ፡ መንገዷን ፡ አሳብራ ፡ አለፈች፤ እኛስ ፡ የዚችን ፡ አህያ ፡ ያህል ፡ ርንፍጌ ፡ ሳይኖረን ፡ ቀርቶ ፡ ነውን ፡ ይህችን ፡ እንቁራሪት ፡ ለመግደል ፡ ዐስበን ፡ እንዲህ ፡ የምናሳድዳት ፡ አይሆንም ፡ ተው ፡ ይቅርብን ፡ ብሎ ፡ ወዳጁን ፡ መልካም ፡ ምክር ፡ መክሮ ፡ እንቁራሪቷን ፡ በሰላም ፡ ትተዋት ፡ ተመለሱ።

* * *

መልካም ፡ ምላስ ፡ ቁጣን ፡ ታበርዳለች።

እናቱ ፡ በጣም ፡ አድርጋ ፡ የምትወደው ፡ አንድ ፡ ልጅ ፡ ነበር። አሉም ፡ ከዐጥር ፡ ግቢያቸው ፡ ውስጥ ፡ ከሚገኙት ፡ የኮከ ፡ ዛፎች ፡ ላይ ፡ እየወጣ ፡ ፍሬውን ፡ ሲቂርጥ ፡ እናቱ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ታየው ፡ ነበርና ፡ ከዛፋ።

ላይ : ወድቆ : አደጋ : ያገኘዋል : በማለት : ስለ : ሠጋች : እንዳይወጣ : መላልሳ : ብዙ : ጊዜ : ከልክላው : ነበር ።

አንድ : ቀን : ከቤት : ውስጥ : ሆኖ : ልጅዋ : እንደ : ልማዱ : ከኮከብ : ዛፍ : ላይ : ወጥቶ : ፍሬ : ሲለቅም : በመስኮት : አየችው ። ከቤት : ሲገባ : ጠርታው : ከዛፍ : ላይ : አትውጣ : ብዬ : ከልክቦህ : አል ነበረምን ? ለምንድን : ነው : ዛሬ : ደግሞ : የወጣኸው : ብላ : ጠየቀችው ።

እሱ : ግን : ደንግጦ : አልወጣሁም : ብሎ : ካደ : እሷዋም : በጣም : ተቈጣችና : ደግሞ : ከማጥፋትህ : መዋሸትህ : ይባስ : ባይኖቼ : እያየ ሁህ : ትከደኛለህ : ብላ : ልትመታው : ተነሣች ።

እሱም : አሳዛኝ : የሆኑትን : ዐይኖቹን : እያንከራተተ : ለዛ : ባለው : አንደበቱ : እማማ : እወድህለሁ : ትይኛለሽ ፤ እንደምትይኝም : እው ነት : የምትወጅኝ : ከሆንሽ : ባይኖችሰ : ካየኸው : ይልቅ : እኔ : የም ነግርሽን : አብልጠሽ : ማመን : ይገባሻል : አላት ። ደግሞ : ልጅ : ይህን : ማለቱ : ስለ : እኔ : ፍቅር : ብለሽ : ያየኸውን : እንዳላየሽ : አድርገሽ : አሳልፈው : እንጂ ፤ በጥፋቱ : ለምን : ትሞግችኛለሽ : ብሎ : መለ ማመጡ : ነው ። እናቱም : በዚህ : ለዛ : ባለው : ንግግር : ከቀጣዋ : በርዳ : በመምታት : ፈንታ : ልጅዋን : አቅፋ : ሳመችው ። ዐይኖችዋም : ዕንባ : አቅርረው : ይታዩ : ነበር ።

* * *

ከባለቤት : ያወቀ : ቡዳ : ነው ።

አቶ : ተገኝ : የሚባሉ : አንድ : ሰው : ነበሩ። አንድ : ቀን : ሥራ : በጸብባቸው : እቤታቸው : ውለው : ኖሮ : አሽከራቸውን : ጠርተው : ዛሬ : ብርቱ : ሥራ : ይሃለሁና : ማንም : ሰው : መጥቶ : እኔን : ቢጠይቅህ : የለም : ወደ : ውጪ : ወጥቶአል : ብለህ : መልሰው : አሉና : እዘ ዙት ። አሽከርዬውም : እንደ : ታዘዘው : አድርጎ : ብዙ : ሰው : ሲመጣ : የሉም : እያለ : መለሰ ። አንድ : ሰው : በኋላ : መጥቶ : አቶ : ተገኝ : በቤታቸው : ውስጥ : ካንዱ : ወደ : አንደኛው : ከፍል : ሲተላለፉ : በመ ስኮት : አይቷቸው : ኖሮ : አሽከሩን : ንገርልኝ : አለው ። አሽከር : ግን :

እንደ : ልማዱ : የሉም : ወደ : ውጪ : ወጥተዋል : ብሎ : መለሰ ። እንግዳው : ግን : አሁን : ባይኔ : አይቻቸዋለሁና : ታልነገልርክልኝ : አይሆንም : ብሎ : አስቸገረው ። አሽከር : ወደ : ቤት : ገብቶ : ላቶ : ተገኝ : ይህንኑ : ነገራቸው : እሳቸውም : ተቈጥተው : በሩን : ከፍተው : ወጡና : እንግዳውን : ወዳጄ : ምን : ትፈልጋለህ : አሉት ። እርስዎን : ነው : ቢላቸው : እኔን : ከሆነ : እኔ : የለሁም : ወደ : ውጪ : ወጥቻለሁ : ብለው : በሩን : በጎይል : ወርውረው : ዘግተው : እቤታቸው : ተመል ሰው : ገቡ ።

* * *

አንድ : ሀብታምና : አንድ : ድኻ : ሰው ።

የቃሉ : አሰባበር : የድምጡ : ማማር ፤
እጅግ : የሚያስደንቅ : አንድ : ሰው : ነበር ፤
ጫማ : ሰፊ : ሆኖ : አንዲት : መደብር ፤
ከፍቶ : እዚያ : እየሰፋ : በዚህ : ሲኖር ።



ሁልጊዜ : ማለዳ : ልምድ : ሆኖበት ፤
ሲዘፍን : ያረፍዳል : ተነሥቶ : በጡዋት ፤
አንዱ : ሀብታም : ደግሞ : የሱ : ጎረቤት ።

ገንዘብ ፡ የተረፈው ፡ እጅግ ፡ እስመጠን ፤
 እየተደነቀ ፡ በዚህ ፡ በሰው ፡ ዘፈን ።
 ይልቁንም ፡ ደግሞ ፡ በድምጡ ፡ ግግር ፤
 ጡዋት ፡ ጡዋት ፡ እየነቃ ፡ ይሰማው ፡ ነበር ።
 እንዲህ ፡ ሲል ፡ ዐሰበ ፡ ይኸም ፡ ባለጠጋ ፤
 ይኸ ፡ ጫማ ፡ ሰፊ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ሳይነጋ ።
 ግለዳ ፡ ተነሥቶ ፡ እንደዚህ ፡ መዘፈኑ ፤
 ቢደላው ፡ ይሆናል ፡ ጌታ ፡ በመሆኑ ።
 እቤቱ ፡ አስጠራና ፡ ያንን ፡ ጫማ ፡ ሰፊ ፤
 ሀብታም ፡ ነህ ፡ መሰለኝ ፡ ብዙ ፡ ብር ፡ አትራፈ ።
 ሁል ፡ ጊዜ ፡ ደስ ፡ ብሎህ ፡ ስትዘፍን ፡ መኖርህ ፤
 ቢደላህ ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ ገንዘብ ፡ ባይቸግርህ ።
 ስንት ፡ ታተርፋለህ ፡ ዓመት ፡ ስትሠራ ፤
 ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ከሣራ ።
 ልፋት ፡ ነው ፡ ትርፋችን ፡ ምንም ፡ ብንደክም ፤
 ከድካም ፡ በተቀር ፡ አይገኝም ፡ ጥቅም ።
 ግጠራቀም ፡ ቀርቶ ፡ የገንዘብ ፡ ስብሰባ ፤
 የለት ፡ ጉርሳችንን ፡ ይዘን ፡ ስንገባ ፤
 ይህ ፡ ነው ፡ የኛ ፡ ክብረት ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ፤
 እሺ ፡ ይሁን ፡ ደግሞ ፡ ይቅርና ፡ የዓመት ።
 ስትሠራ ፡ ውለህ ፡ ያተረፍክ ፡ ለታ ፤
 ስንት ፡ ገንዘብ ፡ ይዘህ ፡ ትገባለህ ፡ ጥታ ፤
 ብሎ ፡ መለሰና ፡ ቢጠይቀው ፡ ደግሞ ፤
 እንደኔ ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ ቀኑን ፡ ሙሉ ፡ ደክሞ ፤
 ሲሠራ ፡ ሲግሰን ፡ ሲደክም ፡ ቢውል ፤
 አይችልም ፡ ለግትረፍ ፡ የላቡን ፡ ያህል ።
 እየሠራ ፡ ኖሮ ፡ ሲለፋ ፡ እየዋለ ፤
 ለቀለብ ፡ ለልብሱ ፡ ራሱን ፡ ከቻለ ፤
 በየቀኑ ፡ ትርፈ ፡ ይኸንን ፡ እኩለ ፤
 በግለት ፡ ሒሳቡን ፡ እያሰላሰለ ፤

ለመቀጠር ፡ አይችልም ፡ የትርፉን ፡ ልክ ፡ መጠን ፤
 መቼም ፡ አይበልጥና ፡ ከችግሩ ፡ ወሰን ።
 ይኸን ፡ ጊዜ ፡ ሀብታም ፡ ከት ፡ ብሎ ፡ ሥቆ ፤
 ይህ ፡ ሰው ፡ ባለጠጋ ፡ እንዳልሆነ ፡ ዐውቆ ።
 ተነሥቶ ፡ ሄደና ፡ አንድ ፡ ከረጢት ፡ ወርቅ ፤
 ከጓዳው ፡ አውጥቶ ፡ ያ ፡ ድኻ ፡ ሲደነቅ ።
 ይኸውልህ ፡ እንካ ፡ ለቤት ፡ ለትዳርህ ፤
 ይኸንን ፡ ወርቅ ፡ ውሰድ ፡ ዳግመኛ ፡ አይቸግርህ ።
 ለጉዳይህ ፡ እርገው ፡ ብሎ ፡ ቢያስታቅፈው ፤
 እያመሰገነ ፡ መልካም ፡ ቃል ፡ ሳይተርፈው ፤
 በደስታ ፡ ብዛት ፡ ዐሳቡ ፡ ተናውጦ ፤
 መንገዱን ፡ ሳያውቀው ፡ ደረሰና ፡ ሮጦ ።
 እቤቱ ፡ ገባና ፡ ጓዳውን ፡ ቈፍሮ ፤
 ከነከረጢቱ ፡ ወርቁን ፡ እዚያ ፡ ቀብሮ ።
 እንግዲህ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ መጥፎ ፡ መጥፎ ፡ ነገር ፤
 ሳይወድ ፡ በዐሳቡ ፡ ይመጣበት ፡ ጀመር ።
 ወርቅ ፡ መቀበሌን ፡ ምናልባት ፡ የሰማ ፤
 ሌባስ ፡ ቢመጣብኝ ፡ ገድሎ ፡ የሚቀማ ።
 ዕረፍት ፡ የሚነሣ ፡ አሸባሪ ፡ አደጋ ፤
 በጣም ፡ መጥፎ ፡ ዐሳብ ፡ እጅግ ፡ የሚያሠጋ ።
 በልቡ ፡ እየመጣ ፡ ቀንና ፡ ሌሊት ፤
 የአይጠች ፡ ኮሽታ ፡ ወይም ፡ የድመት ፤
 ያሸብረው ፡ ጀመር ፡ እንቅልፉን ፡ ነሥቶት ፤
 ግለዳ ፡ መዘፈኑ ፡ ሌሊት ፡ መተኛቱ ፤
 መሥራቱም ፡ ቀረና ፡ ጠፋ ፡ ጤንነቱ ።
 ይህ ፡ የፍርሀት ፡ ዐሳብ ፡ ልቡን ፡ የመረዘው ፤
 እየከነከነ ፡ ስለ ፡ ወዘወዘው ፤
 ነገሩን ፡ መዘኖ ፡ አይቶ ፡ በመመልከት ፤
 ምንም ፡ የሚጠቅም ፡ ነገር ፡ ስላጣበት ፤
 ተነሥቶ ፡ ሄደና ፡ ከሀብታሙ ፡ ዘንድ ፤
 ሥጋቱ ፡ ብዙ ፡ ነው ፡ የማይለመድ ፤
 ይኸውልህ ፡ በቃኝ ፡ ወርቅህን ፡ ውሰድ ።

በወርቅህም ፡ ፈንታ ፡ ዘፈኔን ፡ ለውጠኝ ፤
 እንቅልፍና ፡ ድምጹን ፡ መልሰና ፡ ሰጠኝ ።
 አለና ፡ ከልቡ ፡ ያን ፡ ሁሉ ፡ ሥጋት ፤
 ከወርቁ ፡ ጋር ፡ ወሰደ ፡ መልሶ ፡ ሰጥቶት ።
 በጣም ፡ ደስ ፡ ብሎት ፡ ሊኖር ፡ እንደ ፡ ጥንቁ ፤
 ተመልሶ ፡ ሄደ ፡ ወደ ፡ ድኸነቱ ።
 ደስ ፡ ይለው ፡ መስጊችሁ ፡ ገንዘብ ፡ ያለው ፡ ሁሉ ፤
 እስኪ ፡ ባለማወቅ ፡ እንዳትታለሉ ።

* * *

ሰ ነ ፍ ፡ ተ ማ ሪ ።

አንድ ፡ ሰነፍ ፡ ልጅ ፡ ገና ፡ መጀመሪያ ፡ ተማሪ ፡ ቤት ፡ የገባ ፡ ዕለት ፡
 እንደ ፡ ደንቡ ፡ ፈደል ፡ መቅጠር ፡ ጀመረ ።

ከህ ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ፐ ፡ ድረስ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ የፈደሉን ፡
 ተራ ፡ ወጣና ፡ ከሁለተኛው ፡ ላይ ፡ መምህሩ ፡ መልሶ ፡ ሲመራው ፤ ሀ ፡
 በል ፡ ቢለው ፡ ተማሪው ፡ እንቢ ፡ አለ ። ቢያባብለው ፡ ቢለምነው ፤
 ቢለው ፡ ቢያደርገው ፡ አሻፈረኝ ፡ ብሎ ፡ እስከ ፡ ጭራሹም ፡ እያለቀሰ ፡
 ሸሽቶ ፡ ከተማሪ ፡ ቤት ፡ ወጥቶ ፡ ሄደ ።

በባቡር ፡ መንገድ ፡ እያለቀሰ ፡ ሲሄድ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ አግኝቶት ፡
 ምነው ፡ ምን ፡ አገኘህና ፡ እንደዚህ ፡ ታለቅሳለህ ፡ ቢለው ፡ መምህራ ፡
 ሀ ፡ በል ፡ ቢለኝ ፡ እንቢ ፡ ብዬ ፡ በዚህ ፡ ተጣልተን ፡ ነው ፡ የማለቅሰው ፡
 አለው ። ሀ ፡ ለማለት ፡ ታዲያ ፡ ምን ፡ የሚያስቸግር ፡ ነገር ፡ አገኘህበት ፡
 ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ እነዚህ ፡ መምህሮች ፡ መቼ ፡ ጣጣቸው ፡ በሀ ፡ ብቻ ፡
 ያልቃል ። ሀ ፡ ስል ፡ ሁ ፡ በል ፡ ይሉኛል ፤ ሁ ፡ ስል ፡ ሂ ፡ በል ፡ ይሉኛል ፡
 ሂ ፡ ስል ፡ መልሰው ፡ ሃ ፡ በል ፡ ይሉኛል ። እንደዚህ ፡ እያሉ ፡ እስከ ፡ ፐ ፡
 ድረስ ፡ የተጻፉትን ፡ ፊደሎች ፡ ሁሉ ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ ሲያስቁጥሩኝ ፡
 ያለበትን ፡ ድካም ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ቀምጼው ፡ አንገፈገፈኝ ። ከእንግዲህ ፡
 ወዲያ ፡ ይገድሉኛል ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ ቢሆን ፡ ሁለተኛ ፡ ሀ ፡ ብዬ ፡ አል
 ጀምርም ፡ ብሎ ፡ ተማሪው ፡ መለሰለትና ፡ እንደገና ፡ እያለቀሰ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ፡
 ሄደ ። ለሰነፍ ፡ ተማሪ ፡ ፊደል ፡ ትልቅ ፡ ተራራ ፡ መስሎ ፡ ይታየዋል ።

* * *

ታማኝነት ፡ ከሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ነገር ፡ ነው ።

የንጉሥ ፡ ግምጃ ፡ ቤት ፡ ሆኖ ፡ የሚሠራ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ነበር ።
 እሱም ፡ የንጉሡን ፡ ገንዘብ ፡ እየሰረቀ ፡ በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡
 ሀብት ፡ ሰብሶበ ፡ ከበረ ። ሳላም ፡ ከንጉሡ ፡ ዘንድ ፡ ቀርቦ ፡ ከእንግዲህ ፡
 ወዲያ ፡ እየነገድሁ ፡ ለመኖር ፡ ዐስቤያለሁና ፡ ግርማዊነትም ፡ ፈቅዶልኝ ፡
 ቢያሰናብተኝ ፡ እወድ ፡ ነበር ፡ ብሎ ፡ ለመነው ። ንጉሡም ፡ መልሱን ፡
 በኋላ ፡ እስጥሃለሁ ፡ አለውና ፡ አሰናበተው ። እሱም ፡ ከወጣ ፡ በኋላ ፡
 የእሱ ፡ ተቋጣጣሪ ፡ ሆኖ ፡ የሚሠራውን ፡ ሰው ፡ አስጠርቶ ፡ ይህ ፡ ግምጃ ፡
 ቤት ፡ ሥራውን ፡ በትክክል ፡ ይሠራል ፡ ወይ ፡ ብሎ ፡ ጠየቀው ። ተቋ
 ጣጣሪውም ፡ የጉደለውን ፡ ገንዘብ ፡ ሁሉ ፡ በመዝገቡ ፡ አመልክቶ ፡ የሰ
 ረቀውን ፡ የገንዘብ ፡ ልክ ፡ ለንጉሡ ፡ አስረዳው ።

ንጉሡ ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ግምጃ ፡ ቤቱን ፡ አስጠርቶ ፡ እንዲህ ፡ አለው።
 አንድ ፡ ሰው ፡ ከዕለታት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ከገበታው ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ ጠር
 ሙስ ፡ ወተት ፡ አስቀምጦ ፡ ሳይወትፈው ፡ ረስቶ ፡ ትቶት ፡ ሄደ ። አንድ ፡
 እባብ ፡ በጠርሙሱ ፡ አፍ ፡ ገብቶ ፡ ወተቱን ፡ ሁሉ ፡ ጭልጥ ፡ አድ
 ርጎ ፡ ጠጣው ። ከጠጣውም ፡ በኋላ ፡ ተመልሶ ፡ በዚያው ፡ በጠርሙሱ ፡
 አፍ ፡ ሊወጣ ፡ ቢሞክር ፡ ሰውነቱ ፡ በጣም ፡ ደነደነና ፡ የጠርሙሱ ፡ አፍ ፡
 አላስወጣህ ፡ አለው ። ምንም ፡ ቢታገል ፡ ለመውጣት ፡ የማይቻል ፡
 ሆነበት ።

እንግዲህ ፡ እንዳንተ ፡ ዐሳብ ፡ ይህ ፡ እባብ ፡ ከጠርሙሱ ፡ ውስጥ ፡
 ለመውጣት ፡ እንዲችል ፡ ምን ፡ ማድረግ ፡ ይገባዋል ፡ ይመስልሃል ብሎ ፡
 ጠየቀው ። የጠጣውን ፡ ወተት ፡ ሁሉ ፡ መመለስ ፡ ያሻዋል ፤ ይህን ፡ ያደ
 ረገ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ሰውነቱ ፡ እንደ ፡ ቀድሞው ፡ ተመልሶ ፡ ይቀጥና ፡
 የጠርሙሱ ፡ እፍ ፡ ያስወጣዋል ፤ አለዚያ ፡ ግን ፡ ለመውጣት ፡ አይች
 ልም ፡ ብሎ ፡ ግምጃ ፡ ቤቱ ፡ መለሰለት ። ንጉሡም ፡ ያንተም ፡ ነገር ፡
 እንደዚሁ ፡ ያለ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ በምሳሌ ፡ አስረዳው ።

አደራ ፡ በተረከበው ፡ ሥራ ፡ ላይ ፡ ለመንግሥቱና ፡ ለንጉሡ ፡ ታማኝ ፡
 ሆኖ ፡ መገኘት ፡ ለሰው ፡ ከቀረው ፡ ሙያ ፡ ሁሉ ፡ የበለጠ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡
 ነው ።

* * *

ስ ካ ሮ ን ።

ስካሮን ፡ የሚባለው ፡ የፈረንሳዊ ፡ ተወላጅ ፡ የሆነ ፡ ባለቅኔ ፡ ክፉ ፡ የቁርጥማት ፡ ደዌ ፡ አድሮበት ፡ የሚበልጠው ፡ ዕድሜውን ፡ ካልጋ ፡ ሳይነሣ ፡ ሲማቅቅ ፡ ኖሮ ፡ ከዚህ ፡ ሕመሙ ፡ ሳይፈወስ ፡ እንደ ፡ ታመመ ፡ ኖሮ ፡ ሞተ ። ከመሞቱም ፡ በፊት ፡ ይህንን ፡ መከራውን ፡ የሚገልጥ ፡ ቃል ፡ በግጥም ፡ አድርጎ ፡ ጽፎ ፡ በሞትሁ ፡ ጊዜ ፡ በመቃብራ ፡ ድንጋይ ፡ ላይ ፡ እንድትጽፉት ፡ ብሎ ፡ አደራ ፡ ሰጠ ። የተቻለንን ፡ ያህል ፡ አስመስለን ፡ በግጥም ፡ ወደ ፡ አማርኛ ፡ ስንተረጉመው ፡ ቃሉ ፡ የሚለው ፡ እንዲህ ፡ ነው ።

ሕይወቴን ፡ በሙሉ ፡ ዐልጋ ፡ ላይ ፡ ታስሬ ፤
ታምሜ ፡ ስማቅቅ ፡ ስንገላታ ፡ ኖራ ።
ሥቃዬን ፡ ጨርሼ ፡ ይኸው ፡ ዛሬ ፡ ገና ፤
እንቅልፌን ፡ አግኝቼ ፡ ማረፌ ፡ ነውና ።
የምትሄዱ ፡ በዚህ ፡ በመቃብር ፡ ቦታ ፤
እንዳትቀሰቅሱኝ ፡ እለፉ ፡ በርጋታ ።

* * *

አውራ ፡ ዶሮ ፤ ድመትና ፡ የእይጥ ፡ ግልገል ።

የትም ፡ የትም ፡ ቢሆን ፡ ሄዳ ፡ የማታውቅ ፤
አንዲት ፡ ያይጥ ፡ ግልገል ፡ ደጅ ፡ የምትናፍቅ ።
እናትዋ ፡ ሳታያት ፡ ተደብቃ ፡ ወጥታ ፤
ከጉራዋ ፡ ርቃ ፡ ስትዘር ፡ ቂይታ ።
ተመልሳ ፡ መጥታ ፡ ያየችውን ፡ ሁሉ ፤
ለናትዋ ፡ እንዲህ ፡ ብላ ፡ ነገረቻት ፡ አሉ ።
በጣም ፡ የሚያስደንቅ ፡ የሚያስገርም ፡ ወሬ ፤
እናቴ ፡ ላውራልሽ ፡ ያየሁትን ፡ ዛሬ ።
ተራራ ፡ ቀልቀለት ፡ ወጥቼ ፡ ወርጄ ፤
ስሙ ፡ እማይታወቅ ፡ ሩቅ ፡ እገር ፡ ሄጄ ፤
ዓለምን ፡ ስጉበኝ ፡ ስንዝ ፡ ወደ ፡ ታች ፤

አንዱ ፡ የዋዛ ፡ መሳይ ፡ አይኖቹ ፡ የሚያምሩ ፤
ረጅም ፡ ጢም ፡ ያለው ፡ ከንፈሩ ፡ ከዳሩ ።
ጅራቱ ፡ ረጅም ፡ ነው ፡ ገላውም ፡ ልስልስ ፤
የኛን ፡ የመሰለ ፡ ጠጉር ፡ የሚለብስ ።
ፈቱ ፡ የተዋበ ፡ ደርባባ ፡ የረጋ ፤
እኔ ፡ ላሜውተው ፡ ወደሱ ፡ ስጠጋ ።
አንደኛው ፡ ቀዥቃዣ ፡ የተንቀዋለለ ፤
የቀይ ፡ ሥጋ ፡ ቁንጮ ፡ ራሱ ፡ ላይ ፡ ያለ ።
ባረማመዱ ፡ እንኳ ፡ በጣም ፡ የሚኩራ ፤
ሲመለከቱትም ፡ መልኩ ፡ የሚያስፈራ ።
ባሽባረው ፡ ድምጡ ፡ ጮኸና ፡ ቂይቶ ፤
ሁለት ፡ እጅ ፡ መሳይ ፡ ከጉያው ፡ ዘርግቶ ።



አራግፎ ፡ እንደ ፡ ቁርበት ፡ እንዴ ፡ ቢያንኳኳብኝ ፤
የተከታተለኝ ፡ መስሎኝ ፡ የመጣብኝ ።
ወደዚያው ፡ ልሄድ ፡ ሳለውሁ ፡ ተነሥቼ ፤
ደነገጥሁኝና ፡ መሄዱንም ፡ ትቼ ።
ተመልሼ ፡ እየሮጥሁ ፡ እስኪዝል ፡ ጉልበቴ ፤
እንዲህ ፡ አይምሰልሽ ፡ የቀድሞ ፡ ፍርሀቴ ።

ያን ፡ መልክ ፡ መልካሙን ፡ ሳልተዋወቀው ፡
 ሳላነጋግረው ፡ ስሙን ፡ ሳልጠይቀው ።
 ፊጥኜ ፡ ሸሽቼ ፡ መባሁ ፡ ወደ ፡ ቤቴ ፡
 የዚያኛውን ፡ ማማር ፡ ባየሽው ፡ እናቴ ።
 እዚያ ፡ ምን ፡ ወሰደሽ ፡ እንች ፡ ቅልብልብ ፡
 እይጦች ፡ ስትባሉ ፡ የላችሁም ፡ ልብ ።
 አይጥ ፡ ሞትዋን ፡ ስትሻ ፡ ስታበዛ ፡ ሩጫ ፡
 ሄዳ ፡ ታሸታለች ፡ የድመት ፡ አፍንጫ ፡
 ሲባል ፡ የነበረው ፡ እስከነ ፡ ተረቱ ፤
 ባንቺ ፡ ላይ ፡ ደረሰ ፡ በክልፍልፊቱ ።
 ያ ፡ ደግ ፡ ገር ፡ መስሎ ፡ ፊቱ ፡ የሚታይ ፤
 ድመት ፡ የሚባለው ፡ አውሬ ፡ አይደለምዬ ፤
 መልኩ ፡ ቅልስልስ ፡ ነው ፡ ያ ፡ ክፉ ፡ እታላይ ።
 ዋ ፡ የሠራው ፡ ሥራ ፡ እሱ ፡ በኛ ፡ ላይ ።
 ባታውቀው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ጥንቱን ፡ ሲፈጠር ፤
 አጥፊያችን ፡ እሱ ፡ ነው ፡ የትውልዳችን ፡ ጠር ።
 ይልቅስ ፡ ቀውሳላው ፡ የደነገጥሽለት ፤
 እኛን ፡ የሚጎዳ ፡ ክፉትም ፡ የለበት ።
 ስሙም ፡ አውራ ፡ ዶሮ ፡ ይሉሻል ፡ እሱ ፡ ነው ፤
 እንዲያውም ፡ እንዳንዴ ፡ ሰው ፡ ሊበላ ፡ ሲያርደው ።
 ለእኛም ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ያገለግለናል ፤
 አጥንቱና ፡ ሥጋው ፡ ሲጣል ፡ ይተርፈናል ።
 ብላ ፡ እናቲቱ ፡ እየዘረዘረች ፡
 ሁሉን ፡ አስረድታ ፡ ለልጁዋ ፡ መዘረች ።
 የመልኩ ፡ ደም ፡ ግባት ፡ ይመር ፡ አይመር ፤
 ሰው ፡ ጠባቂ ፡ ታውቆ ፡ ፊት ፡ ሳይመረመር ።
 መልኩን ፡ አይቶ ፡ ብቻ ፡ ይረባል ፡ አይረባም ፤
 ክፉ ፡ ነው ፡ ደግ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ አይገባም ።

* * *

የአንድ ፡ ዐዋቂ ፡ መልስ ።

አንድ ፡ ዐዋቂ ፡ ሰውና ፡ አንድ ፡ ግይምን ፡ በጀልባ ፡ ሲሄዱ ፡ ትልቅ ፡
 ነፋስ ፡ ተነሥቶ ፡ ጀልባውን ፡ ሊገልብጠው ፡ በወዲያና ፡ በወዲህ ፡ እያ
 ንገላታው ፡ በጣም ፡ የሚያስፈራ ፡ ሆነ ። ዐዋቂው ፡ ሰው ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡
 እጅግ ፡ ፈርቶ ፡ ተንቀጠቀጠ ። ግይምኑ ፡ ገን ፡ ምንም ፡ ሳይፈራ ፡ ጀል
 ባው ፡ እንዳይገለበጥባቸው ፡ ከማዕበሉ ፡ ጋራ ፡ እየታገለ ፡ ከብዙ ፡
 ጭንቅ ፡ በኋላ ፡ በደኅና ፡ ከጠረፍ ፡ ደረሱ ።

ግይምኑ ፡ በጣም ፡ እየሣቀ ፡ አዩ ፡ የኛ ፡ ሊቅ ፡ እኔ ፡ ደንቆር ፡ የተባ
 ልኹት ፡ ሰው ፡ ምንም ፡ ሳልፈራ ፡ አንተ ፡ ተምረህል ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ታው
 ቃለህ ፡ የተባልኸው ፡ ሰው ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ በፍርሀት ፡ ስትንቀጠቀጥ ፡
 በማየቴ ፡ እጅግ ፡ አድርጎ ፡ ያሥቀኛል ፡ እያለ ፡ ቢያሾፍበት ፡ ዐዋቂው ፡
 ተናዶ ፡ አንተ ፡ ያልፈራህበት ፡ ምክንያት ፡ ብትናርም ፡ ብትሞትም ፡ ለፃ
 ለም ፡ ምንም ፡ የማታጉድል ፡ መሆንህን ፡ ስለምታውቀው ፡ ነው ። እኔ ፡
 ገን ፡ ብሞት ፡ ለፃለም ፡ ብዙ ፡ እንደማጉድል ፡ ዐውቃለሁና ፡ ሞትን ፡
 በጣም ፡ አድርጌ ፡ መፍራቴ ፡ ለዚህ ፡ ነው ፡ አለው ።

የተማሩ ፡ ሰዎች ፡ ምን ፡ ጊዜም ፡ ቢሆን ፡ የሚመልሱት ፡ መልስ ፡
 አያጡም ፡ ለማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ የጸናገላችሁ ፡ ይህ ፡ ዐዋቂ ፡
 ግይምኑ ፡ ስለ ፡ ሣቀበት ፡ በንዴት ፡ የተናገረው ፡ ይህ ፡ ቃል ፡ የተገባ ፡
 ነው ፡ ለማለት ፡ አይደለም ።

በሞት ፡ ፊት ፡ ድኻና ፡ ባለጸጋ ፡ ጉበዝና ፡ ፈሪ ፡ ትልቅና ፡ ትንሽ ፡
 ዐዋቂና ፡ ደንቆር ፡ ሁሉም ፡ ትክክል ፡ ናቸው ። ሁሉም ፡ ደግሞ ፡ ሞትን ፡
 መፍራት ፡ አለባቸው ።

መልክና ፡ መስታዎት ።

እጅግ ፡ አድርጎ ፡ መልኩ ፡ የሚያስቀይም ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ነበር ።
 እሱም ፡ በሕይወቱ ፡ መስታዎት ፡ አገኝቶ ፡ መልኩን ፡ በዐይኖቹ ፡ ተመ
 ልክቶት ፡ አያውቅም ፡ ነበር ። መልኩ ፡ የግያምር ፡ አስቀያሚ ፡ መሆ
 ኑንም ፡ የሚሰማው ፡ የሐሜት ፡ ሐሜት ፡ እንጂ ፡ ፊት ፡ ለፊት ፡ ገልጦ ፡

ሊነግረው : የደፈረ ሰው : እንኳ : አልነበረም ። ከዕለታት : አንድ : ቀን : ድንገት : አንድ : ትልቅ : የግድግዳ : መስታዎት : እግኝቶ : መልኩን : ሊመለከት : ወደ : እሱ : ቀረበ ። እውነትም : መልኩን : ቢመለከተው : በጣም : የሚያስከፋ : ሆኖ : አገኘው ። ወደ : መስታዎቱም : በጣም : ተጠግቶ : ትክ : ብሎ : ቢያስተውል : መልክ : ጥፋነቱ : እጅግ : የሚያስ ቅቅና : የሚያሳፍር : ሆኖ : አገኘው ፤ ከዚህ : በኋላ : በልቡ : እንዲህ : አለ ።

ይህ : የምመለከተው : የሚያስጠይፍ : መልክ : እውነት : የእኔ : ሆኖ : ነውን ? በሰው : እፍ : ስታማ : የምሰማውስ : ለካ : እርግጥ : ኖሮ ዋልን ? በዓለምም : ላይ : የምኖረው : እንደዚህ : የሚያስከፋ : መልክ : ይገኛል : ነውን ? ይህ : ሁሉ : በፍጹም : ሐሰት : ነው ። በዚህ : መስታዎት : ውስጥ : የምመለከተውን : ያህል : የእኔ : መልክ : አያስከፋም ። በእውነቱ : ነገር : እኔ : ቆንጆ : ነኝ ። ቁንጅናዬንም : ልቡናዬ : ያውቀዋል ። ይህ : መስታዎት : ግን : ሐሰተኛ : ነው ፤ ለሰው : ያለ : መልኩ : መጥፎ : መልክ : ይሰጣል ። በዚህ : ቦታም : ተቀምጦ : ሊኖር : አይገባውም : ብሎ : ትልቅ : ድንጋይ : አነሣና : ወርውሮ : መስታዎቱን : ሰባበረው ።

መስታዎት : በምን : ይመሰላል ? እውነቱን : ገልጦ : በሚናገር : ሰው : ይመሰላል ። መልክ : ደግሞ : በምን : ይመሰላል ? በመጥፎ : ጠባይ : ይመሰላል ። እኛ : ግብዞቹ : የእዳም : ልጆች : ሁላችንም : በጠባ ያችን : ውስጥ : ያለውን : ከፋት : ለመስማትና : ለማወቅ : አንፈልግም ። ልቡናችንም : ሲረዳው : ትዕቢታችን : እሺ : ብሎ : እይቀበልም ። ጉድለታችንን : ደፍሮ : የሚነግረንም : ሰው : ቢኖር : ይህ : ሰው : ተቂጥቶ : መስታዎቱን : እንደ : ሰበረው : እኛም : እንዲሁ : ያነን : ሰው : እንጣላዋለን ። እኛ : ግብዞቹ : የምንወደው : የሕሊናችንን : ዐይን : ጨፍነን : አለ : ባሕርያችን : መልካም : ባሕርይ : አለን : ብለን : እያሱበን : ልባችንን : ሐሰተኛ : ደስታ : መመገብ : የገዛ : ራሳችንን : መልሰን : እያታለልን : ለመኖር : ነው ። ትዕቢታቸውን : አሸንፈው : እውነትን : የሚወዱና : ጠባ ያቸውን : የሚያሻሽሉ : ሰዎች : በጣም : ጥቂቶች : ናቸው ።

ትክክለኛ : ዳኛ ።

በሚሠራው : በዳኝነት : ሥራ : ፍርድ : እንዳይጉድልበት : በጣም : አድርጎ : የሚጠነቀቅ : አንድ : እውነተኛ : ዳኛ : ነበር ። ከዕለታት : አንድ : ቀን : ወዳጁ : የሆነ : አንድ : ሰው : ከሌላ : ሰው : ጋራ : ተጣልቶ : ከሰሰና : ወደ : እሱ : ዘንድ : መጣ ። ግን : ከመቋቋማቸው : በፊት : ወዳጁ : እዳኛው : ቤት : ሄዶ : እንዲህ : አለው ። ከእቶ : እገሌ : ጋራ : ተካሰስን : ለመግት : ከአንተ : ላይ : መቅረባችን : ነውና : እንግዲህ : የወዳጅነት ህን : ሥራ : እንድትሠራልኝ : አደራህን : አለው ።

ዳኛው : ግን : እኔ : በዳኝነቴ : የሁለታችሁንም : ነገር : ያለ : አድልዎ : በማመዛዘን : እመለከታለሁ : እንጂ : ወዳጁ : ነህ : ብዬ : ላንተ : የምሠራህል : ነገር : የለም : አለው ። ወዳጁ : ተቂጥቶ : ያንተ ሥራ : ዳኝነት : ነው : በዚህ : በዳኝነት : ሥራህ : እኔን : ወዳጅህን : ልትረዳኝና : ልትጠቅመኝ : ካልፈቀድህ : እንግዲህ : ያንተ : ፍቅር : ለኔ : ምን : ይጠቅማኛል : አለው ። ዳኛውም : መልሶ : እንተሰ : ደግሞ : በእውነት : ወዳጁ : ከሆንህ : ፍርድ : ማጉደልን : የሚያህል : ትልቅ : ኅጢአት : እንዳልሠራ : ሲሆን : ትክክለኛ : ነበር : እንጂ ፤ ሕሊናዬንና : ከብሬን : የሚያዋርድ : ይህን : ያልተገባ : ሥራ : እንድሠራ : የምትፈቅድ : ወዳጅ : ከሆንህ : ወዳጅነትህና : ፍቅርህ : ከቶ : ለምን : ሊጠቅመኝ : የሚችል : መስሎህ : ይሆን : አለው : ይባላል ።

ሰው : ወዳጁን : ሲወደው : በግል : ገንዘቡ : ሊጠቅመው : ይችላል : እንጂ ፤ ከእግዚአብሔርና : ከመንግሥት : አደራ : የተቀበለውን : የራሱ : ገንዘብ : ያልሆነውን : የተቀደሰውን : የዳኝነት : ሥራ : እያጉደለ : ወዳጁን : ቢጠቅምበትና : ጠላቱን : ቢጉዳበት : በምድር : በሥጋው ፤ በሰማይ : በነፍሱ : ይዋረድበታል ።

* * *

የዱባ ፍሬና የሾላ ፍሬ ።

አንዱ ፡ ባላገር ፡ ሰው ፡ እገበያ ፡ ውሎ ፤
 ሲመለስ ፡ ቢደክመው ፡ በፀሐይ ፡ ቃጠሎ ።
 ከሾላ ፡ ዛፍ ፡ ጥላ ፡ ሄዶ ፡ ተጠግቶ ፤
 ተቀምጦ ፡ ሳለ ፡ እየ ፡ ዛፉ ፡ አፍርቶ ፤
 ቁመቱን ፡ ውፍረቱን ፡ ግንዱን ፡ ተመልክቶ ።
 ፍሬው ፡ በጣም ፡ ትንሽ ፡ ዛፉ ፡ በጣም ፡ ትልቅ ፤
 ሆኖ ፡ መፈጠሩን ፡ እያየ ፡ ሲደነቅ ።



ከሾላው ፡ አጠገብ ፡ ጥቂት ፡ እልፍ ፡ ብሎ ፤
 እየ ፡ ከነፍሬው ፡ የዱባ ፡ ዕንጨት ፡ በቅሎ ።
 ያንዱን ፡ ፍሬ ፡ ካንዱ ፡ መዝገፍ ፡ አስተያይቶ ፤
 እንዲህ ፡ ሲል ፡ ፈረደ ፡ ባምላክ ፡ ሥራ ፡ ገብቶ ።

እውነትም ፡ ፈጣሪ ፡ ዓለምን ፡ ዘርግቶ ፤
 ይኸን ፡ ሁሉ ፡ ነገር ፡ ሲሠራው ፡ እስማምቶ ፤
 የተፈጠሩ ፡ ለት ፡ እነዚህ ፡ ሁቱ ፡
 በጣም ፡ ተሳስቶዋል ፡ ባለመመልከቱ ።
 የሾላ ፡ ዛፍ ፡ ትልቅ ፡ ተራራ ፡ የሚያህል ፤
 ፍሬው ፡ በጣም ፡ ትንሽ ፡ ጠጠር ፡ የምትመስል ።
 የዱባ ፡ ዕንጨት ፡ ሽባ ፡ መሬት ፡ የሚጉተት ፤
 ፍሬው ፡ ጉልቻ ፡ አህሎ ፡ ተወዝሮዋል ፡ መሬት ።
 ለትንሹ ፡ ትልቅ ፡ ለትልቁ ፡ ትንሽ ፤
 እዛውሮ ፡ ሰጥቶ ፡ እንዲህ ፡ ከሚያበላሽ ።
 ትልቁን ፡ አውጥቶ ፡ ሾላው ፡ ላይ ፡ ቢሰቅለው ፤
 ትንሹን ፡ እውርዶ ፡ ዱባው ፡ ላይ ፡ ቢጥለው ።
 ይስማማ ፡ ነበረ ፡ ሲሆን ፡ በየመልኩ ፤
 ሲያሸክሙትማ ፡ መጠኑን ፡ ሳይለኩ ።
 ያስጠይቁ ፡ የለም ፡ ወይ ፡ ለተመለከተው ፤
 ዱባ ፡ ፍሬው ፡ ከብዶት ፡ መሬት ፡ ሲጉትተው ።
 አልገባኝም ፡ ከቶ ፡ የዚህ ፡ ነገር ፡ ፍች ፤
 ለምን ፡ እደረገው ፡ የላዩን ፡ እታች ።
 እንዴት ፡ እንዲህ ፡ አርጎ ፡ ፈጠረው ፡ እግዚር ፤
 ብሎ ፡ ይኸን ፡ ምስጢር ፡ በመመራመር ።
 ዛፉን ፡ ተጠግቶ ፡ ትንሹ ፡ ፈላስፋ ፤
 ከማለቡ ፡ ብዛት ፡ ደክሞት ፡ እንቀላፋ ።
 እዚያም ፡ እደተኛ ፡ እንቅልፋ ፡ ወስዶት ፤
 አንድ ፡ የሾላ ፡ ፍሬ ፡ ነፋስ ፡ የጣላት ፤
 ካፍንጫው ፡ ላይ ፡ ዐርፋ ፡ ብትመታው ፡ ድንገት ፤
 ደንግጦ ፡ ተነሣ ፡ ሕመም ፡ ተሰምቶት ፤
 ፈጥኖም ፡ የነካውን ፡ ነገር ፡ ለማየት ፤
 ተነሥቶ ፡ ቢያስተውል ፡ ወዲያው ፡ እንደ ፡ ነቃ ፤
 የሾላ ፡ ፍሬ ፡ እየ ፡ ደረቱ ፡ ላይ ፡ ወድቃ ።
 በጁም ፡ አፍንጫውን ፡ ቶሎ ፡ ዳበሰና ፤
 ሽረ ፡ ጉድ ፡ ነው ፡ አለ ፡ ደምቻለሁና ።

አሁን ፡ ገና ፡ ገባኝ ፡ ትልቁ ፡ ስሕተቱ ፤
 ከማሰቢያ ፡ ደግሞ ፡ ይባስ ፡ የድፍረቱ ፤
 አበላሽ ፡ ብዬ ፡ ካምላክ ፡ መምዋገቱ ፤
 እንዲህ ፡ ባጭር ፡ ነገር ፡ ሳለ ፡ መረታቱ ።
 ቢፈጸምስ ፡ ኖሮ ፡ የኔ ፡ መቀባጠር ፤
 ከዚያ ፡ ላይ ፡ ወድቆብኝ ፡ ዱባን ፡ ያህል ፡ ነገር ።
 አናቴን ፡ ፈጥፍጦ ፡ በገደለኝ ፡ ነበር ።
 እንዲህ ፡ እንዲሆን ፡ ግን ፡ እግዚር ፡ አልፈቀደም ፤
 እሱ ፡ ሁሉን ፡ ያውቃል ፡ እንደኔ ፡ አላበደም ።
 የኔንስ ፡ ማበደን ፡ አየሁት ፡ እያለ ፤
 ዐሳቡን ፡ መልሶ ፡ ንቆ ፡ እያቃለለ ።
 እግዚር ፡ ተሳሳተ ፡ ብሎ ፡ ማለት ፡ ከንቱ ፤
 መሆኑን ፡ ተረድቶት ፡ ሄደ ፡ ወደ ፡ ቤቱ ።
 በምትሠራው ፡ ሥራ ፡ መቼም ፡ አትሳሳት ፤
 የለብህም ፡ አንተ ፡ መታለል ፡ ወይ ፡ መርሳት ።
 እኛ ፡ ግን ፡ ሰዎቹ ፡ ጥንቱን ፡ ስንፈጠር ፤
 ጠባይ ፡ ሆኖብናል ፡ ሁሉን ፡ መቀባጠር ።
 እያደር ፡ ይታያል ፡ ጥራቱ ፡ ሲያበራ ።
 እንከን ፡ የለበትም ፡ በምትሠራው ፡ ሥራ ።
 ሰዎች ፡ ተሳስተው ፡ ትክክል ፡ ሳይፈርዱ ፤
 ይጠረጥሩህል ፡ እየዘላበዱ ።
 ዘላለም ፡ አንተ ፡ ነህ ፡ የፍርዱ ፡ መምህር ፤
 ስሕተት ፡ የሌለብህ ፡ ሕያው ፡ እግዚአብሔር ።
 አንተን ፡ የሞገተ ፡ ተሳሳትህ ፡ ብሎ ፤
 ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አይቂይም ፡ ይረታል ፡ በቶሎ ።

* * *

ሰቅራጥስ ።

ሰቅራጥስ ፡ በሚባለው ፡ በትልቁና ፡ በስመ ፡ ጥሩው ፡ የግሪክ ፡ ፈላ
 ስፋ ፡ አርኬላዎስ ፡ የሚባለው ፡ የመቄዶንያ ፡ ንጉሥ ፡ ከእኔ ፡ ዘንድ ፡
 መጥተህ ፡ በቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ተቀመጥ ፡ እኔም ፡ ሀብትና ፡ ክብር ፡ ሰጥ
 ቼህ ፡ በምችትና ፡ በደስታ ፡ አኖርሀለሁ ፡ ብሎ ፡ ቢልክበት ፡ በእገሬ ፡
 በአቴና ፡ ከተማ ፡ እህል ፡ ርካሽ ፡ ነው ፡ ውሃም ፡ ያለ ፡ ዋጋና ፡ ያለ ፡
 ገንዘብ ፡ እንደ ፡ ልብ ፡ ይገኛል ። ከዚያ ፡ ከርስዎ ፡ አገር ፡ ድረስ ፡ የሚ
 ያደክም ፡ ችግር ፡ አላገኘኝም ። ግን ፡ መልካም ፡ ዐላብ ፡ ስለ ፡ ዐሰቡ
 ልኝ ፡ አመሰግንዎታለሁ ፡ ብሎ ፡ ሰቅራጥስ ፡ ለንጉሡ ፡ መለሰለት ፡
 ይባላል ።

ፈላስፋው ፡ ይኸን ፡ ማለቱ ፡ በባዕድ ፡ አገር ፡ ሀብታም ፡ ሆኖ ፡ ከመ
 ኖር ፡ ይልቅ ፡ በተወለዱበት ፡ አገር ፡ ተቸግሮ ፡ መኖር ፡ መሻሉን ፡ ሲና
 ገር ፡ ነው ። አንድም ፡ ደግሞ ፡ ከእህልና ፡ ከውሃ ፡ በቅር ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡
 ሌላው ፡ ሁሉ ፡ ትርፍ ፡ ነገር ፡ መሆኑን ፡ ሲያስተምረን ፡ ነው ።

አንድ ፡ ቀን ፡ ከተማሪዎቹ ፡ መካከል ፡ አንደኛው ፡ ተነሥቶ ፡ መም
 ህር ፡ ሆይ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ መርምረው ፡ ካገኘዋቸው ፡ ዕውቀቶች ፡
 ሁሉ ፡ የሚበልጡት ፡ የትኞቹ ፡ ናቸው ፡ ብሎ ፡ ሰቅራጥስን ፡ ቢጠይቀው ፡
 ብዙ ፡ ነገር ፡ ከመረመርሁ ፡ በኋላ ፡ ከሁሉም ፡ ዕውቀቱ ፡ የበለጠ ፡ ዋና ፡
 ሆኖ ፡ ያገኘሁት ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ነው ፤ እሱም ፡ ምንም ፡ አለማዋ
 ቄን ፡ መረዳቱን ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ትልቁ ፡ ፈላስፋ ፡ መለሰ ።

* * *

ኤ ዘ ፕ ።

ኤዘፕ ፡ የሚባለው ፡ የግሪክ ፡ ሊቅ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ በመንገድ ፡ ሲያ
 ልፍ ፡ አንድ ፡ ኬለኛ ፡ አቆመውና ፡ ወዴት ፡ ትሄዳለህ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይ
 ቀው ፡ ኤዘፕ ፡ የምሄድበትንም ፡ አላውቀው ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ። ኬለ
 ኛው ፡ በዚህ ፡ ባልተለመደ ፡ መልስ ፡ ተቂጥቶ ፡ እስር ፡ ቤት ፡ አገባው ።
 ጥቂት ፡ ቂይቶም ፡ መጥቶ ፡ አንተ ፡ ሰው ፡ ወዴት ፡ ነው ፡ የምት
 ሄደው ፡ ብዬ ፡ ብጠይቅህ ፡ አልናገርም ፡ ብለህ ፡ እንግዲህ ፡ እንቢ ፡ ማለ

ትህ : ነው ? ብሎ : ቢናገረው : እዞን : መለሰና : ይልቅስ : ልቀቀኝና : ልሂድበት : ለወደፊቱም : ቢሆን : እንዲህ : ያለ : ጥያቄ : አይልመድህ : ወዴት : ትሂዳለህ : ብለህ : የጠየቅኸኝ : አሁንስ : ቢሆን : የምሄድበትን : ቦታ : ዐውቂ : ለመናገር : እንደ : ምን : ይቻለኝ : መስሎህ : ነው : ሌላው : ይቅርና : እስኪ : እዚህ : እስር : ቤት : እንደምገባ : በምን : ዐውቀው : ኖሮዋል : ብሎ : በቀጣ : ቃል : ቢናገር : ከሌኛው : ይህስ : ቅልጾኛ : ሰው : ነው : ብሎ : ሥቆ : ፈታና : ለቀቀው ።

* * *

ተጫዋች : ሰው ።

አንድ : ተጫዋች : ሰው : ከዕለታት : አንድ : ቀን : በመንገድ : ሲያልፍ : ነገር : በሆዱ : ገብቶ : ያሰላስል : ኖሮ : አንድ : ሌላ : ተላላፊ : መንገደኛ : ሰው : አይቶ : ጤና : ይስጥልኝ : አለና : ሰላምታ : ሰጠው ።

ግን : ወዲያው : ልብ : ብሎ : ቢመለከተው : በመልክ : እንደ : ተሳሳተ : ተረዳውና : ቀረብ : ብሎ : ወንድሜ : ሆይ : ይቅርታህን : አድርግልኝ : ሰላምታ : የሰጠሁህ : አንድ : የማውቀው : ሰው : አለ : በገጥታህ : እሱን : መስለኸኝ : ነው : አለው ። ያ : መንገደኛ : ደግሞ : በበኩሉ : ሸረ : ታልህስ : እኔም : እንደዚሁ : መጀመሪያ : ጊዜ : እንዳየሁህ : አንድ : ወዳጄ : የሆነ : ሰው : አለ : እሱን : መስለኸኝ : ሰላምታ : ልሰጥህ : ቃጥቶኝ : ነበረ : አለው ። ተጫዋቹ : ሰው : ይኸን : በሰማ : ጊዜ : ፈቅኝ : በደስታ : አብርቶ : እየሣቀ : የተሳሳትነው : ለካ : ሁለታችንም : ነገና : እንግዲያውስ : በል : ተወው : እኔም : እኔ : አይደለሁ : አንተም : አንተ : አይደለህ : ብሎት : መንገዱን : ቀጠለ ።

* * *

እጅግም : ስለት : ይቀዳል : አፎት ፤

እጅግም : ብልጎት : ያደርሳል : ከሞት ፤

ዕድሜያቸውን : ሙሉ : መጽሐፍ : በማንበብና : ጥበብን : በመመርመር : የሚኖሩ : ሦስት : ሰዎች : ነበሩ ። እነሱም : በጣም : የጠለቀና : የረቀቀ : ዕውቀት : ስለ : ነበራቸው : ለጥበባችን : የተገባ : ክብርና :

ግዕርግ : ግግኘት : ይገባናል : ብለው : ሥራ : ለመለመንና : ደጅ : ለመጥናት : ወደ : ቤተ : መንግሥት : ሲሄዱ : ጉዞ : ጀመሩ ። የዘመናቸውም ንጉሥ : ጥበብ : የሚወድ : መሆኑን : ያውቁ : ስለ : ነበረ ፤ ይህ : ምኞታቸው : እንደሚፈጸምላቸው : ባለመጠራጠር : ተረድተውት : እየተጫወቱ : ሲሄዱ : እነሱ : ወደሚሄዱበት : ከተማ : የሚሄድ : አንድ : ሌላ : መንገደኛ : አግኝተዋቸው : አብሮዋቸው : ይጓዝ : ጀመረ ። እርሱም : የተማረው : ትምህርቱ : ጥቂት : ነበር ። ግን : ከነሱ : የበለጠ : የተፈጥሮ : አስተዋይነት : ነበረው ። እነዚያ : ሦስት : ሰዎች : የጥበብን : ነገር : እንሥተው : እየተከራከሩና : ወደፊትም : የሚያገኙትን : ክብር : እየተጫወቱ : ሲሄዱ : ካንድ : ጫካ : ውስጥ : ደረሱ ። እዚያም : ቦታ : ከብዙ : ጊዜ : በፊት : አገድ : አንበሳ : ሞቶ : ኖሮ : አጥንቱ : በያለበት : ተበታትኖ : አገኙ ። ከሦስቱ : ዐዋቂዎች : አንደኛው : እንግዲህ : የዕውቀታችን : ልክ : የሚታወቀው : አሁን : ነው ። እነሆ : ይህ : ተበታትኖ : የምናየው : የአንበሳ : ዐጥንት : ነው ። እኔ : ጥቂት : ቃል : ደግሜ : ይህ : ዐጥንት : ሁሉ : ተሰብስቦ : ቀድሞ : እንደ : ነበረ : በየቦታው : ገብቶ : እንዲገጣጠም : አደርገዋለሁ : አለ ። ሁለቱ : ባልንጀሮቹ : እስኪ : በል : አድርግ : እንደህ : አሉት ። እሱም : ድግምቱን : ደግሞ : እውነትም : እንደ : ተናገረው : የአንበሳውን : ዐጥንት : ሁሉ : በየቦታው : ገብቶ : እንዲገጣጠም : አደረገው ።

ሁለተኛው : ዐዋቂ : ይኸንን : ባየ : ጊዜ : እኔ : ደግሞ : ሥጋውን : መልኼ ፤ ደሙን : ሞልቼ : ቆዳውን : አለብሰዋለሁ : ብሎ : ድግምቱን : ደገመና : እሱም : እንዲሁ : እንደ : ተናገረው : አደረገ ። ያ : ብዙ : ትምህርት : የሌለው : አራተኛው : መንገደኛ : የአንበሳው : ዐጥንት : እንደ : ተገጣጠመና : ሥጋውን ፤ ደሙንና : ቆዳውን : አግኝቶ : አካላቱ : እንደ : ሞላለት : በዐይኑ : ባየ : ጊዜ ፤ የነገሩ : አኳኋን : አላምርህ : ሰላለው : ወደ : ግራ ፤ ወደ : ቀኝ : ደግሞም : ወደ : ኋላው : ተገላምጦ : ቢመለከት : አንድ : ዛፍ : አጠገቡ : አየ ፤ ያን : ጊዜ : ልቡ : ረጋ ። ሦስተኛው : ዐዋቂ : ተነሣና : እናንተ : ይህንን : ብታደርጉ : እኔ : ደግሞ : የሕይወት : ትንፋሽ : የሚሰጥ : ድግምት : ዐውቃለሁ ።

ብሎ ሊደገም ሲጀምር፡ አራተኛው ሙንገደኛ፡ ወንድሞቹ ሆይ፡
ይህ ለያያዛችሁ ከቶ፡ አላማረኝም ፡ እናንተም ፡ ዕውቀታችሁን ፡
ብቻ፡ እንጂ ፤ ይህ የምታስነሡት፡ እውሬ፡ አንበሳ፡ መሆኑን ፡ ዘንግታች
ሁታል፡ መሰለኝ ። ነፍስ ፡ ዘርቶ ፡ የተነሣ ፡ እንደ ሆነ ፡ ከያዝነው ፡
ብትር ፡ በቀር ፡ የምንከላከልበት ፡ ሌላ ፡ የበቃ ፡ መሣሪያ ፡ በእጃችን ፤
ስለሌለ ፡ ሁላችንንም ፡ ያበላሸናልና ፡ ተዉ ፡ ይቅር ፡ ብሎ ፡ ቢያሳስባ
ቸው ፡ ያ ፡ መጀመሪያ ፡ የአንበሳውን ፡ ዐጥንት ፡ የገጣጠመ ፡ ዐዋቂ ፡
ከት ፡ ብሎ ፡ ሣቀና ፡ አዬ ፡ የኛ ፡ ጅል ፡ ደንቄሮ ፡ እኛ ፡ የምንሠራውን ፡
ጥበብ ፡ እየተመለከትህ ፡ መደነቅ ፡ አነሰህና ፡ ምን ፡ ጥልቅ ፡ እርኅዝ ፡
በማታውቀው ፡ ሙዩያ ፡ ገብተህ ፡ ምክር ፡ ልትሰጡን ፡ ደፈርህ ፡ ብሎ ፡
ዘለፈው ። ለአንበሳው ፡ ሥጋ ፤ ደምና ፡ ቆዳ ፡ የመለሰለት ፡ ሁለተኛው ፡
ዐዋቂ ፡ ደግሞ ፡ ትቅብሎ ፡ ምንስ ፡ ዐሥር ፡ ደንቄሮ ፡ ብትሆን ፡ ከሞት ፡
ያስነሣነው ፡ እውሬ ፡ መልሶ ፡ እኛኑ ፡ ይበላናል ብለህ ፡ ማሰብህ ፡ ከጅ
ልም ፡ ጅል ፡ ነህ ፡ ብሎ ፡ ሣቀበት ። እንግዲያውስ ፡ ለኔ ፡ ለደንቄሮው ፡
ፍቀዱልኝና ፡ እዚያ ፡ እዛፍ ፡ ላይ ፡ እስከወጣ ፡ ድረስ ፡ ጊዜ ፡ ስጡኝ ፡ ብሎ ፡
ሸሸቶ ፡ ከዛፉ ፡ ላይ ፡ ሆኖ ፡ መጨረሻቸውን ፡ ይመለከት ፡ ጀመር ።

ሦስተኛው ዐዋቂ ፡ ከጓደኞቹ ፡ እንኼ ፡ አልቀርም ፡ በማለት ፡ ደግ
ምቱን ፡ ደግሞ ፡ ሲጨርስ ፡ አንበሳው ፡ ነፍስ ፡ ዘርቶ ፡ ተነሥቶ ፡ በትራብ ፡
አንጀቱ ፡ ዘልሎ ፡ አጠገቡ ፡ የነበረውን ፡ ነፍስ ፡ የዘራለትን ፡ ሰው ፡ መጀ
መሪያ ፡ በላው ። ቀጥሎ ፡ ሥጋ ፤ ደምና ፡ ቆዳ ፡ የሰጠውን ፡ ሰው ፡ ደገ
መው ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ራቡ ፡ ታገሥ ፡ ሲልለት ፡ ዐጥንቱን ፡ የገጣጠ
መለትን ፡ ሰው ፡ ገድሎ ፡ ሬሳውን ፡ ጉትቶ ፡ ወደ ፡ ዋሻው ፡ ይዞት ፡ ሄደ ።

ደንቄሮ ፡ የተባለውን ፡ ሰው ፡ ድንቅርናው ፡ አዳነው ። ሦስቱን ፡ ጥበ
በኞች ፡ ግን ፡ የሠሩት ፡ የጥበብ ፡ ሥራ ፡ አጠፋቸው ። ማንኛውም ፡ ነገር ፡
በመጠን ፡ ሲሆን ፡ መልካም ፡ ነው ። ከመጠን ፡ ሲያልፍ ፡ ግን ፡ ይልቁ
ንም ፡ ፋክክር ፡ ሲጨመርበት ፡ ሌላው ፡ ይቅርና ፡ ያቺ ፡ መልካሚቱ ፡
ጥበብ ፡ እንኳን ፡ ትጉዳለች ፤ ከጥፋትም ፡ ታደርሳለች ።

* * *

ጸጌ ፡ ረዳና ፡ ደመና ።

የፀሐዩ ፡ ንዳድ ፡ ያጠቃት ፡ በብዙ ፤
ጠውልጎ ፡ የሚታይ ፡ የቅጠልዋ ፡ ወዘ ።
እንዲት ፡ ጸጌ ፡ ረዳ ፡ ቃልዋን ፡ አስተዛዝና ፤
እንዲህ ፡ ተናገረች ፡ ለሰማይ ፡ ደመና ።
ድርቀት ፡ በጣም ፡ ጉድቶኝ ፡ እየኝ ፡ ስንገላታ ፤
እባክህ ፡ ጣልልኝ ፡ የዝናም ፡ ጠብታ ።
ቶሎ ፡ ካላራስኸኝ ፡ ጉልበቴ ፡ እንዲጥናና ፤
ምንም ፡ ተስፋ ፡ የለኝ ፡ መሞቴ ፡ ነውና ።
አሁን ፡ መሄዴ ፡ ነው ፡ ለትልቅ ፡ ጉዳይ ፤
ስመለስ ፡ መጥቼ ፡ ሳልፍ ፡ ባንቺ ፡ ላይ ።
አዘንምልሻለሁ ፡ ጠብቂኝ ፡ እያለ ፤
ምንም ፡ ሳይጥልላት ፡ መንገዱን ፡ ቀጠለ ።
ጉዳዩን ፡ ጨርሶ ፡ ቂይቶ ፡ ሲመጣ ፤
ያቺ ፡ ጸጌ ፡ ረዳ ፡ ሥርዋ ፡ ውሃ ፡ ያጣ ።
እንደዚያ ፡ አስተዛዝና ፡ ጭንቁን ፡ ያዋየችው ፤
የፀሐዩ ፡ ንዳድ ፡ አድርቋት ፡ ቂየችው ።
እስኪጉርፍ ፡ ድረስ ፡ የወንዝ ፡ ውሃ ፡ ሙላት ፤
ወዲያው ፡ እንደ ፡ መጣ ፡ ዝናቡን ፡ ጣለላት ፤
ግን ፡ ደርቃለችና ፡ አልቻለም ፡ ሊያድናት ።
ሳልደርስላት ፡ ቀረሁ ፡ አዬ ፡ ጉድ ፡ እያለ ፤
ደመናም ፡ ጉዞውን ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ ቀጠለ ።
ሰውም ፡ እንደዚሁ ፡ ጭንቁን ፡ እያዋየ ፤
በችግሩ ፡ ብዛት ፡ እየተሠቀየ ።
ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ኖሮ ፡ ቂይቶ ፡ ሲጉላላ ፤
የሚረዳው ፡ አጥቶ ፡ ከሞት ፡ በኋላ ።
ዘመድ ፡ ወዳጆቹ ፡ እንባ ፡ እያፈሰሱ ፡
ተዝካር ፡ ቢያወጡለት ፡ አርባ ፡ ቢደግሱ ፤
ይህ ፡ ሁሉ ፡ ከንቱ ፡ ነው ፡ አይጠቅመውም ፡ ለሱ ።
እውነት ፡ ከወደደው ፡ ሲቸገር ፡ ሲጉዳ ፤
በሕይቱ ፡ ሳለ ፡ ሰው ፡ ወዳጁን ፡ ይርዳ ።

* * *

በእንድ ፡ ባለጠጋ ፡ በረት ፡ የሆነ ፡ ሁከት ።

ቅጥራቸው ፡ ወደ ፡ አንድ ፡ ሺሕ ፡ የሚጠጋ ፡ የቀንድ ፡ ከብቶች ፡ የነበሩት ፡ እንድ ፡ ከብት ፡ እርቢ ፡ የሆነ ፡ ባለጠጋ ፡ ሰው ፡ እነሆ ፡ ከጥቂት ፡ ቀን ፡ ወዲህ ፡ ከብቶቹ ፡ ሌሊት ፡ ሌሊት ፡ በበረታቸው ፡ ውስጥ ፡ እርስ ፡ በርላቸው ፡ እየተተራመሱ ፡ ሲታወኩ ፡ ያድራሉ ። ከዚህ ፡ ቀደም ፡ በመካከላቸው ፡ ይኸን ፡ የመሰለ ፡ ሁከት ፡ አልነበረም ። አሁን ፡ ግን ፡ ይህ ፡ የሆነበት ፡ ምክንያቱ ፡ ጠፍቶኛል ፡ ምን ፡ ይሆን ? ብሎ ፡ ጎረቤቶቹን ፡ ቢያማከራቸው ፡ እስተዋይ ፡ የሆነ ፡ እንድ ፡ ሽማግሌ ፡ ለዚህ ፡ ነገር ፡ ብልጎቱ ፡ አጭር ፡ ነው ። ሌላ ፡ ትልቅ ፡ በረት ፡ አሠርተህ ፡ ከብቶችህን ፡ ከሁለት ፡ ከፈላቸውና ፡ ለየብቻ ፡ አሳድራቸው ፡ አለው ። ባለጠጋውም ፡ ሽማግሌው ፡ እንዳለው ፡ እደረገ ። ይኸንን ፡ ባደረገ ፡ በማግሥቱ ፡ ከብቶችህ ፡ ዛሬስ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ አደሩ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ ያንደኛው ፡ በረት ፡ ከብቶች ፡ ደኅና ፡ አደሩ ፡ ያንደኛው ፡ ግን ፡ ሲተራመሱ ፡ አደሩ ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ። በል ፡ አሁን ፡ ደግሞ ፡ ሌላ ፡ ሦስተኛ ፡ ትልቅ ፡ በረት ፡ አሠርተህ ፡ ሲታወኩ ፡ ያደሩትን ፡ ከብቶች ፡ ከሁለት ፡ ከፍለህ ፡ ለየብቻ ፡ አሳድራቸው ፡ አለው ።

አሁንም ፡ ደግሞ ፡ ባለጠጋው ፡ እንዲሁ ፡ ሽማግሌው ፡ እንደ ፡ መከረው ፡ እደረገ ። በማግሥቱም ፡ ቢጠይቀው ፡ ባንዱ ፡ በረት ፡ ያሉት ፡ ከብቶች ፡ ደኅና ፡ አደሩ ፡ ባንደኛው ፡ የነበሩት ፡ ግን ፡ ሲበጠበጡ ፡ አደሩ ፡ አለው ። ሽማግሌውም ፡ መለሰና ፡ እነዚያን ፡ ደኅና ፡ ያደሩትን ፡ ከፈተኞቹ ፡ ጋራ ፡ ቀላቅለህ ፡ ሲታወኩ ፡ ያደሩትን ፡ ከብቶች ፡ አሁንም ፡ ከሁለት ፡ ከፈላቸውና ፡ ለየብቻ ፡ አሳድራቸው ፡ አለው ። እንዲሁ ፡ እያደረገ ፡ የታወኩትን ፡ ከብቶች ፡ ከሁለት ፡ እየከፈለ ፡ ደኅና ፡ ያደሩትን ፡ ግን ፡ ለብቻ ፡ ለይቶ ፡ ከደኅናቹ ፡ ጋራ ፡ እየቀላቀለ ፡ ሰድስት ፡ ጊዜ ፡ ይኸንን ፡ ሥራ ፡ ደጋግሞ ፡ ከሠራ ፡ በኋላ ፡ በመጨረሻ ፡ ከሚተራመሱ ፡ ከብቶች ፡ ወገን ፡ ዐሥር ፡ ብቻ ፡ ቀሩ ።

በነዚህ ፡ በዐሥሩ ፡ ከብቶች ፡ መካከል ፡ የቀሩትን ፡ ሁሉ ፡ የሚበጠብጡ ፡ ሁለት ፡ ወይም ፡ ሦስት ፡ ከብቶች ፡ ሳይሆኑ ፡ አይቀሩምና ፡ ሌሊት ፡ ጨረቃ ፡ ስትወጣ ፡ ጠብቀህ ፡ ከደር ፡ ቆመህ ፡ ከብቶችን ፡ ተመልከታ

ቸው ፡ አለው ። እውነትም ፡ ባለጠጋው ፡ ሽማግሌው ፡ እንደ ፡ መከረው ፡ አድርጎ ፡ ቢመለከት ፡ በከብቶቹ ፡ መካከል ፡ እየሮጠ ፡ ሌሎቹን ፡ እየወጋ ፡ ጸጥታ ፡ ነሥቶ ፡ ሁሉንም ፡ የሚበጠብጣቸው ፡ አንድ ፡ ወይፈን ፡ መሆኑን ፡ አየ ። እንግዲህ ፡ ይኸን ፡ ወይፈን ፡ ወይም ፡ ሽጠው ፡ ወይም ፡ እረደው ፡ አለው ።

ወይፈኑም ፡ ከከብቶቹ ፡ መካከል ፡ ከተወገደ ፡ በኋላ ፡ ከብቶቹን ፡ ሁሉ ፡ መልሶ ፡ እንደ ፡ ቀድሞዋቸው ፡ ቢቀላቅላቸው ፡ ረግተው ፡ በሰላምና ፡ በጸጥታ ፡ ያድሩ ፡ ጀመረ ።

እነዚያን ፡ ሁሉ ፡ ከብቶች ፡ የሚበጠብጣቸው ፡ ለካ ፡ አንድ ፡ ወይፈን ፡ ብቻ ፡ ኖርዋል ። በሰዎችም ፡ መካከል ፡ ሰላምና ፡ ስምምነት ፡ ጠፍቶ ፡ ሁከትና ፡ ብጥብጥ ፡ ሲነሣ ፡ ነገሩን ፡ ሁሉ ፡ እያጣሩ ፡ ቢመረምሩት ፡ እንዲሁ ፡ ሆኖ ፡ እንደሚገኝ ፡ አይጠረጠርም ።

* * *

የከፋ ፡ ሰው ፡ ስሙ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ መጥፎ ፡ ነው ።

በዘመኑ ፡ የነበሩትን ፡ ሰዎች ፡ ሁሉ ፡ ወዳጆቹንም ፡ እንኳን ፡ ሳይቀር ፡ እርስ ፡ በርላቸው ፡ ሲያጣላቸውና ፡ ሲያበጣብጣቸው ፡ የሚኖር ፡ አንድ ፡ ክፍፋ ፡ ሰው ፡ ነበረ ። ከፋም ፡ ቢሆኑ ፡ ደግሞ ፡ ቢሆኑ ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ ተፈጥሮ ፡ መሞት ፡ አይቀርምና ፡ ይህ ፡ ሰው ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ የዚህን ፡ ሰው ፡ የከፋቱን ፡ አያሌነት ፡ እንሥተው ፡ ሰዎች ፡ ሲጫወቱ ፡ ይህ ፡ ከፋ ፡ ሰው ፡ ሞተ ።

እንግዲህ ፡ መቼም ፡ መኩነኑ ፡ አይቀርምና ፡ በሕይወቱ ፡ የሠራው ፡ ክፋት ፡ እጅግ ፡ አለመጠን ፡ የበዛ ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ እዚያ ፡ እንሃነም ፡ ቦታ ፡ በተገኘኙ ፡ ጊዜ ፡ ያ ፡ የከፋት ፡ ሁሉ ፡ ምንጭ ፡ የሆነው ፡ ሰይጣን ፡ እንኳን ፡ ሳይቀር ፡ አንተም ፡ እጅግ ፡ አበዛኸው ፡ እኔ ፡ ለዙነኔ ፡ የሚያበቃህን ፡ ያህል ፡ መጠነኛ ፡ ጎጠኢት ፡ ሥራ ፡ አልሁህ ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ስፍር ፡ ቅጥር ፡ የሌለው ፡ የተትረፈረፈ ፡ ክፋት ፡ በሰዎች ፡ ላይ ፡ ሥራ ፡ ብዬ ፡ አልመከርሁህም ፡ ነበር ፡ እያለ ፡ እንደሚወቅሰው ፡ አይጠረጠርም ፡ ብሎ ፡ ከመካከላቸው ፡ አንዱ ፡ ቀልደኛ ፡ ሰው ፡ ተናገረ ፡ እየተባለ ፡ ሲተረት ፡ ይኖራል ። ልጆች ፡ ሆይ ፡ ክፋት ፡ ለምንም ፡ አይበጅም ፤ ከፋ ፡ ሰው ፡ በሕይወቱ ፡ ሳለ ፤ ከሞተም ፡ በኋላ ፡ ስሙ ፡ በሰዎች ፡ መካከል ፡ በመጥፎ ፡ ሲጠራ ፡ ይኖራል ።

* * *

እንድ ፡ ፈላስፋ ፡

እንድ ፡ ብልሳ ፡ ሰው ፡ ሦስት ፡ ወንዶች ፡ ልጆች ፡ ነበሩት ፡ ሰው ፡ ሆኖ ፡ መሞት ፡ እይቀርምና ፡ ታሞ ፡ ሕመሙ ፡ እየጠናበት ፡ ጉልበት ፡ እያነሰው ፡ ሄደ ፡ ። የዕድሜው ፡ ፍጻሜ ፡ እንደ ፡ ተቃረበ ፡ ስለ ፡ ተሰማው ፡ ሦስት ፡ ሣጥን ፡ አሠርቶ ፡ ሦስቱንም ፡ እንዳይከፈቱ ፡ እድርጎ ፡ በጥብቅ ፡ ዘግቶ ፡ በምስማር ፡ ቸነከረና ፡ ለእንድ ፡ ለሚያምነው ፡ ወዳጁ ፡ ለሆነ ፡ ሰው ፡ እንግዲህ ፡ ይኸውና ፡ እኔ ፡ በጣም ፡ ታምሜ ፡ ደከሜያለሁ ፡ የሞቱ ፡ ቀን ፡ መድረሱም ፡ ለልቤ ፡ ተሰማኝ ፡ እነዚህን ፡ ልጆቼን ፡ ከትምህርት ፡ ቤት ፡ ገብተው ፡ እየተማሩ ፡ እንዲያድጉ ፡ እንድታደርግልኝ ፡ እደራ ፡ ሰጥቼሃለሁ ፤ ትምህርታቸውን ፡ ከጨረሱ ፡ በኋላ ፡ በነዚህ ፡ በሦስቱ ፡ ሣጥኖች ፡ በያንዳንዳቸው ፡ ላይ ፡ የልጆቼን ፡ ስም ፡ ስማቸውን ፡ ለይቼ ፡ ጽፈዋለሁና ፡ ስማቸውን ፡ እያነበቡ ፡ ድርሻ ፡ ድርሻቸውን ፡ ይውሰዱ ፤ እስከዚያ ፡ ድረስ ፡ ግን ፡ በአንተ ፡ እጅ ፡ ይቀመጥላቸው ፡ ያለኝን ፡ ቅርስ ፡ ሁሉ ፡ አከፋፍዬ ፡ ሰጥቻቸዋለሁ ፤ በከፈቱት ፡ ጊዜ ፡ በሣጥኑ ፡ ውስጥ ፡ ያገኙታል ፤ የሰጠኋቸውን ፡ መቀበል ፡ እንጂ ፤ አነሰን ፡ ብለው ፡ መከራከር ፡ አይገባቸውም ፡ ብሎ ፡ አደራ ፡ ትቶለት ፡ ሞተ ፡ አደራውን ፡ የተቀበለውም ፡ ሰውዬ ፡ ልጆቼን ፡ ከትምህርት ፡ ቤት ፡ አግብቶ ፡ አሳድጎ ፡ ትምህርታቸውን ፡ ጨርሰው ፡ በወጡ ፡ ጊዜ ፡ አባታቸው ፡ እንደ ፡ አዘዘው ፡ ይኸውና ፡ አባታችሁ ፡ እነዚህን ፡ ሦስት ፡ ሣጥኖች ፡ ትቶላችኋልና ፡ ተቀበሉኝ ፡ ብሎ ፡ አስረከባቸው ፡ ልጆቼ ፡ ስም ፡ ስማቸውን ፡ እያነበቡ ፡ ድርሻቸውን ፡ ወሰዱ ፡ ትልቅየው ፡ ልጅ ፡ ስሙ ፡ የተጻፈበትን ፡ ሣጥን ፡ ቢከፍተው ፡ ሙሉውን ፡ ወርቅ ፡ አገኘ ፡ ሁለተኛው ፡ ልጅ ፡ ድርሻቸውን ፡ ሣጥን ፡ ቢከፍተው ፡ ሙሉውን ፡ ኩብት ፡ አገኘ ፡ ሦስተኛውም ፡ ልጅ ፡ ድርሻቸውን ፡ ሣጥን ፡ ቢከፍተው ፡ ሙሉውን ፡ አፈር ፡ አገኘ ፡ እንግዲህ ፡ ሁለቱ ፡ ታናሾች ፡ ልጆች ፡ ወርቅህን ፡ አካፍለን ፡ እንጂ ፤ እኛ ፡ ኩብትና ፡ አፈር ፡ ምን ፡ ያደርግልናል ፡ ሲሉ ፡ ታላቅ ፡ ወንድማቸውን ፡ ጠየቁት ፡

እሱ ፡ ግን ፡ አባታችን ፡ በሕይወቱ ፡ ሳለ ፡ በፈቃዱ ፡ አካፍሎ ፡ የተወልዘን ፡ ጥሰን ፡ በምን ፡ ምክንያት ፡ የኑዛዜውን ፡ ቃል ፡ እናፈርሳለን ፡ ሲል ፡ እንቢ ፡ አላቸው ፡ በዚህ ፡ ተካስሰው ፡ ሄዱና ፡ እዳኛ ፡ ዘንድ ፡

ቀረቡ ፡ ዳኛው ፡ ነገሩን ፡ ተመልክቶ ፡ ብይን ፡ ለመስጠት ፡ ችግር ፡ ስለሆነበት ፡ ያገር ፡ ሽማግሌዎች ፡ ሰብስቦ ፡ በነገሩ ፡ ሲመክሩበት ፡ ቈደተው ፡ ሁለቱ ፡ ታናሾች ፡ ልጆች ፡ ባዶ ፡ እጃቸውን ፡ ይቅሩ ፡ ለማለት ፤ ወይም ፡ ደግሞ ፡ አባታቸው ፡ በጥበብ ፡ አካፍሎ ፡ የተወላቸውን ፡ የኑዛዜ ፡ ቃል ፡ አፍርሶ ፡ ወርቁን ፡ ይካፈሉ ፡ ለማለት ፤ በሁለቱም ፡ ወገን ፡ ዐሳባቸውን ፡ መቀረጥ ፡ ስላልተመቻቸው ፤ ይህ ፡ የአባታችሁ ፡ ኑዛዜ ፡ በጣም ፡ አስቸጋሪ ፡ የሆነ ፡ ምስጢር ፡ አለበት ፡ ወርቁን ፡ ተካፈሉ ፡ እንዳንል ፡ ለሁለታችሁ ፡ ኩብትና ፡ አፈር ፡ የሰጠበት ፡ ምክንያቱ ፡ አልተገለጠልንም ፡ ኑዛዜውም ፡ ይርጋ ፡ እንዳንል ፡ አንዱ ፡ ብቻ ፡ ተጠቅሞ ፡ ሁለቱ ፡ የሚጉዱ ፡ ሆኑ ፡ ስለዚህ ፡ ወደ ፡ ፈላስፋ ፡ ዘንድ ፡ ሄዳችሁ ፡ ብትታረቁ ፡ ይሻላል ፤ መቼም ፡ ምስጢር ፡ ከፈላስፋ ፡ አያመልጠውምና ፡ ብለው ፡ ወደ ፡ ፈላስፋ ፡ ዘንድ ፡ ላኳቸው ፡ ሦስቱ ፡ ወንድማማቾች ፡ የፈላስፋውን ፡ ቤት ፡ እየጠየቁ ፡ ሲሄዱ ፡ ከመንገዳቸው ፡ ላይ ፡ አንዲት ፡ እርጉዝ ፡ ውሻ ፡ ከድካም ፡ ጽናት ፡ የተነሣ ፡ የሞተች ፡ መስላ ፡ ከሚዳ ፡ ላይ ፡ ተዘርግታ ፡ በሆድዋ ፡ ውስጥ ፡ የተረገዙት ፡ ልጆቿ ፡ በገይል ፡ እየተላወሱ ፡ ሲዘሉ ፤ እናቲቱ ፡ ግን ፡ ሳትንቀሳቀስ ፡ ተዘርፈው ፡ ተኝታ ፡ ስትጨነቅ ፡ አዩ ፡ በዚህ ፡ ነገር ፡ ተደንቀው ፡ እየተሟወቱ ፡ ሲሄዱ ፡ ከአፈር ፡ በቀር ፡ ሣር ፡ ቅጠል ፡ በማይታይበት ፡ ባንድ ፡ ደረቅ ፡ ሚዳ ፡ ላይ ፡ አንድ ፡ ጌኛ ፡ ፈረስ ፡ አለ ፡ መጠን ፡ ጠግቦ ፡ ለምሶማ ፡ እየተራመደ ፤ እየዘለለ ፤ እየፈነጨ ፤ ሽምጥ ፡ እየጋለበ ፡ የጥጋቡ ፡ ብዛት ፡ መሬት ፡ ጠብቦት ፡ ሲፈነድቅ ፡ ተመለከቱ ፡ ይህ ፡ ሲደንቃቸው ፡ እልፍ ፡ ብለው ፡ ደግሞ ፡ ባንድ ፡ ለምለም ፡ በሆነ ፡ መስኖ ፡ ሚዳ ፡ ላይ ፤ መልኩ ፡ በጣም ፡ ያማረ ፡ የኮርቻ ፡ ፈረስ ፡ አለ ፡ መጠን ፡ ከስቶ ፡ ሣር ፡ እፈቱ ፡ ተርፎ ፡ ሳለ ፡ እንዳይበላ ፡ አፉ ፡ ተሸብቦ ፡ ታስሮ ፡ ቆሞ ፡ ተመለከቱ ፡ ይህ ፡ ፈረስ ፡ እንዲህ ፡ ተጉድቶና ፡ ከስቶ ፡ ሳለ ፡ እንዳይበላ ፡ የተሸበበበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምን ፡ ይሆን ፡ እየተባባሉ ፡ ነገሩ ፡ ደንቋቸው ፡ እየተሟወቱ ፡ ሲሄዱ ፡ እልፍ ፡ ብለው ፡ ደግሞ ፡ ወንዝ ፡ አገኙና ፡ ሲሻገሩ ፡ አንዲት ፡ አዞ ፡ ከአንገቷ ፡ በታች ፡ ከውሃ ፡ ውስጥ ፡ ተኝታ ፡ ራስዋን ፡ ብቻ ፡ ከወንዙ ፡ ዳር ፡ አውጥታ ፡ በጨሌው ፡ ሣር ፡ ላይ ፡ ተንጠባጥቦ ፡ የሚገኘውን ፡ ጤዛ ፡ በመላስዋ ፡ ስትልስ ፡ ተመለከቱ ፡ በነዚህ ፡ ባዩዋቸው ፡ ነገሮች ፡ ሁሉ ፡ ተገርመው ፡ እየተሟወቱ ፡ ሲጓዙ ፡ ከፈላስፋው ፡ ቤት ፡ ደረሱ ፡

አሱንም : ባዩት : ጊዜ : ጠጉሩ : ሙሉውን : በፍጹም : የሸበተ ሰው
ነቱ : በጣም : የደከመና : እርጅና : የጉዳው : ሽማግሌ : ሆኖ : እገኙት ።

የመጡበትን : ጉዳያቸውን : በያሚውቁት : እባታችሁ : በጣም :
ብልህ : ኖርዋል : ግን : የዚህ : የኑዛዜው : ቃል : እውነትም : ምስጢሩ :
በጣም : የረቀቀ : ስለ : ሆነ ፤ የኔ : ታላቅ : ወንድሜ : አለ : በዕውቀት :
ከኔ : ይልቅ : በጣም : የበለጠ : ስለ : ሆነ ፤ እሱ : አጣርቶ : ሳይፈታላችሁ :
አይቀርምና : ሄዳችሁ : እሱን : ብትጠይቁት : ይሻል : ይመስለኛል :
ብሎ : ቤቱን ፤ በሩቁ : አሳያቸውና : አሰናበታቸው ። የዚህ : ታላቅ :
ደግሞ : እንዴት : በጣም : ያረጀ ፤ ይሆን ፤ እያሉ : በልባቸው : እያሰቡ :
ሄደው : እዚያ : ሲደርሱ : በያዩት : ጠጉሩ : አልፎ : አልፎ : እንዳንድ :
ሽበት : የጣለባት ፤ ሰውነቱም : ከዚያኛው : በጣም : የበረታና : የተ
ሻለ : ሆኖ : እገኙት ። ለሱም : ደግሞ : እንደዚሁ : የመጡበትን : ጉዳይ :
ቢነግሩት : ይኸንን : ምስጢር : እኔ : ጠንቅቄ : ልደርስበት : አልችል
ምና : የሁለታችን : ታላቅ : ወንድማችን : አለ : እሱ : ዘንድ : ብትሄዱ :
መልካም : ነው : ብሎ ፤ ቤቱን : በሩቅ : አሳይቶ : ሸኛቸው ። ከሦስተ
ኛው : ፈላስፋ : ቤት : በደረሱ : ጊዜ : እቤቱ : ውሎ : ኖሮ : በመል
ካም : ተቀብሎ : የመጡበትን : ጉዳይ : ጠየቃቸው ። ሦስቱ : ወንድማማ
ቾች : ያባታቸውን : የኑዛዜ : ቃል : ነግረውት : ደግሞ : ወደ : እሱ :
ሲመጡ : በመንገድ : የተመለከቱትን : ሁሉ : ከሥር : ጀምረው : እየ
ተደነቁ : አሜውቁት ።

እንግዲህ : በማስተዋል : ነገሩን : ሁሉ : ካዳመጣቸው : በኋላ : ፈላ
ስፋው : እንዲህ : ሲል : ተናገራቸው ። ልጆቼ ፤ ሆይ : ይኸውና : እንዳ
ያችሁን : እኛ : ሦስታችን : ያንድ : አባት : ያንድ : እናት : ልጆች : ወን
ድማማቾች : ነን ። ያ : በጣም : እርጅቶ : መጀመሪያ : ያያችሁት : የሁላ
ችንም : ታናሽ : ነው ። ግን : ባንዋንዋሩ : ንዴትና : ብስጭት : ስለሚ
በዛበት : ያው : እንዳያችሁት : በጣም : እርጅቷል ። ሁለተኛው : ያያች
ሁት : ወንድሜ : ደግሞ : የኔ : ተከታይ : ነው ። እሱም : በጣም : ደስ :
ብሎት : አይኖርም ። በጣምም : ደግሞ : ንዴት : አይበዛበትም ።

ስለዚህ : በጣም : አላረጀም : ምንም : እንኳን : ታላቁ : በሆነ : ከዚ
ያኛው : ይሻላል ። እኔ ። ግን : ምንም : እንኳን : በዓለም : ላይ : ሰው :
ፍጹም : ደስታ : ባያገኝ : እግዚአብሔር : ይመስከን : ንዴትና : ብስጭት :
ስላልበዛብኝ : እነሆ : እንደምትመለከቱኝ : የወንድሞቼ : ታናሽ : እንጂ :
ታላቃቸው : አልመስልም ። ወይኔ : ዘንድ : ስትመጡ : በመንገድ : ያያ
ችሁት : ነገር : ሁሉ : እውነትም : በጣም : የሚያስደንቅ : ነው ። ያቺ :
ልጆችህ : በማሕዘንዋ : ውስጥ : ሲጠፍሩ : ተኝታ ፤ ስትጠኑት : ያያች
ኋት : እርግጥ : ውሻ : በነገርና : በጠዋታ : እኛ : ይበልጥ : እናውቃለን ፤
እያሉ : አባታቸውንና : እናታቸውን : የዘመናቸውንም : ሽማግሌዎች
ንና : እርጊቶችን : አናናግርም : እያሉ : አፍ : አፋቸውን : የሚሉዋ
ቸው : በስምንተኛው : ሺሕ : የሚፈጠሩ : ሕፃናቶች : ምሳሌ : ነው ።

ያ : ሣር : ትጠል : በማይታይበት : በደረቅ : ሜዳ : ላይ : ጠግቦና :
ወፍሮ : የሚፈነጭ : የጭነት : ጌኛ : እከሌ : ታብሎ : ስሙ : ከማይታ
ውት : አባት : የተወለዱ : ከድኽነት : በታ : ተነሥተው : ዓለምን : የሚበ
ጠብጡ : ሕዝብን : የሚያፋጁ : መሬት : ጠበበችን : የሚሉ ፤ በስምንተ
ኛው : ሺሕ : ተፈጥረው : የሚነሡ ሰዎችን : የሚያሳይ : ምሳሌ : ነው ።
ያ : በለምለም : መስኖ : ውስጥ : ታስሮና : አፋን : ተሸብቦ : ያያችሁት :
መልክ : የሚያምር : ከስቶ : የቆመ : የኮርቻ : ፈረስ : ገንዘብና : ሀብት :
ሳይጠፋ : ተርፎ : ሳለ : እንዳያገኙ : ተከልክለው : ተረስተውና : ተጉድ
ተው : የሚኖሩ : በስምንተኛው : ሺሕ : የሚወለዱ : የጤዎች : ልጆች :
ምሳሌ : ነው ።

ያቺ : ከአንገትዋ : በታች : በወንዝ : ውሃ : ውስጥ : ተኝታ : ራስ
ዋን : ወደ : ውጪ : አውጥታ : ጤዛ : ስትል : ያያችኋት : አዞ : ብዙ :
ገንዘብና : ብዙ : ሀብት : ሰብስበው : አከማችተው : ተርፎዋቸው : ሳለ :
ሳይቸግራቸው : የተቸገሩ : መስለው : በጊዜያቸው : የተፈጠሩትን :
ድኾች : ያለ : ርገራጌ : እየቀሙና : እየነጠቁ : የሚያስርቡዋቸውና
የሚያራቁቱዋቸው : በስምንተኛው : ሺሕ : የሚፈጠሩ : ጠገብን ፤ በቃን :
ማለትን : የማያውቁ : ሀብታሞች : ምሳሌ : ነው ። እንግዲህ : ወደ : መጣ
ችሁበት : ዋና : ጉዳያችሁ : እንመለስና : አባታችሁ : ይኸንን : ኑዛዜ :
ትቶላችሁ : መዋቱ : እንዳችሁን : ካንዳችሁ : አብልጦ : በመውደድ :

ለማዳላት ፡ አንዱን ፡ ጠቅሞ ፡ አንዱን ፡ ሊጉዳ ፡ አይደለም ። ለአንተ ፡ ለታላቁ ፡ ወርቅ ፡ ትቶልህ ፡ መሞቱ ፡ እንጀራህ ፡ ዘንግድ ፡ መሆኑን ፡ ሲነግርህና ፡ ካንዱ ፡ ወደ ፡ አንዱ ፡ አገር ፡ ስትመላለስ ፡ ለመቋቋሚያ ፡ እንዳይቸግርህ ፡ ገንዘብ ፡ ሲሰጥህ ፡ ነው ።

ለአንተ ፡ ለሁተኛው ፡ ከብት ፡ ማውረስ ፡ ኑሮህ ፡ ከብት ፡ በማርባት ፡ መሆኑን ፡ ሲያስታውቅህ ፡ ነው ። ለአንተ ፡ ለሦስተኛው ፡ ደግሞ ፡ ለፈር ፡ መስጠቱ ፡ ትዳርህ ፡ በግብርና ፡ ሥራ ፡ መሆኑን ፡ ሲያስረዳህ ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ እናንተ ፡ ማድረግ ፡ የሚገባችሁ ፡ ታላቅ ፡ ወንድማችሁን ፡ ሳትመቀኙ ፡ እሱም ፡ እየነገደ ፡ አንተም ፡ ከብት ፡ እያረባህ ፡ አንተም ፡ ደግሞ ፡ እያረሰህ ፡ ሦስታችሁም ፡ የአባታችሁን ፡ ቃል ፡ ተከትላችሁ ፡ መኖር ፡ ነው ፡ ይኸን ፡ ብታደርጉ ፡ በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ሀብት ፡ አግኝታችሁ ፡ ሦስታችሁም ፡ ደስ ፡ ብሎዎችሁ ፡ ትኖራችሁ ፡ ብሎ ፡ ምስጢሩን ፡ ፈታላቸው ። ሦስቱም ፡ ልጆች ፡ ፈላስፋው ፡ ይኸንን ፡ ሁሉ ፡ ሲናገር ፡ በመደነቅ ፡ ብዛት ፡ እፋቸውን ፡ ከፍተው ፡ ያዳምጡት ፡ ነበር ። ንግግሩን ፡ በጨረሰ ፡ ጊዜ ፡ አመሰግነው ፡ ቃሉን ፡ ተቀብለው ፡ በዚሁ ፡ ተስማምተው ፡ ኖሩ ። እሱ ፡ እንደ ፡ ነገራቸው ፡ ሆኖ ፡ በጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ሦስቱም ፡ ሀብታሞች ፡ ሆኑ ።

* * *

ፋኖስና ፡ ብርጭቆው ።

እንድ ፡ የፋኖስ ፡ መብራት ፡ በግብሩ ፡ የኩራ ፡ እንዲሰ ፡ ሲል ፡ ተጣላ ፡ ከብርጭቆው ፡ ጋራ ። እኔ ፡ ነኝ ፡ መብራቱ ፡ ብርሃን ፡ የምሰጥ ፡ ጨለማን ፡ አጥፍቼ ፡ የምገላልጥ ።
 አንተ ፡ ግን ፡ አፈቱ ፡ እንዲህ ፡ ተደንቅረህ ፡ ዙሪያዬን ፡ ከበኸኝ ፡ እንዲያው ፡ ተገትረህ ።
 አልገባኝም ፡ ከቶ ፡ የምትሠራው ፡ ሥራ ፡ ብርሃኔ ፡ ሩቅ ፡ ደርሶ ፡ ደምቆ ፡ እንዳያበራ ።
 ተሰራጭቶ ፡ በጣም ፡ እንዳይዘረጋ ፡ አንተን ፡ ፈጠረብኝ ፡ መንገድ ፡ የምትዘጋ ።
 ፅንቅፋት ፡ እየሆንህ ፡ ሥራዬን ፡ አታጥፋ ፡ ገለል ፡ በል ፡ ከፈቱ ፡ ብርሃኔ ፡ ይስፋፋ ።

አገልግሎቴማ ፡ ከሆነብኝ ፡ ጥፋት ፡ እውነትማ ፡ ላንተ ፡ ከሆንኩህ ፡ ፅንቅፋት ። ልሂድልህ ፡ ብሎ ፡ ሲለቅለት ፡ ቦታ ፡ ከጉን ፡ የነፈሰ ፡ የነፋስ ፡ ሽውታ ፡ መጣና ፡ መብራቱን ፡ አጠፋው ፡ ባንድ ፡ እፍታ ። አጭር ፡ እየሆነ ፡ ተመልካችነቱ ፡ መለየት ፡ አቅቶት ፡ ጥቅሙን ፡ ከጉዳቱ ። እወቁኝ ፡ እወቁኝ ፡ እያለ ፡ ሲነሣ ፡ ሰውም ፡ እንደዚሁ ፡ ያመጣል ፡ አበላ ።

* * *

ቦልቴር ።

ቦልቴር ፡ የሚባለው ፡ የፈረንሳዊ ፡ ፈላስፋ ፡ በጣም ፡ ሥራ ፡ ያበዛ ፡ ሰለ ፡ ነበረ ፡ ከዕለታት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ አንድ ፡ ወዳጁ ፡ እባክህ ፡ አንዳንድ ፡ ጊዜ ፡ እንኳን ፡ ዕረፍት ፡ አድርግ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ እንዲህ ፡ ሠርተህ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ትችላለህ ፡ ቢለው ፡ ወዳጁ ፡ ሆይ ፡ ሰው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ላይ ፡ የተፈጠረው ፡ ለመሥራትና ፡ ለመድከም ፡ ብቻ ፡ ነው ። ሰለዚህ ፡ እኛ ፡ የሰው ፡ ልጆች ፡ የሚቻለንስ ፡ በሆነ ፡ ኖሮ ፡ አንዲት ፡ ደቂቃ ፡ እንኳን ፡ ሳናቋርጥ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ብንሠራ ፡ እጅግ ፡ መልካም ፡ ነበረ ፡ ዕረፍቱንማ ፡ እስኪታከተን ፡ ድረስ ፡ እንጠግበዋለን ፡ ሞትን ፡ የሚያህል ፡ የዘለዓለም ፡ መኝታ ፡ ተሰናድቶልን ፡ ይጠብቀናልና ፡ ብሎ ፡ ቮልቴር ፡ መለሰለት ።

* * *

አዝማሪና ፡ የውሃ ፡ ሙላት ።

አንድ ፡ ቀን ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ተነሥቶ ፡ ሲሄድ ፡ የወንዝ ፡ ውሃ ፡ ሞልቶ ፡ ደፍርሶ ፡ ሲወርድ ። እዚያው ፡ እወንዙ ፡ ዳር ፡ እያለ ፡ ጉርደድ ። መሰንቆ ፡ እየመታ ፡ ድምጡን ፡ አሳምሮ ፡ አንድ ፡ አዝማሪ ፡ አገኘ ፡ ሲዘፍን ፡ አምርሮ ። ምነው ፡ አቶ ፡ አዝማሪ ፡ ምን ፡ ትሠራለህ ፡ ብሎ ፡ ቢጠይቀው ፡ ምን ፡ ሁን ፡ ትላለህ ። አላሻግር ፡ ብሎኝ ፡ የውሃ ፡ ሙላት ።

እያዋጋገሰኩት ፡ በግጥም ፡ ብዛት ፤
 አባብለዋለሁ ፡ እስኪ ፡ ምናልባት ።
 ልቡን ፡ አራርቶልኝ ፡ ቢያሻግረኝ ፡ ብዬ ፤
 አሁን ፡ ገና ፡ ሞኝ ፡ ሆንህ ፡ ምንዋ ፡ ሰውዬ ።
 ነገሩስ ፡ ባልከፋ ፡ ውሃውን ፡ ማምገስ ፤
 ግን ፡ እንደዚህ ፡ ፈጥኖ ፡ በችኩላ ፡ ሲፈስ ።



አስተውለህ ፡ እየው ፡ አንተም ፡ ብትሆን ፡ ደግሞ ፤
 እንዴት ፡ መስማት ፡ ይቻል ፡ የሰው ፡ ነገር ፡ ቆሞ ።
 እስኪ ፡ ተመልከተው ፡ ይህ ፡ አወራረድ ፤
 ያልሰማው ፡ ሲመጣ ፡ የሰማው ፡ ሲሄድ ፤
 ድምጡን ፡ እያውካካ ፡ መገሥገሡን ፡ ትቶ ፤
 ማን ፡ ይሰማኝ ፡ ብለህ ፡ ትደክማለህ ፡ ከቶ ።
 ተግዛጽም ፡ ለጠባይ ፡ ካልሆነው ፡ አራሚ ፤
 መናገር ፡ ከንቱ ፡ ነው ፡ ካልተገኘ ፡ ሰሚ ።

እ ር ር ።

ሀቻምና ፡ ትዳሜ ፡ በክረምት ፡ ወራት ፤
 የጣሊያን ፡ ተወላጅ ፡ ቼሊ ፡ የሚሉት ፤
 ልዩ ፡ ልዩ ፡ ወራ ፡ ስንጨዋወት ፤
 በሰው ፡ ዘር ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ልዩነት ፤
 ብዙ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ እንዲህ ፡ ሲል ፡ አመጣ ፤
 እኛ ፡ ፋሺስቶቹ ፡ ሕግ ፡ ስናወጣ ።
 በጣሊያኖችና ፡ ባበሾች ፡ መካከል ፤
 አብር ፡ መብላትና ፡ ጋብቻ ፡ መከልከል ።
 ለብቻ ፡ መወሰን ፡ የጥቀሮችን ፡ መንደር ፤
 ይኸን ፡ የመሰለ ፡ ሌላም ፡ ብዙ ፡ ነገር ፤
 በክፍል ፡ በክፍሉ ፡ ዐይነቱን ፡ መዘርዘር ።
 ጣሊያን ፡ ባበሻ ፡ ላይ ፡ የበላይነቱን ፤
 የሚያሳይበትን ፡ ስጥተናል ፡ ሥርዐቱን ።
 እናንተ ፡ አበሾች ፡ ግን ፡ እንዲህ ፡ መደረጉ ፤
 ክብራችን ፡ መውረዱ ፡ ከጥንት ፡ ማዕርጉ ።
 ዘራችን ፡ ሰማችን ፡ እንደዚህ ፡ መናቁ ፤
 እያላችሁ ፡ ምንው ፡ ባትሞላቀቁ ።
 የከብትነታችሁ ፡ ትልቅነት ፡ ብዛት ፤
 የዋጋችሁን ፡ ልክ ፡ መርምሮ ፡ መረዳት ፤
 አለመቻላችሁ ፡ በጣም ፡ ያሳዝናል ፤
 እኛ ፡ ግን ፡ ሁሉንም ፡ አይተን ፡ መዝነናል ።
 የምትመኩበት ፡ ምን ፡ ይሆን ፡ ክብራችሁ ፡
 ባቡር ፡ አቶሞቢል ፡ ስልክስ ፡ ፈጠራችሁ ፡
 ከመንፈስስ ፡ ጥበብ ፡ ምን ፡ ፈለስፋችሁ ፤
 እስኪ ፡ የሚጠቅም ፡ ምን ፡ ነገር ፡ ሠራችሁ ።
 ቀድሞ ፡ አባቶቻችን ፡ እንደሚኖሩት ፤
 ትንሽ ፡ ጎጂ ፡ መሥራት ፡ መቀመጥ ፡ በከብት ።
 የጥበብ ፡ ምልክት ፡ ባገራችሁ ፡ የለ ፤
 ለምለሙ ፡ አገራችሁ ፡ ጻር ፡ እየመሰለ ።

ፋብሪካና ሐውልት ፡ የሥልጣኔ ፡ ውበት ፤
 ቢሄዱ ፡ ቢሄዱ ፡ የማይታይበት ።
 ጥሩ ፡ አገር ፡ ይዛችሁ ፡ በከንቱ ፡ ስትኩሩ ፤
 ወይ ፡ አትሠሩበት ፡ ወይ ፡ ሰው ፡ አታሠሩ ።
 የምትኩሩበት ፡ እንግዲህ ፡ እናንተ ፤
 እኔ ፡ እዚህ ፡ ተወለድሁ ፡ አባቴ ፡ እዚህ ፡ ሞተ ።
 ካያት ፡ ከቅድም ፡ አያት ፡ የመጣው ፡ ርስቴ ፤
 የሠራሁት ፡ ጎጆ ፡ ያቆምሁት ፡ ንብረቴ ።
 ለምን ፡ ተነክቶብኝ ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ነው ፤
 ነገር ፡ ግን ፡ አስተውለህ ፡ ብታመዛዝነው ።
 ንይለኛ ፡ እየሄደ ፡ ያስገብራል ፡ የትም ፤
 መሬት ፡ የሁሉ ፡ ነች ፡ ባለቤት ፡ የላትም ።
 ትዳር ፡ ለማቋቋም ፡ ቤትን ፡ ለመሥራት ፤
 ንብረት ፡ ለመመሥረት ፡ እህል ፡ ለመዝራት ።
 አውሬን ፡ እያጠፋ ፡ ደን ፡ እማይመነጥር ፤
 ከሰው ፡ ልጅ ፡ መካከል ፡ ይገኛል ፡ ወይ ፡ ፍጡር ።
 ስንመለከተው ፡ የኑሮዎችሁ ፡ ቅጥ ፤
 ከእንስሶች ፡ እንዋንዋር ፡ ምን ፡ ያህል ፡ ሲበልጥ ።
 ጠቢብ ፡ ሰው ፡ በሥራው ፡ መሬትን ፡ ሲቀድስ ፤
 ሁሉን ፡ በማሳመር ፡ ሲያጠዳና ፡ ሲያድስ ።
 ደንቆሮ ፡ ሕዝብ ፡ ግን ፡ እንደናንተ ፡ ያለ ፤
 በትልቅ ፡ ስንፍና ፡ የተንቀዋለለ ።
 እንደ ፡ እንስሳ ፡ ሁሉ ፡ ምድርን ፡ አረከላት ፤
 ሕዝብ ፡ እየተራባ ፡ ዓለም ፡ ጉን ፡ ሲያንሳት ።
 የመሬትዋም ፡ ስፋት ፡ በጣም ፡ ሲጣበብ ፤
 እንደኛ ፡ ያለው ፡ ሕዝብ ፡ የሞላው ፡ ጥበብ ።
 እንደናንተ ፡ ያለ ፡ የደከመውን ፤
 ዕውቀት ፡ ጦር ፡ መሣሪያም ፡ የጉደለውን ።
 እንደ ፡ እንስሳ ፡ ሁሉ ፡ ፈጅቶ ፡ እያባረረ ፤
 ሰውንም ፡ ቤቱንም ፡ እየመነጠረ ፤

ላየው ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ ለሠራ ፡ እሚያኩራ ፤
 ለዓለም ፡ የሚጠቅም ፡ ብዙ ፡ ብዙ ፡ ሥራ ።
 እያከናወነ ፡ ይሠራበታል ፤
 የናንተ ፡ ሙያ ፡ ግን ፡ አረ ፡ ወዴት ፡ አል ።
 ሰዎች ፡ ነን ፡ ብላችሁ ፡ ደግሞ ፡ የምትኩሩ ፤
 በድንቀርናችሁ ፡ ጥቂት ፡ የግታፍሩ ።
 ክብር ፡ አጣን ፡ በማለት ፡ የናንተ ፡ መከራከር ፤
 ጅልነት ፡ ያሰኛል ፡ አለመመራመር ።
 እናንተን ፡ በመናቅ ፡ የኩራቴ ፡ መንፈስ ፤
 ምን ፡ የሚያህል ፡ ሆኖ ፡ ወዴት ፡ እንደሚደርስ ።
 እውነት ፡ ለመረዳት ፡ ለማወቅ ፡ ብትፈልግ ፤
 ይኸንን ፡ ምሳሌ ፡ ሰማና ፡ ልብ ፡ አድርግ ።
 የሚያገለግለኝ ፡ አብሮኝ ፡ የሚኖር ፤
 አለኝ ፡ የቀጠርሁት ፡ አንድ ፡ አበሻ ፡ አሽከር ፤
 እሱም ፡ ከኔ ፡ ጋራ ፡ ለመነጋገር ፤
 የተወራጅነት ፡ ስሰጠው ፡ ጠባይ ፤
 መሬት ፡ መሬት ፡ እንጂ ፤ ፊትን ፡ እንዳያይ ፤
 አጥብቂ ፡ ከልክዬው ፡ ትሸጃለሁ ፡ ያድራል ፤
 ይኸንንን ፡ ትእዛዝ ፡ ፈጽሞ ፡ ይኖራል ።
 ደግሞም ፡ ላበሻ ፡ ሰው ፡ ሰላምታ ፡ ስሰጥ ፤
 እጄን ፡ ዘርግቼለት ፡ እጄን ፡ መጨበጥ ፤
 ትልቅ ፡ ውርደት ፡ ሆኖ ፡ ስለሚታየኝ ፤
 መቼም ፡ አላደርገው ፡ ለዚህ ፡ ዙፋን ፡ ነኝ ።
 ይህም ፡ እንዳይመስልህ ፡ ያልተገባ ፡ ዙፋን ፤
 ጣሊያኖች ፡ ደግኝን ፡ የተቀደሰች ፡ ናት ።
 የሚኬል ፡ አንጂሉ ፡ የዳንት ፡ የግርኮኒ ፤
 የነጋሪባልጺ ፡ የነሙሶሊጺ ።
 የነጠረ ፡ ደም ፡ ነው ፡ ከወርቅም ፡ የጠራ ፤
 ሠርተናል ፡ ባለም ፡ ላይ ፡ ብዙ ፡ ትልቅ ፡ ሥራ ።
 የብዙ ፡ ዐይነት ፡ ጥበብ ፡ ጌጥ ፡ የሞላባቸው ፤
 ከተሞቻችንም ፡ ምስክሮች ፡ ናቸው ።

የናንተ ሕዝባችን የሚሄደው ሰዝሶ፤
 የቤት ዕቃው ሳይቀር ሁሉም የተወሰዱ፤
 እሥልጣኔው በታ ከቶ ለመድረስ፤
 ምልክት የላችሁ የመንቀሳቀስ፤
 እንደ ሌሎቹማ ብትሠሰጥኑ፤
 ዕውቀት አግኝታችሁ ኃይለኞች ብትሆኑ፤
 ዋጋችሁ፤ ሥራችሁ በውነት የሚከበር፤
 ያገራችሁ ጠረፍ በሩ አማይደፈር፤
 ቢሆንም ኖሮ ምንም ብንመኝ፤
 እናንተን ለማጥቃት ዘዴም አናገኝ፤
 ግን ደካማ ሲገኝ የሌለው ጉልበት፤
 የሚለቀው የለም የማይተኛለት፤
 ደግሞስ ለምሳሌ እስኪ እንዲያው ምናልባት፤
 ያጋጣሚ ነገር ተገኝቶ ምክንያት፤
 ነጻ ብትወጡ ምንም ሳትሠሩ፤
 እንደ ልማዳችሁ ወድቃችሁ ስትኖሩ፤
 ብዙ ዘመን እጅጅ ጊዜው ቢዘገይ፤
 ደግሞ ኖረን ኖረን ምንም ብንቈድ፤
 መቼም አይሞትና እኛም ምኞታችን፤
 ምንም ቢሆን አይቀር ደግሞ መምጣታችን፤
 ዐድዋ ድል ብንሆን አርባ ዓመት ቁይተን፤
 ይኸውና ዛሬ ተመልሰን መጥተን፤
 አሸንፈናችሁ እንዲህ እያጠቃን፤
 ደምን ለመበቀል ለመግዛት በቃን፤
 እያመነመነ ክፉ ድንቅርና፤
 ስለ ገደላችሁ የማይተው ስንፍና፤
 ብልጎት አይገኝም ምንም ቢመረመር፤
 እናንተን ጨርሶ ከማጥፋት በስተቀር፤
 እንደዚህ ሲናገር ቁይቶ እኩል ሰዓት፤
 በጊላ ጨረሰ የስድቡን መዓት፡፡

ሰምቼ ፡ እንዳልሰማ ፡ በሆዱ ፡ እያረርሁ ፡
 የንዴቲ ፡ ብዛት ፡ መልስም ፡ አልመለስሁ ፡
 ሥቂ ፡ ካጠገቡ ፡ ተነሥቼ ፡ ሄድሁ ።
 እያንገበገበ ፡ አንጀቱን ፡ ሲያጨሰው ፡
 እርሮ ፡ አታሰማኝ ፡ ይላል ፡ ያገራ ፡ ሰው ።
 መብት ፡ ባጣ ፡ ጊዜ ፡ እኩል ፡ መመለስ ፡
 ይኸን ፡ መሳይ ፡ ስድብ ፡ ከጠላት ፡ መላስ ፡
 በጀርው ፡ ሲሰማ ፡ ግነው ፡ የማይጨስ ። ?
 እንደዚህ ፡ ያለውን ፡ ክፉ ፡ ንግግር ፡
 ከላት ፡ የሚያቃጥል ፡ ከሬት ፡ የሚመር ።
 አዳምጦ ፡ ጨርሶ ፡ ከዋጠ ፡ በጓላ ፡
 ምን ፡ በድን ፡ ይገኛል ፡ ደሙ ፡ የማይፈላ ?
 ደግሞስ ፡ መፈጠሩን ፡ ግነው ፡ የማይጠላ ። ?
 የተቃጠለ ፡ ሰው ፡ ያረረ ፡ በሆዱ ፡
 ምን ፡ አንጀቱ ፡ ቢነድ ፡ አይቀርም ፡ መብረዱ ።
 ንዴቲ ፡ እያለፈ ፡ ደሚ ፡ ሲቀዘቅዝ ፡
 ነገሩን ፡ በልቤ ፡ ዐስቤ ፡ ስተክዝ ።
 የተናገረኝን ፡ ይህ ፡ ክፉ ፡ እብሪተኛ ፡
 ያመዛዝን ፡ ጀመር ፡ ዐሳቤ ፡ ሳይተኛ ።
 ለፖለቲካ ፡ ሥራ ፡ መንግሥት ፡ የላካቸው ፡
 የነሱ ፡ ሰባኪዎች ፡ ሹማምንቶቻቸው ።
 እኛ ፡ ባበሻ ፡ አገር ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡
 ሕዝቡን ፡ ለማሠልጠን ፡ አገር ፡ ለማልማት ፡
 ልጆች ፡ ለማስተማር ፡ ዕውቀት ፡ ለመስጠት ።
 ለመልካም ፡ ዐሳብ ፡ ነው ፡ የመጣን ፡ እያሉ ፡
 በጣም ፡ አስመስለው ፡ ይቀጣጥራሉ ።
 ሐቀኛው ፡ ቼሊ ፡ ግን ፡ እውነቱን ፡ አፍርጦ ፡
 እኛ ፡ የመጣነው ፡ አበሻን ፡ ቀጥቶጦ ።
 በዚያም ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ ሰበብን ፡ ፈልጎ ፡
 እንደ ፡ እንስሳ ፡ ሁሉ ፡ እናንተን ፡ ጠራርጎ ።

ባዶ፡ መሬት፡ ብቻ፡ እንዲቀር፡ ነው፡ ብሎ፤
 ይኸንንም፡ ደግሞ፡ መፈጸም፡ በቶሎ።
 የሚጣጣሩበት፡ መሆኑን፡ አስረዳ፤
 የናዚስትን፡ ዐሳብ፡ ገልብጦ፡ ሲቀዳ።
 ፋሺስት፡ አስቀድሞ፡ የዘርን፡ ልዩነት፤
 ተቀብሎ፡ አምጥቶ፡ እንዲሞክርበት።
 የኢትዮጵያን፡ ሕዝቦች፡ ከምድር፡ ለማሰወገድ፤
 ከእንስሳ፡ አሳነሰን፡ በሁሉም፡ ረገድ።
 ስናመዛዝነው፡ እኛስ፡ ይህን፡ ነገር፤
 ሰው፡ በሳት፡ ማቃጠል፡ ሰው፡ ባካፋ፡ መውገር።
 ጊዜ፡ ቢያጋልጠው፡ ይህ፡ የተረታ፡ ሰው፤
 ስመከላከያ፡ ዛሬ፡ ጉልበት፡ ቢያንሰው።
 ለሁሉም፡ በተራ፡ ቀን፡ ይጉድልበታል፤
 አሸናፊም፡ ደግሞ፡ አንድ፡ ቀን፡ ይረታል።
 ከንቱ፡ ነው፡ ለሰው፡ ልጅ፡ መመካት፡ በጎይሱ፤
 ሰው፡ ይፈርድብናል፡ ይቅርብን፡ ሳይሱ።
 የሰው፡ ደም፡ ሲያፈሱ፡ ጥቂት፡ አስማዝን፤
 በሕሊና፡ በኩል፡ አለማመዛዝን።
 ትዕቢት፡ በልቡና፡ እጅግ፡ አሳድጎ፤
 ሰውን፡ አስማየት፡ እንደ፡ ራስ፡ አድርጎ፤
 በሆነ፡ ባልሆነው፡ ምክንያት፡ ፈልጎ።
 ደም፡ እንደ፡ ተጠመ፡ እንደ፡ ዱር፡ አራዊት፤
 መፍጅት፡ በመደዳ፡ ብዙውን፡ ሠራዊት።
 ያለ፡ አንድ፡ ርገራጌ፡ እንደ፡ ጭራቅ፡ ሆኖ፤
 አረደው፡ አረደው፡ ማለትን፡ መውደድ።
 አውራስ፡ የሚያሰኘው፡ ይኸ፡ ነው፡ በእውነቱ፤
 ያለ፡ ስም፡ መሰየም፡ ምን፡ ያደርጋል፡ ከንቱ።
 ሳጥናኤልም፡ ልቡ፡ አብራት፡ ባሳደረ፤
 የዘላለም፡ ውርደት፡ ተቀብሎ፡ ቀረ።
 የሰው፡ ልጅ፡ በሥራው፡ ቢመካ፡ በከንቱ፤
 እንደ፡ ሰናዖር፡ ግንብ፡ ይፈርሳል፡ ብልጎቱ።

ትዕቢት ፡ ትመጣለች ፡ ውርደት ፡ አስከትላ ፤
 የተመካ ፡ ሁሉ ፡ ይጠፋል ፡ በኋላ ።
 ትዕቢት ፡ ያበዛችው ፡ ጣሊያን ፡ እንዲህ ፡ ኩርታ ፤
 ለጥፋት ፡ ነው ፡ እንጂ ፤ መቼ ፡ ለደስታ ።
 በጥበብም ፡ በጎይል ፡ በሀብትም ፡ በሁሉ ፤
 ከስዋ ፡ የበለጠ ፡ ብዙ ፡ ሕዝቦች ፡ አሉ ።
 ግን ፡ በሥራም ፡ ሆነ ፡ ባነጋገራቸው ፤
 እንዲህ ፡ ያለ ፡ ጥጋብ ፡ የለም ፡ በልባቸው ።
 ፍየል ፡ ከመድረስዋ ፡ ቅጠል ፡ መበጠስዋ ፤
 እንደሚባል ፡ ሁሉ ፡ ጣሊያን ፡ በመንፈስዋ ።
 ተዋርዳ ፡ እንደ ፡ ኖረች ፡ በዚህ ፡ ትዕቢት ፤
 ዐስባ ፡ እንደ ፡ ማራቅ ፡ ልብዋን ፡ ከክፋት ፤
 እስዋው ፡ በገዛ ፡ እጅዋ ፡ ስትሻ ፡ ውርደት ፤
 የትምከሕትዋ ፡ ብዛት ፡ ጠበበው ፡ መሬት ፡
 ብዬ ፡ ይህንን ፡ ቃል ፡ ለመልስስት ።
 ቂርጫ ፡ ነበረ ፡ ኋላ ፡ ግን ፡ ዐስቤ ፤
 አመዛዘንሁና ፡ ነገሩን ፡ በልቤ ።
 ስላልፈቀደልኝ ፡ የጊዜው ፡ ሁኔታ ፤
 ተሰድቤ ፡ መቅረት ፡ ሆነብኝ ፡ ግዴታ ።
 አሁን ፡ እያሰብሁት ፡ ጠላት ፡ አጥቂነቱ ፤
 ከመግደል ፡ ከመውረስ ፡ ከማንገላታቱ ።
 ከሁሉም ፡ ከሁሉም ፡ ስድቡና ፡ ወቀላ ፡
 መቼም ፡ መቼ ፡ ቢሆን ፡ ስልብ ፡ አይረሳ ።
 ያኳኋንን ፡ ነገር ፡ አሁን ፡ እያሰብኩ ፡
 የንቀቱ ፡ ብዛት ፡ ይታየኛል ፡ መልኩ ።
 አወይ ፡ ማንኛብንቡ ፡ እንጅት ፡ ሲያሳርር ፤
 ሰው ፡ በሰው ፡ መካከል ፡ ተንቆ ፡ ሲኖር ።
 እኔስ ፡ በመጸሕፍት ፡ ያየሁ ፡ የሰማሁት ፤
 ጥበብ ፡ የሰውን ፡ ልብ ፡ ያደርገዋል ፡ ትሑት ።
 ዕውቀት ፡ ርገራጌን ፡ ያሰጠዋል ፡ ለልብ ፤
 ሲባል ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ እንዲህ ፡ ያለ ፡ ስድብ ፤

እንዴት፡ ይናገራል፡ የሠለጠነ፡ ሕዝብ ።
 እግዚር፡ የሰውን፡ ዘር፡ እንፍጠር፡ ሲል፡ ሠራ ።
 ፋሺስት፡ ብልግ፡ ግን፡ አድርጎ፡ ምርመራ ።
 ያሥራ፡ ዘጠኝ፡ መቶ፡ አዲሱ፡ ፈላስፋ ።
 አለና፡ ተነሣ፡ የሰው፡ ዘር፡ እናጥፋ ።
 እኛስ፡ እናውቃለን፡ ማ፡ እንደሚበረታ፤
 ላሸንፍ፡ እያለ፡ በጥበቤ፡ ልርታ ።
 ፋሺስት፡ መግቱ፡ ቢበጅም፡ ባይበጅ ።
 ከሰው፡ ጋራ፡ አይደለም፡ ከእግዚአብሔር፡ ነው፡ እንጅ ።
 ለድል፡ መጓጓዱ፡ ያስኛዋል፡ ሞኝ ።
 ከእግዚአብሔር፡ ተጣልቶ፡ ምን፡ መቅኖ፡ ሊያገኝ ።
 የኢትዮጵያ፡ ልጆች፡ እናንተ፡ ወጣቶቹ ።
 ያሁኑ፡ ጊዜና፡ የወደፊቶቹ ።
 ችላ፡ ሳትሉና፡ ደግሞም፡ ሳትቦዝኑ ።
 ይኸን፡ ግስታወሻ፡ በቃላቸው፡ አጥኑ ።
 የጣሊያኖች፡ ዐሳብ፡ ምን፡ እንደ፡ ነበረ ።
 ሳይበዛ፡ ባጭሩ፡ እየዘረዘረ ።
 ሰው፡ ተገዢ፡ ሲሆን፡ ያለበትን፡ ዕዳ ።
 የሚያመለክት፡ ነው፡ ገልጦ፡ የሚያስረዳ ።

* * *

ሰነፍ፡ ይከሥራል፡ ሠራተኛ፡ ይከብራል ።

የተሰጠቸውን፡ የሕይወቱን፡ ጊዜ፡ በዓለም፡ ላይ፡ ሲያሳልፍ፡ ምን፡
 ዐይነት፡ ሥራ፡ እየሠራ፡ ቢኖር፡ የሚሻል፡ መሆኑን፡ ለመምረጥ፡ አቅ
 ቶት፡ ብዙ፡ ጊዜ፡ ይህንኑ፡ ዐሳብ፡ በልቡ፡ ሲያወጣና፡ ሲያወርድ፡
 የሚውል፡ አንድ፡ ሰው፡ ነበር ። ይህንኑ፡ ሲያስብ፡ አንድ፡ ቀን፡ በልቡ፡
 እንዲህ፡ አለ፤ ካባቱ፡ የወረሰሁት፡ ጥሩ፡ ርስት፡ አለኝ ። ይህንን፡
 ርስቱን፡ እህል፡ ብዘራበትና፡ አታክልት፡ በያይነቱ፡ ብተክልበት፡
 መጀመሪያ፡ መሪቱ፡ ይለግል ፤ ሁለተኛም፡ ገንዘብ፡ አገኝበታለሁ ፤
 ስለዚህ፡ ጥቅሜ፡ በሁለት፡ ወገን፡ ይሆናል ። ይህንንም፡ ለማሠራት፡
 ብዙ፡ ያባቱ፡ አገልጋዮች፡ ስላሉኝ፡ ሌላም፡ ሠራተኛ፡ አያሻኝ፡ ብሎ፡
 ዐሳቡን፡ በዚህ፡ አቆመ ።

ለዚህ፡ የሚሆነውን፡ ልዩ፡ ልዩ፡ የሥራ፡ መሣሪያ፡ አሰናድቶ፡ ያባ
 ቱን፡ አገልጋዮች፡ ጠርቶ፡ እንዲህ፡ አላቸው ። ባባቱ፡ ርስት፡ ላይ፡ በብ
 ዙው፡ እህል፡ ለመዘራትና፡ ልዩ፡ ልዩ፡ የምግብ፡ አታክልት፡ ለመት
 ክል፡ ዐስቤያለሁና፡ ከዛሬ፡ ጀምራችሁ፡ ጧት፡ ጧት፡ ወደ፡ ርስቱ፡ እየሄ
 ዳችሁ፡ እንድትሠሩ፡ ብሎ፡ አዘዛቸው ። ከዚያም፡ ቀን፡ ጀምሮ፡ በጧት፡
 ተነሥቶ፡ አገልጋዮቹን፡ ሂዱ፡ ሥሩ፡ እያለ፡ ይልካቸውና፡ እሱ፡
 የትም፡ እየዞረ፡ ሲጠጣ፡ ሲጫወት፡ ሲፈነጥዝ፡ ይውላል ። ሦስት፡
 ዓመት፡ የሚሆን፡ እንደዚህ፡ ከኖረ፡ በኋላ ፤ ከእርሻውና፡ ካታክልቱ፡
 ያገኘው፡ ገንዘብ፡ እንዲገባ፡ ሀብት፡ ሊሆነውና፡ ያገልጋዮቹን፡ ልብ
 ሰና፡ ምግብ፡ ሳይችልለት፡ ቀረ ።

ዐሳቡ፡ በጣም፡ መልካም፡ ሆኖ፡ ሳለ፡ ብዙ፡ ገንዘብ፡ ሳያተርፈው፡
 በመቅረቱ፡ አዝና፡ ርስቱን፡ ከሁለት፡ ከፈለና፡ አንዱን፡ እኩሌታ፡
 ሸጠው ። እንደኛውን፡ እኩሌታ፡ ግን፡ አክራየው ። የተከራየውም፡
 ሰው፡ ሦስት፡ ዓመት፡ ሙሉ፡ የእርሻና፡ የአታክልት፡ ደግሞ፡ ከብት፡
 የማርባት፡ ሥራ፡ እየሠራ፡ በየዓመቱ፡ የከራዩን፡ ዋጋ፡ ትክክል፡ ሲከ
 ፍለው፡ ከቂየ፡ በኋላ ፤ ወደ፡ ባለቤቱ፡ ዘንድ፡ እንዲህ፡ ሲል፡ መጣ ።
 ባለቤት፡ ሆይ፡ ያንተን፡ መሪት፡ በመከፋፈል፡ መልካም፡ ዕድል፡ ሆነ
 ልኝ ። ገንዘብ፡ አገኘሁበት ። አሁንም፡ የሦስተኛውን፡ ዓመት፡ ከራይ፡
 እነሆ፡ ተቀበለኝ ። ደግሞ፡ የምለምንህ፡ አንድ፡ ነገር፡ አለ ። ምና
 ልባት፡ ይህን፡ የተረፈውን፡ የርስትህን፡ እኩሌታ፡ ለመሸጥ፡ ፈቃ
 ድህ፡ ቢሆን፡ ዋጋውን፡ ልሰጥህ፡ የተዘጋጀሁ፡ ነኝና፡ ለሌላ፡ ሰው፡
 አትሸጥብኝ ። ባለቤቱም፡ ቀድሞ፡ የተቀበለውን፡ የመሬቱን፡ ዋጋ፡
 አባክና፡ ጨርሶ፡ ገንዘብ፡ ችግሮት፡ ነበርና፡ ደስ፡ አለው ። ስለ፡ ዋጋ
 ውም፡ ነገር፡ ወዲያው፡ ተነጋገሩና፡ ከተከራከሩ፡ በኋላ ፤ በመጨረሻው፡
 ተስማሙ ።

እኔ፡ በዚህ፡ በመሬቱ፡ ላይ፡ ባንድ፡ በኩል፡ እየዘራሁ ፤ ባንድ፡
 በኩል፡ አታክልት፡ በያይነቱ፡ እያስተክልሁ፡ ሦስት፡ ዓመት፡ ሙሉ፡
 ሠርቱ፡ ምንም፡ አላተረፍሁም ። አንተ፡ ቦታውን፡ ከእኔ፡ ተከራይ
 ተህ፡ በየዓመቱ፡ ከራዩን፡ ትክክልላለህ ። እኔ፡ ግን፡ ርስቱ፡ ነውና፡
 ምንም፡ አልከፍልበትም ፤ አንተ፡ ለሠራተኞችህ፡ በየቀኑ፡ የሠሩበ

ትን ፡ ሒሳብ ፡ ትሰጣቸዋለህ ። እኔ ፡ ግን ፡ ለአባቴ ፡ አገልጋዮች ፡ የሚበሉትንና ፡ የሚለብሱትን ፡ መስጠት ፡ ብቻ ፡ እንጂ ፤ ሌላ ፡ ትርፍ ፡ ገንዘብ ፡ አላስብላቸውም ። አንተ ፡ በግማሹ ፡ ርስቴ ፡ ላይ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ የሠራሽው ፤ እኔ ፡ ግን ፡ በሙሉ ፡ ላይ ፡ ነበር ። እኔ ፡ በሦስት ፡ ዓመት ፡ ምንም ፡ ሳላገኝበት ፡ አንተ ፡ በሦስት ፡ ዓመት ፡ ውስጥ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ጣጣ ፡ ችለህ ፡ መሬቱን ፡ ለመግዛት ፡ የበቃ ፡ ገንዘብ ፡ ያተረፍሽው ፡ እውነት ፡ በኔ ፡ መሬት ፡ ላይ ፡ ሠርተህ ፡ ባፈራሽው ፡ ነው ፡ ወይስ ፡ ከሌላ ፡ ዘንድ ፡ ባገኘሽው ፡ ገንዘብ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ባለቤቱ ፡ ተከራዩን ፡ ጠየቀው ። ሰውዬውም ፡ ባንተ ፡ መሬት ፡ ላይ ፡ ሠርቼ ፡ ባተረፍሁት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ።

እኔ ፡ ስከሥር ፡ አንተ ፡ ይህን ፡ ያህል ፡ ያተረፍሽው ፡ ምክንያቱ ፡ ምንድነው ፡ ብሎ ፡ መልሶ ፡ ጠየቀው ። አንተ ፡ ጧት ፡ ስትነሣ ፡ አገልጋዮችህን ፡ ሂዱ ፡ ሥሩ ፡ ብለህ ፡ ትልካቸዋለህ ፤ እኔ ፡ ግን ፡ ጧት ፡ ተነሥቼ ፡ ሠራተኞቼን ፡ ኑ ፡ እንሂድ ፡ እንሥራ ፡ እላቸዋለሁ ፤ ምክንያቱ ፡ ይህ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መለሰለት ። ሂዱ ፡ ሥሩ ፡ በማለትና ፡ ኑ ፡ እንሂድ ፡ እንሥራ ፡ በማለት ፡ መካከል ፡ ምን ፡ ዐይነት ፡ ልዩነት ፡ አለ ፡ ብሎ ፡ አሁንም ፡ ደገመና ፡ ቢጠይቀው ፡ ልዩነቱማ ፡ አንተ ፡ ጧት ፡ ተነሥተህ ፡ አገልጋዮችህን ፡ ሂዱ ፡ ሥሩ ፡ ብለህ ፡ ትልካቸውና ፡ አንተ ፡ ጨዋታና ፡ ፈንጠዝያ ፡ ወደሚገኝበት ፡ ቦታ ፡ እየሄድህ ፡ ገንዘብህንና ፡ ጊዜህን ፡ በከንቱ ፡ ስታሳልፍ ፤ ትውላለህ ። አገልጋዮችህ ፡ ደግሞ ፡ ጊዜያቸውን ፡ በጨዋታና ፡ በመማገጥ ፡ ያሳልፋሉ ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ ሥራ ፡ አይሠሩ ፤ አንተ ፡ ወደ ፡ ጨዋታ ፡ መሄድህን ፡ ስለሚያውቁ ፡ አንተ ፡ የምትሰጣቸውን ፡ መጥፎ ፡ ምሳሌ ፡ እየተከተሉ ፡ በልባቸው ፡ ስንፍና ፡ ያድራል ። አንተም ፡ ደግሞ ፡ ወደ ፡ ሥራ ፡ መሄዳቸውን ፡ ብቻ ፡ እንጂ ፤ መሥራታቸውንና ፡ አለ ፡ መሥራታቸውን ፡ አጠገባቸው ፡ ሆነህ ፡ ስለማትመለከት ፡ ልትቂጣጠራቸውና ፡ ልትቂጣቸው ፡ አትችልም ። እነሱም ፡ ምንጊዜም ፡ ቢሆን ፡ የሚበሉትንና ፡ የሚለብሱትን ፡ እንደማትነሣቸው ፡ ያውቃሉና ፡ ሥራው ፡ ቢሠራም ፡ ባይሠራም ፡ ግድ ፡ የላቸውም ።

ስለዚህ ፡ ያንተ ፡ ጉዳት ፡ በሁለት ፡ በኩል ፡ ነው። መጀመሪያ ፡ አንተ ፡ አትሠራም፤ ደግሞ ፡ ገንዘብ ፡ ስታባክን ፡ ትውላለህ። ሁለተኛ ፡ አገልጋዮችህ ፡ ምንም ፡ አይሠሩ ፡ ሰነፎች ፡ ናቸው። ግን ፡ አንተ ፡ በግድ ፡ ቀለባቸውንና ፡ ልብሳቸውን ፡ ትችላለህ። አንተ ፡ ያልከሠርክ ፡ ማን ፡ ይከሠር።

እኔ ፡ ብትለኝ ፡ ግን ፡ ጧት ፡ በማለዳ ፡ ከመኝታዬ ፡ ተነሥቼ ፡ ኑ ፡ እንሂድ ፡ እንሥራ ፡ ብዬ ፡ ሠራተኞቼን ፡ ከፊቴ ፡ አስቀድሜ ፡ እንደ ከበት ፡ እየነዳሁ ፡ ወደ ፡ ሥራ ፡ እሄዳለሁ፤ እዚያም ፡ ስደርስ ፡ ባጭር ፡ ታጥቁ ፡ በመካከላቸው ፡ ሆኜ ፡ ስሠራ ፡ እውላለሁ። እነሱም ፡ እኔ ፡ ስሠራ ፡ እያዩ ፡ ሊጫወቱ፤ ወይም ፡ ሊማግጡ ፡ በፍጹም ፡ አይችሉም። የስንፍና ፡ ምልክት ፡ የሚያሳይ ፡ ሠራተኛ ፡ ቢኖርም ፡ በገንዘቡ ፡ እቀጣዋለሁ። ማታም ፡ ሊሆን ፡ ሠራተኞቼ ፡ ወደ ፡ የቤታቸው ፡ ሊበታተኑ ፡ እኔ ፡ ከኋላ ፡ ቀርቼ ፡ የተበላሸውን ፡ አስተካክዬ፤ የተሠራውን ፡ ተመልክቼ ፡ ሁሉንም ፡ በሥርዐት ፡ አድርጌ ፡ ቂይቼ ፡ ወደ ፡ ቤቴ ፡ አገባለሁ። እንደዚህ ፡ ሠርቼ ፡ እኔ ፡ ያላተረፍኩ ፡ ማን ፡ ያትርፍ። ይኸውልህ ፡ «ሂዱ ፡ ሥሩ ፡ በማለትና ፡ ኑ ፡ እንሂድ ፡ እንሥራ» በማለት ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ትልቁ ፡ ልዩነት ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ገንዘቡን ፡ ለጠው። ባለርስት ፡ የነበረው ፡ ሰው ፡ የመሬቱን ፡ ሽያጭ ፡ ገንዘብ ፡ ይዞ ፡ ወደ ፡ ፈንጠዝያ ፡ ቦታ ፡ ሄደ፤ ተከራይቶም ፡ የነበረው ፡ መሬቱን ፡ ገዝቶ ፡ ወደ ፡ ሥራው ፡ ተመለሰ።

* * *

ክፉ ፡ ሰው።

በትልቅ ፡ ቸርነት ፡ ሌሊቱን ፡ አንግቶ ፡ በጽልመቱ ፡ ቦታ ፡ ፀሐይን ፡ አብርቶ። ጨለማን ፡ በብርሃን ፡ ለሰወጠ ፡ ጌታ፤ ምስጋና ፡ ሊያቀርቡ ፡ ሊያደርሱ ፡ ሰላምታ፤ ወፎች ፡ እንኳ ፡ ዐውቀው ፡ ሲያሰሙን ፡ አልልታ። ክፉ ፡ ሰው ፡ አእምሮው ፡ ያነሰ ፡ ከእንስሳ ፡ ጧት ፡ ከመኝታው ፡ ከእንቅልፉ ፡ ሲነሣ።

በሰመ፡ አብ፡ ብሉ፡ በእጁ፡ ሳያማትብ፡
መርዘኛ፡ ልቡናው፡ የለት፡ ግብሩን፡ ሲያስብ ።
እገሌና፡ እገሌን፡ በዚህ፡ አጣልቼ፡
እገሌንም፡ ደግሞ፡ እንደዚህ፡ አጥፍቼ ።
እያለ፡ ብዙ፡ ሰው፡ ለበድል፡ ሊጐዳ፡
የተንኩሉን፡ ወጥመድ፡ ቋጥሮ፡ እያሰናዳ ።
ሲያሰር፡ ያረፍድና፡ ሲደልት፡ ቁይቶ፡
ክፋትን፡ በልቡ፡ ሰብስቦ፡ አሰናድቶ፡
ታጥቆ፡ ሊፈጽመው፡ ይሄዳል፡ ተነሥቶ፡
ሰውን፡ ሲያበጣብጥ፡ ሲያፋጀው፡ አምሽቶ ።
ክፉ፡ በመሥራቱ፡ ተሰምቶት፡ ደስታ፡
በልቡ፡ እየሣቀ፡ ይመለሳል፡ ማታ፡
ወዮ፡ ያ፡ ክፉ፡ ሰው፡ ለዋለበት፡ ቦታ ።

* * *

የሠራተኞች ፡ ዋጋ ።

አንድ፡ ንጉሥ፡ ነበር፡ የሕዝቡን፡ ጉዳት፡
ነቅቶ፡ የሚጠብቅ፡ በብዙ፡ ትጋት ።
ከመላፍንቶቹ፡ አንዱ፡ መኩንን፡
እመንገድ፡ ላይ፡ አንዱን፡ ገበሬ፡ ምስኪን ።
እየደበደበ፡ በጥፊ፡ በጡጫ፡
እየገፈተረ፡ ሲመታው፡ በርግጫ ።
ድንገት፡ ሲያልፍ፡ እየና፡ እንዳላየ፡ ሆኖ፡
በጣም፡ ተቋጥቶ፡ ደግሞም፡ በልቡ፡ አዝና፡
ጠብቆ፡ ሲመጣ፡ እቤተ፡ መንግሥቱ፡
ሊቀጣው፡ ዐስቦ፡ በዚህ፡ በጥፋቱ ።
በሌላ፡ ምክንያት፡ ጠራውና፡ ጳላ፡
እቤትህ፡ አትሄድ፡ ምሳ፡ እዚሁ፡ ብላ ።
አለና፡ ነገረው፡ ለዚያ፡ መኩንን፡
የልፍኝ፡ አሽከሩንም፡ ጠራና፡ በጉን ።

ወጡን፡ በያነቱ፡ አድርጋችሁ፡ አውጡ፡
ገን፡ ዕንጀራ፡ ምንም፡ በፍጹም፡ አትሰጡ ።
ብሉ፡ ስላዘዘው፡ እየደጋገመ፡
አሽከሩም፡ ትእዛዙን፡ ትክክል፡ ፈጸመ ።
ጳላም፡ መኩንንን፡ ለብቻ፡ አስጠራና፡
ምላህን፡ በመልካም፡ ተጋበዝህ፡ ወይ፡ ደኅና?
ብሉ፡ ቢጠይቀው፡ ግርማዊ፡ ጃንሆይ፡
ኩቱ፡ ያለንጀራ፡ ወጥ፡ ይበላል፡ ወይ ።
ወይ፡ በመርሳት፡ ይሁን፡ ወይ፡ እኔን፡ ለመጉጃ፡
አልተረዳሁትም፡ ምክንያቱን፡ ጌንጃ ።
ወጡን፡ አላላፈው፡ በያይነቱ፡ አውጥቶ፡
ያቀርብልኝ፡ መስሉኝ፡ ዕንጀራም፡ አምጥቶ ።
ጓጉቼ፡ ስጠብቅ፡ ብቅ፡ ሳይል፡ ቀረ፡
ሳልበላ፡ ተነሣሁ፡ ተርቤም፡ ነበረ፡
ብሉ፡ እንደ፡ ስሞታ፡ ይህን፡ ተናገረ ።
ንጉሡም፡ መልሶ፡ ይህ፡ የዕንጀራ፡ ነገር፡
እንደዚህ፡ ማጉደሉን፡ ዐውቀህ፡ ስትናገር ።
ድካም፡ ተቀብሎ፡ በግብርና፡ ጣጣ፡
አርሶ፡ ዘርቶ፡ አጭዶ፡ እህል፡ የሚያመጣ ።
ገበሬን፡ በመርዳት፡ እንደ፡ መደገፍ፡
በምን፡ የተነሣ፡ ይቀበላል፡ ግፍ ።
አለና፡ ጥፋቱን፡ በዘዴ፡ አመልክቶ፡
ገሠጸው፡ ይባላል፡ በጣም፡ ተቋጥቶ ።
ከሀብት፡ ደረጃ፡ በቶሎ፡ ለመድረስ፡
ከገበሬ፡ አንሥቶ፡ እስከ፡ አናጢ፡ ድረስ ።
ሠራተኛን፡ ሁሉ፡ አንደኛውም፡ ሳይቀር፡
መርዳት፡ ይገባናል፡ መውደድና፡ ማፍቀር ።
ከስፍና፡ መሬት፡ ካፈሩ፡ ተነሥተን፡
ከሥልጣኔው፡ ኮርቻ፡ ከጫፋ፡ ላይ፡ ወጥተን ።
ለመስፋፋትና፡ ለመመቻቸት፡
ተድላና፡ ደስታ፡ ምሾት፡ ለማግኘት ።

እንረዳው፡ በጣም፡ መነሻ፡ እርካባችን፡
ሠራተኞች፡ ናቸው፡ መቄናጠጫችን፡

* * *

አስተዋይ፡ ተማሪ ፡፡

ብዙ፡ ሕፃናቶች፡ ሰብስቦ፡ ከፊቱ፡
አንድ፡ መምህር፡ ቆሞ፡ ከተማሪ፡ ቤቱ፡፡
በምሳሌ፡ አድርጎ፡ እየዘረዘረ፡
ከፍ፡ ባለ፡ ድምጡ፡ እየተናገረ፡፡
ሰው፡ በእግዚአብሔር፡ አምሳል፡ ስለ፡ ተፈጠረ፡፡
በተመልካችነት፡ ብንመራመር፡
ከእንስሳ፡ ይበልጣል፡ በሁሉም፡ ነገር፡፡
ለው፡ የማይበልጥበት፡ ምንም፡ ነገር፡ የለ፡
እያለ፡ ልጆቹን፡ ሲያስተምራቸው፡ ሳለ፡፡
ምንም፡ ሳያስበው፡ ሳይጠረጥር፡ ከቶ፡፡
ከመካከላቸው፡ አንዱ፡ ልጅ፡ ተነሥቶ፡
አንድ፡ ነገር፡ አለው፡ ብንመለከት፡
እንስሳ፡ ከሰው፡ ልጅ፡ የሚበልጥበት፡፡
በለዎች፡ መካከል፡ ለካራሞች፡ ሞልተው፡
እንስሶች፡ ግን፡ መቼም፡ አይሰክሩ፡ ጠጥተው፡፡
አለና፡ ቢናገር፡ ሁሉም፡ እየሣቱ፡
ይህ፡ ነገር፡ እንዴት፡ ነው፡ ብለው፡ ቢጠይቁ፡፡
አውነትም፡ ነገሩን፡ አይቶ፡ ቢገምተው፡
ይህን፡ ለማስረዳት፡ መምህሩም፡ አቃተው፡፡
አወይ፡ በመምህር፡ ላይ፡ ያለበት፡ እባዜ፡
የተማሪ፡ አስተዋይ፡ በጠየቀው፡ ጊዜ፡፡

* * *

ፈ ራ ፡ ጦረኛ፡፡

ዐሥር፡ ዓመት፡ ሙሉ፡ አውሮፓን፡ ረግጦ፡
በገዛበት፡ ዘመን፡ ሁለን፡ አንቀጥቅጦ፡፡
ትልቁ፡ ናፖሊዮን፡ የጦር፡ አለቆቹ፡
የተመሰገኑት፡ እኒያ፡ ጎይለኞቹ፡፡

ባርበኝነት ፡ በኩል ፡ ወደር ፡ የሌላቸው ፤
የሚመከት ፡ ጠፍቶ ፡ ለጀግንነታቸው ።
የአውሮፓን ፡ መንግሥታት ፡ ሁሉን ፡ ያስገቡ ፤
ሞትን ፡ የሚንቁ ፡ ደፋሮች ፡ ነበሩ ።
ከደካሞች ፡ ጋራ ፡ እንዳይበላ ፡ ሠርቶ ፤
በመካከላቸው ፡ ያለ ፡ ቦታው ፡ ገብቶ ።
በጣም ፡ የሚፈራ ፡ የጥይት ፡ አደጋ ፤
ጦር ፡ በመጣ ፡ ቍጥር ፡ የሚኖር ፡ ሲሠጋ ፤
በጦርነትም ፡ ላይ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ ሲዋጋ ።
ግንባሩን ፡ የማይሰጥ ፡ ከመሸሽ ፡ በተቀር ፤
ፈሪ ፡ የተባለ ፡ አንድ ፡ የጦር ፡ ሹም ፡ ነበር ።
ወሪያቸው ፡ ሲነሣ ፡ ፈሪና ፡ ዘመቻ ፤
ለጦር ፡ ጓደኞቹ ፡ ነበር ፡ መተረቻ ።
ይህ ፡ የጦር ፡ አለቃ ፡ ከሰው ፡ ጋር ፡ ተጣልቶ ፤
ሽጉጥም ፡ ተማዝዞ ፡ ተታዘረ ፡ ተመትቶ ።
ታመመ ፡ ተኛና ፡ የዚያኑ ፡ ዕለት ፡ ማታ ፤
ከሰው ፡ ጋር ፡ ተጣልቶ ፡ ሆዱ ፡ ላይ ፡ ተመታ ።
ጥይቷም ፡ ከሆዱ ፡ ገብታለች ፡ ፈጽማ ፤
ብሉ ፡ ሰው ፡ ሲያወራ ፡ ናፖሊዮን ፡ ሰማ ።
እውነት ፡ በሱ ፡ ፍርሀት ፡ እንሥቶ ፡ አምባጓድ ፤
ሽጉጥ ፡ ለመማዘዝ ፡ ለመታከሥ ፡ ደፍሮ ።
ዐይኑ ፡ ሲያይ ፡ ተመትቶ ፡ እንደ ፡ ጉብዝ ፡ ሁሉ ፤
ጥይት ፡ ወደ ፡ ሆዱ ፡ ገብታለች ፡ ብትሉ ።
የሚያውቅ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ የሱን ፡ ፈሪነት ፤
ጨርሶ ፡ አያምንህም ፡ ልንገርህ ፡ በውነት ።
ይልቅስ ፡ ጥይቷን ፡ ከምናምን ፡ ጋራ ፤
ውጧት ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ወሬውን ፡ አጣራ ።
አሁን ፡ ይህን ፡ ወሬ ፡ ተረት ፡ የመሰለ ፤
አምጥተህ ፡ በከንቱ ፡ ባትነግረኝ ፡ ምን ፡ አለ ። ?
ለጀሮ ፡ ከባድ ፡ ነው ፡ ላሳብ ፡ የረቀቀ ፤
ብሉ ፡ ናፖሊዮን ፡ መለሰ ፡ እየሣቀ ።

* * *

ሞት ፡ ሁሉን ፡ እኩል ፡ ያደርጋል ።

ሀብታምና ፡ ድኻ ፡ ሞተው ፡ ሲቀበሩ ፤
 መቃብራቸውን ፡ ሰዎች ፡ ሲቂፍሩ ።
 እጅግ ፡ አርጎ ፡ በጣም ፡ ስለ ፡ ተቃረበ ፤
 ሀብታም ፡ ተቂጥቶ ፡ እንዲህ ፡ ተሳደበ ።
 ምነው ፡ አንተ ፡ ድኻ ፡ እንደዚህ ፡ ደፈርከኝ ፤
 ምንስ ፡ አንተን ፡ ዛሬ ፡ ለማጥቃት ፡ ቢያውከኝ ።
 ራቅ ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ እኔን ፡ ተመልክተህ ፤
 አጠገቤ ፡ እንደዚህ ፡ በጣም ፡ ተጠግተህ ፤
 እንዴት ፡ ይገባህል ፡ ደፍረህ ፡ መተኛት ፤
 ተነሥ ፡ ሂድ ፡ አሁንም ፡ ከምትሄድበት ።
 ድኻም ፡ መለሰና ፡ እንዲህ ፡ ተናገረ ፤
 ዐልጋና ፡ መከዳ ፡ ሲያማርጥ ፡ የኖረ ።
 ያንተ ፡ ገላ ፡ ነበር ፡ ያለ ፡ ቦታህ ፡ ገበተህ ፤
 የተኛህ ፡ አንተነህ ፡ አሁንም ፡ ተነሥተህ ፤
 ያን ፡ የለመድከውን ፡ የምችቱን ፡ ስፍራ ፤
 ፈልግ ፡ እሌላ ፡ ዘንድ ፡ እዚህ ፡ ከኔ ፡ ጋራ ፤
 ምን ፡ አምጥቶ ፡ ጣለህ ፡ እኔ ፡ ግን ፡ ከጥንት ፤
 ወትሮም ፡ ልማዴ ፡ ነው ፡ መሬት ፡ መተኛት ።
 ጉበዝ ፡ አይል ፡ ፈሪ ፡ ድኻ ፡ ባለጠጋ ፤
 ሁሉን ፡ አስተካካይ ፡ ሞት ፡ የሙሉ ፡ አደጋ ።

* * *

ራዲያርድ ፡ ኪፕሊንግ ፡ የሚባለው ፡ የእንግሊዝ ፡ ደራሲ ፡
 ከዚህ ፡ በታች ፡ ያሉትን ፡ የምክር ፡ ቃሎች ፡ ተናገረ ።

ሰው ፡ ለመሆን ፡ ብትፈልግ ።

በዙሪያህ ፡ የሚገኙ ፡ ሰዎች ፡ ናላቸው ፡ ተናውጦ ፡ እላፊነቱን ፡
 ሁሉም ፡ ባንተ ፡ ላይ ፡ ሲጥሉብህ ፡ አንተ ፡ ግን ፡ ሳትደነግጥ ፡ ነገሩን ፡ ሁሉ ፡
 በርጋታ ፡ ተቀበለው ።

ሰዎች ፡ በጠረጠሩህ ፡ ጊዜ ፡ ልብህ ፡ አይሸበር ። በራስህ ፡ ተማመን ፡
 እንጂ ፤ ለምን ፡ ተጠረጠርሁ ፡ ብለህ ፡ ቅርታ ፡ አይግባህ ።

ወደ ፡ ፊት ፡ የሚሆነውን ፡ ነገር ፡ ሳትበሳጭና ፡ ሳትሰለች ፡ በትዕግ
 ሥት ፡ ጠብቅ ። የማይረባና ፡ ጥቅም ፡ የሌለው ፡ ነገር ፡ በመከተል ፡ ጉል
 በትህን ፡ አታባክን ።

ሰዎች ፡ በጠሉህ ፡ ጊዜ ፡ ቂም ፡ አታድርግባቸው ። እንዲሁም ፡
 ደግሞ ፡ ደግነት ፡ አታብዛ ፡ ወይም ፡ በመለማመጥ ፡ ራስህን ፡ አታዋር
 ደጡ ።

ምኞትን ፡ ተመኘው ፡ እንጂ ፡ የምኞትህ ፡ ባሪያ ፡ አትሁን ።

ዐሳብን ፡ ዐስበው ፡ እንጂ ፡ ነገርህ ፡ ሁሉ ፡ ዐሳብ ፡ ብቻ ፡ ሆኖ ፡ አይ
 ቅር ።

ደስታና ፡ መከራ ፡ ባገኘህ ፡ ጊዜ ፡ ሁሉቱን ፡ በመጠንና ፡ በርጋታ ፡
 ተቀበላቸው ፡ እንጂ ፤ በደስታ ፡ ጊዜ ፡ ፈንጠዝያ ፡ በመከራ ፡ ጊዜ ፡ መጨ
 ነት ፡ አታብዛ ።

ሕይወትህን ፡ መሥጥሶት ፡ የደረግህለት ፡ ሥራህ ፡ በፈረሰና ፡ በተ
 ናደ ፡ ጊዜ ፡ ይህን ፡ ክፉ ፡ ፈተና ፡ ተቀብለህ ፡ ተስፋ ፡ ሳትቁርጥ ፡ የጠፋ
 ጡን ፡ ሁሉ ፡ መልሰህ ፡ ለማቋቋም ፡ በደከመ ፡ መሣሪያ ፡ ለመሥራት ፡
 ሳታመነታ ፡ ተነሣ ።

ያለህን ፡ የሌለህን ፡ ገንዘብህን ፡ ሁሉ ፡ አንድነት ፡ እከማችተህ ፡
 ስትሠራበት ፡ ሁሉንም ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ ስትከሥር ፡ አጣሁ ፡ ከሠርዙ ፡
 ብለህ ፡ ቃል ፡ ሳትተነፍስ ፡ አሁንም ፡ ሠርተህ ፡ ለማትረፍ ፡ ከሥር ፡
 ጀምረህ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ አንድ ፡ ብለህ ፡ ድክም ።

ዐሳብህ ፡ ጉልበትህ ፡ ሥሮችህ ፡ ታከቶዋቸው ፡ በደከሙ ፡ ጊዜ ፡
 ልብህ ፡ ብቻ ፡ አልሸነፍም ፡ ብሎ ፡ እንዲበረታቱና ፡ እንዲጠነክሩ ፡ ያስ
 ገድዳቸዋል ።

ሙያህን ፡ ለማሳየት ፡ ሕዝብ ፡ ከተሰበሰበበት ፡ ጉባኤ ፡ መካከል ፡
 ቀርቦህ ፡ ስትናገር ፡ አይደናገርህ ። ከንጉሦችም ፡ ፊት ፡ በደረሰህ ፡ ጊዜ ፡
 ፍርሀት ፡ ናላህን ፡ አያናውጠው ።

የሚጠሉህ ፡ ጠላቶችህና ፡ ደግሞ ፡ የሚወዱህ ፡ ወዳጆችህ ፡ እን
 ኳን ፡ ቢሆኑ ፡ በበደሉህና ፡ ባሳዘኑህ ፡ ጊዜ ፡ ቍስሉ ፡ ለልብህ ፡ አይሰማው ፡

ሰው ፡ ሁሉ ፡ ይመንህ ፡ እንጂ ፤ ማንም ፡ ቢሆን ፡ እጅግ ፡ አድርጎ ፡
 አለመጠን ፡ አይተማመንብህ ።

ያች ፡ ዳግመኛ ፡ የማትመለሰው ፡ እንዲትዋ ፡ ደቂቃ ፡ ትንሽ ፡ ናት ፡
 ብለህ ፡ ሳትንቃት ፡ ስድሳ ፡ ስኮንድ ፡ መሆንዋን ፡ ዐስበህ ፡ የሚጠቅም ፡

ሥራ : ሳትሠራ : በከንቱ : አታሳልፋት ።

ይህን : ምክር : ተከትለህ : የፈጸምህ : እንደ : ሆነ : መሬት : በመ
ላዋ : በላይዋ : ላይ : ያለውና : መልካሙም : ነገር : ሁሉ : ላንተ : ይሆ
ናል ።

* * *

አንድ : ሰውና : አንድ : ዝንጀሮ ።

መርምረን : አስተውለን : ተመልከተን : ብናይ ፤
በንስሳም : መካከል : አይጣፋም : አስተዋይ ።
አንድ : የሚመራመር : የዝንጀሮ : ብልጻ ፤
እየተበላጩ : በንዴትም : በእልህ ።
ባመል : በባሕሪያቸው : እያስቀየሙት ፤
የዱር : ጓደኞቹ : ስላልተስማሙት ።
በዚህ : ባንዋንዋሩ : በጣም : ስላዘነ ፤
ዓለም : በቃኝ : ብሎ : ለብቻው : መነነ ።
አንድ : ሰው : እንዲሁ : እሱም : በበኩሉ ፤
በሰዎች : መካከል : ያየው : ነገር : ሁሉ ።
ተስፋ : የሚያስቁርጥ : ስለ : ሆነበት ፤
ገንዘብስ : ወዳጅስ : ምን : ያደርጋል : ሀብት ፤
አለና : መንኖ : ሄደ : ወደ : ዱር ፤
ቂፍሮ : እየበላ : ለብቻው : ሲኖር ፤
አንድ : ቀን : ሳያስብ : የድንገት : ነገር ።
ከዝንጀሮው : ጋራ : መንገድ : ተገናኙ ፤
ጓደኛ : ለማግኘት : ለካ : እየተመኙ ።
በየበኩላቸው : ይፈልጉ : ኖሮ ፤
ሰውዬውም : ሣቀ : ደስ : አለው : ዝንጀሮ ።
ኋላም : እያደረገ : በጣም : ተዋደዱ ፤
ደግሞም : በፍትራቸው : እየጠኑ : ሄዱ ።
ይልቁን : ዝንጀሮ : የፍቅሩ : ብዛት ፤
ቀኑን : ሳይዘነጋ : ሳይተኛ : ሌሊት ።
በዚያ : በሚወደው : በወዳጁ : ላይ ፤
ምንም : ክፉ : ነገር : ተደርጎ : እንዳያይ ።

ነቅቶ : ጓደኛውን : ይጠብቃል : በጣም ፤
ምንም : ነገር : ቢሆን : ከጫካው : አይወጣም ።
እንደዚህ : ሁለቱም : እንደ : ተፋቀሩ ፤
ተስማምተው : ተቀምጠው : ብዙ : ጊዜ : ኖሩ ።
አንድ : ቀን : ሰውዬው : ሲቂፍር : ሲለፋ ፤
ሲሠራ : ዋለና : ደክሞት : እንቀላፋ ።
እንቅልፍ : ሲወስደው : ወዳጁ : ዝንጀሮ ፤
ምንም : ክፉ : ነገር : እንዳይነካው : ደፍሮ ።
ነቅቶ : ሲጠባበቅ : አሰናድቶ : ዱላ ፤
ያቺ : መልክ : ጥፋ : ስምዋ : የተጠላ ።
ዝንብ : የምትባለው : የተከለፈለፈች ፤
ተቅበዝብዛ : መጥታ : ፈቱ : ላይ : ዐረፈች ።
የምትነከሰው : መስሎት : ተናዶ : ዝንጀሮ ፤
ቀስ : ብሎ : እንሥቶ : ዱላውን : ሰንዝሮ ።
በደንቆሮ : ሥራ : ጨፍልቆ : ሊጥላት ፤
ዝንብዋን : ካፍንጫው : ጋር : መታና : ገደላት ።
ከዝንብዋ : ጋር : አብሮ : ወዳጁ : እንደ : ሞተ ፤
ያ : ቂሎ : ዝንጀሮ : መች : ተመለከተ ።
ኋላ : ደም : ቢበዛ : በጣም : ደነገጠ ፤
ከዚያም : ሬሳውን : እያገላበጠ ።
ትንፋሹን : ቢያዳምጥ : ልቡን : ቢዳብስ ፤
ጭራሽ : የለበትም : ትንፋሽና : ነፍስ ፤
ዱላው : ትልቅ : ኖሮ : የማያላውስ ፤
ያ : ያልታደለ : ሰው : ቃል : ሳይተነፍስ ፤
ድርቅ : ብሎ : ሞትዋል : ሳይንቀሳቀስ ።
አቶ : ዝንጀሮ : ግን : ብልሳነታቸው ፤
ሳይጠቅማቸው : ቀረ : ለዚህ : ጥፋታቸው ።
የወዳጅ : ደንቆሮ : ብርቱ : ነው : መዘዙ ፤
እጠቅማለሁ : ብሎ : ይጉዳል : በብዙ ።
ከደንቆሮ : ወዳጅ : ብልጉ : ጠላት ፤
ይሻላል : ተብልዋል : ጥንቱን : ሲተረት ።

* * *

የፈላስፎች ፡ ንግግር ።

ሀብታም ፡ ይደኸያል ፡ ሐኪምም ፡ ይሞታል ፡
ጉበዝ ፡ ይሸነፋል ፡ ብልጎ ፡ ይሳሳታል ፡
የበራውም ፡ ጠፍቶ ፡ የሠሩት ፡ ይፈርሳል ፡
የቆመውም ፡ ወድቆ ፡ የሣቀ ፡ ያለቅሳል ።
ጌጥም ፡ ሆነ ፡ ጥበብ ፡ ውበት ፡ ሆነ ፡ ክብርም ፡
ያማረበት ፡ ነገር ፡ ማስቀየሙ ፡ አይቀርም ።

*

ፍሬ ፡ መሬት ፡ ወድቆ ፡ ከዋለ ፡ ካደረ ፡
ሰው ፡ ገንዘብ ፡ አግኝቶ ፡ መክበር ፡ ከጀመረ ።
የመጣ ፡ ነውና ፡ ቀድሞውን ፡ ከጥንት ፡
ሁለቱም ፡ አይድኑ ፡ ከመበላሸት ።

*

የሰዎችን ፡ ጠባይ ፡ የተመራመረ ።
አንድ ፡ ፈላስፋ ፡ ሊቅ ፡ እንዲህ ፡ ተናገረ ።
በጣም ፡ በማስተዋል ፡ ከላይ ፡ እስከ ፡ ታች ፡
ስመለከታቸው ፡ የሰውን ፡ ልጆች ።
እያጣሁባቸው ፡ ግብሩ ፡ እሚመሰገን ።
እንቃቸው ፡ ጀመር ፡ እጅግ ፡ አለመጠን ።

*

የደንቆሮ ፡ መንፈስ ፡ ምንኛ ፡ ታደለ ።
ብልጥነት ፡ አላጣም ፡ ጅል ፡ እየመሰለ ።
እንኳን ፡ መጽሐፍ ፡ ማንበብ ፡ ፈደል ፡ ሳያጠና ፡
ሁሉንም ፡ ያወቀ ፡ ይመስለዋልና ፡

*

የሊቅ ፡ ሰው ፡ መከራ ፡ የብልጎ ፡ አባዜ ፡
ሲጨነቅ ፡ መኖር ፡ ነው ፡ ባላብ ፡ በትኩህ ።
አቶ ፡ ዐሳበ ፡ ቢስ ፡ ይተኛል ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡
ከትራሱ ፡ ጋራ ፡ ዐሳቡን ፡ ጠቅሎ ።

*

ዙራትና ፡ ትዕቢት ፡ የሞሉት ፡ እናት ፡
ሰይፍና ፡ ጉራዴ ፡ የመቱት ፡ አንገት ።
አይገላግሉም ፡ እንዲህ ፡ በቀላሉ ፡
እመሬት ፡ ላይ ፡ ወድቀው ፡ ሳይንከባለሉ ።

*

ገንዘብ ፡ መፈጠሩ ፡ ለሰው ፡ አገልጋይ ፡
ሆኖ ፡ ሊሠራበት ፡ አልነበረም ፡ ወይ ።
እሁን ፡ ግን ፡ መስገብንብ ፡ በጣም ፡ ስለ ፡ በዛ ፡
ሰው ፡ ባሪያ ፡ እየሆነ ፡ ለገንዘብ ፡ ተገዛ ።

*

የሐሰት ፡ ወገኖች ፡ ተመቸን ፡ እያሉ ፡
ብዙ ፡ ጊዜ ፡ አድመው ፡ እየተማማሉ ።
እውነትን ፡ ካለም ፡ ላይ ፡ ሊያጠፉዋት ፡ ተነሡ ፡
እውነት ፡ ግን ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ መከታ ፡ ለነሱ ።
ታግላ ፡ እያሸነፈች ፡ ስትኖር ፡ ረግታ ፡
ጠላቶችዋ ፡ ሁሉ ፡ በሱዋ ፡ ጥፋት ፡ ፈንታ ።
አንድ ፡ ባንድ ፡ ወድቀው ፡ እየተሰበሩ ፡
ከለማቸው ፡ ጋራ ፡ ሁሉም ፡ ጠፍተው ፡ ቀሩ ።

*

ባለም ፡ ላይ ፡ ተሠርቶ ፡ በብዙ ፡ ጥበብ ፡
ማዕርግ ፡ የሚባለው ፡ የደረጃ ፡ ግንብ ።
በዚህ ፡ በሚያዳግት ፡ ባቀበት ፡ መንገድ ፡
ግማሹ ፡ ሲወጣ ፡ ግማሹ ፡ ሲወርድ ።
ክወደ ፡ ዳር ፡ ቆሞ ፡ ማስተዋሉን ፡ ሳይተው ፡
ምንኛ ፡ ደስ ፡ ይላል ፡ ለተመለከተው ።

*

ብልጎ ፡ አስተዋይ ፡ ለው ፡ ያለምን ፡ ነገር ፡
ዘልቆና ፡ ጠንቅቆ ፡ የሚመራመር ፡
ትልቅ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ረቂቅ ፡ ምስጢር ።
ብለው ፡ በሹልክታ ፡ አድርገው ፡ ሽፍን ፡
የዚህ ፡ ዓለም ፡ ሰዎች ፡ የሚያወሩትን ፡